

ORTODOKSI

2/17 *viesti*

*Paastossa
voi parantua*

*Kirkko
kiven sisällä*

”Katumus nostaa
kilvoittelijan ylös,
murhe kolkuttaa
taivaan porteille, ja
nöyryys aukaisee ne.”

25

10

Lapsi nautti ehtoollista piispallisessa palveluksessa, joka pidettiin Tampereen seurakunnantarkastuksen yhteydessä.

18

Myös vankilassa saa harjoittaa omaan uskontoon. Vangin mukaan jopa melko hyvin.

14

Kuohuvina vuosina Suomen nuori ortodoksinen kirkko sai virolaisesta Herman Aavista maltillisen arkkipiispan.

Sisällys

3 PÄÄTOIMITTAJALTA

4 KIRKKOHERRALTA

5 AJANKOHTAISTA

9 ARKENA Luomakunnan vartija

ARKENA

10 VELATON TAMPERE PURSUAA TOIMINTAA

13 Nuorisotoimenohjaaja: –TIETOA KIRKOSTA
YOUTUBEEN VENÄJÄKSI

14 TOMOS-ASIAKIRJA SINETÖI KIRKON AUTONOMIAN

17 РУССКОЯЗЫЧНЫЕ СТРАНИЦЫ

18 REPORTAASI Rukouksia ristikon takaa

Kannessa

22 MEIKÄLÄISIÄ Antti Kokkonen

23 PYHÄNÄ Katumaan turvallisin mielin

PYHÄNÄ

24 PAASTOSSA LUOVUMME PAHASTA

Kannessa

26 SVENSK SIDA Nya utmaningar för
religionsundervisningen

27 ESIPAIMENELTA

29 RUKOUS VANHASSA TESTAMENTISSA

31 PYHÄT ESIRUKOILIJAMME

32 KULTTUURI

35 ULKOMAILTA Ortodoksit tyytyväisiä
Omanin sulttaanikunnassa

36 KIRJA-ARVIOT

37 HUOMENNA Kuoro on kutsumus

HUOMENNA

38 LAPSET JA NUORET

40 JUMALANPALVELUKSET JA MENOT

52 DIAKONIA TIEDOTTAA

53 PERHEUUTISIA

54 LAINATUT

55 RISTISANATEHTÄVÄ

ORTODOKSI 2/17 viesti

Helsingin, Haminan, Kotkan, Lahden,
Lappeenrannan ja Tampereen
ortodoksisten seurakuntien lehti

Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti.

Lehti ilmestyy 8 kertaa vuodessa.

JULKAISIJA: Helsingin
ortodoksinen seurakunta

TOIMITUS: Liisankatu 29 A 2, 00170 Helsinki
SÄHKÖPOSTI: ortodoksiviesti@ort.fi
MA. PÄÄTOIMITTAJA: ANNE KÄRKKÄINEN,
p. (09) 8564 6115
TOIMITUSSIHTEERI: Saara Kallio,
p. (09) 8564 6116

LEHDEN ULKOASU: Leena Toivola

LEHDEN TAITTO: Jessica Aronen,
Tuuli Lähteenmäki, Ilona
Maunola, Aste Helsinki Oy

TOIMITUSNEUVOSTO:
Markku Salminen, Risto Nordell, Urpo
Uotila, Ville Kiiveri, Anna Syrjänen-
Filppu, Alexander Hautamäki, Birgit
Salmenhaara, Timo Tynkkynen, Liisa
Tynkkynen, Jonas Bergenstad, Mikko
Kuri, Aleksej Sjöberg, Eeva Manni

TILAUSHINTA: 40 € / vuosi. Lehti on
seurakuntien jäsenille ilmainen.

TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET:
(seurakuntalaisten ei tarvitse ilmoittaa
osoitteenmuutoksia): p. (09) 8564 6100

PAINOPAIKKA:

punamusta

ISSN 0788-9194

441 618
Painosäte

KANNEN KUVA: ANNE KÄRKKÄINEN

Tuuleta sieluasi

JOKA ON KOSKAAN tavannut mielen-
sä pohjan, ahdistuksensa rutistavimman
puristuksen, tunnistaa ajatuksen: mi-
nä en enää voi jatkaa näin. Että jotain on
mennyt pieleen jo pitkän aikaa, että nyt
pitää tehdä toisin.

Se on kääntymisen hetki. Minä tarvit-
sen apua. En enää selviä yksin.

On hämmästyttävää, että kirkko tar-
joaa jopa säännöllistä apua, ennalta eh-
käisevää hoitoa ennen kuin sielun mustat
möykät pääsevät kasvamaan liian suurek-
si. Tarjous on rakennettu systeemiin si-
sään: katumuksen sakramentti.

Näin pääsiäisen alla, paaston aikana,
kirkko kutsuu puhumaan pahasta olos-
tamme.

Periaatteessa meillä jokaisella orto-
doksilla on rippi-isä, mutta hän on saat-
tanut jäädä perin vieraaksi. Ehkä joskus
kerran kauan sitten on tullut käytyä pol-
vistumassa, mutta siihen se onkin jäänyt.
Pelottaa ja epäilyttää, hävettää, jo pelkäs-
tään, että ei ole osannut tai pystynyt te-
kemään, mitä kunnan ortodoksin pitäisi
tehdä. Ja kuka nyt uskaltaa puhua vieraal-
le ihmiselle asioista, joita tuntuu pahalta
ajatella itsekkin? Antaa niiden olla siellä
rintahäkin sisässä.

Monissa tämän lehden jutussa ker-
rotaan, että kirkko ei tuomitse, edes yh-
teiskunnan tuomitsemia, vaan ymmär-
tää. Että se on sielun sairaala, ei tuomi-
oistuin. Synnintunnustus tai katumuksen
sakramentti ei ole lakihenkinen pakko,
vaan mahdollisuus.

Kuulen korvissani sanat: – Hyvä, kun
tulit nyt.

Jo tämä madalsi kynnystäni sittenkin
uskalautua katumuksen sakramenttiin,
kertomaan tänä keväänä niistä asioista,
jotka mieltäni painavat. Turvaudun aja-

tukseen hyväksyvistä vastaanotosta, en
tuomitsemisesta.

Papit ovat varmaan kuulleet kaiken-
laista, nähneet ihmiselon harmaan sä-
vyt. Miksi siis minun, tavallisen ihmi-
sen, synnit olisivat sen kummemmat?
Tässä ajatuksessa, väheksymättä pahoin-
tekojani tai tekemättä jättämisiäni, ase-
tun suurempaan yhteyteen. Näen itseni
ison kuvan pienenä osana. Liian isoksi
pullistunut käsitys itsestä asettuu oikei-
siin mittoihin.

Katson väärintekojani, tutkin niitä ja
kadun. Kerron ne toiselle, jaan. Joka on
puhunut, tietää, että se auttaa. Tunteet
saavat sanat. Niinhän lastenkasvatukses-
takin sanotaan, että lasten tunteita pitää
sanoittaa, jotta he ymmärtävät, mistä on
kysymys.

Ehkäpä itsetuntemuksen vähitellen
lisääntyessä, yritän oikeasti tehdä toi-
sin. Toisaalta tiedän, että koko elämäni
loppuun asti kompuroin, kaadun ja taas
nousen. Mutta voin turvautua toiseen –
oikein hänen virkansa puolesta. Ja hän
vakuuttaa, että Jumala antaa minulle an-
teeksi; se on armoa.

Anne Kärkkäinen

Katumuksen sakramentissa voimme mennä sisimpäämme

OLEMME JUURI VIIME sunnuntaina toimittaneet sovintosunnuntain ehtoopalveluksen ja pyytäneet toinen toisiltamme anteeksi. On hyvä muistaa, että paaston valmistusviikot päättyvät sovintosunnuntaihin. Tällä kirkko korostaa anteeksiannon välttämättömyyttä paastoon siirryttäessä.

Suuren paaston ensimmäisellä viikolla kirkkoissamme on päivittäin ollut jumalanpalveluksia. Niihin osallistamalla olemme voineet kuulla Andreas Kreetalaisen katumuskanonin. Vaikka kanoni on kirjoitettu vuosisatoja sitten, se antaa meille edelleenkin eväitä kilvoitukseemme ja hengelliselle kasvulle.

Suuri paasto on se aika kirkkovuodesta, jolloin jokaisen mei-

dän tulisi käydä oman rippi-isän luona katumuksen sakramentissa. Tämä antaa meille mahdollisuuden mennä sisimpäämme – itseemme – ja samalla tehdä tiliä elämästämme papin toimies- sa ja ohjatessa välittäjänä ilomme ja surumme Jumalan puoleen.

Katumuksen sakramenttiin voi osallistua myös arkipäivisin. Suositeltavaa on, että voit myös varata ajan omalta rippi-isältäsi. Tällöin on mahdollisuus kaikessa rauhassa osallistua katumuksen mysteeriin.

Valoisaa matkaa kohti pääsiäisen iloa!

Alexander Hautamäki

Kirkkoherra

Kotkan ortodoksinen seurakunta

Через таинство покаяния мы можем заглянуть в свое сердце

В прошлое воскресенье мы отслужили Великую вечерню с чином прощения на которой мы все просили друг у друга прощение. Важно заметить, что подготовительные недели перед Великим постом венчаются Прощеным воскресеньем. Этим церковь показывает нам, что подвиг поста не возможен без прощения.

Первая неделя Великого поста была наполнена богослужениями. Если мы были на этих богослужениях, то могли услышать Великий покаянный канон Андрея Критского. Несмотря на то, что канон был написан несколько сотен лет назад, он и сегодня дает нам пищу для постного подвига и духовного возрастания.

Великий пост — это особое время церковного года, когда мы обращаемся к своему духовному отцу с просьбой соверше-

ния Таинства покаяния. Это таинство помогает нам заглянуть в свое сердце, дает нам самим при содействии священника, как посредника, направить всю нашу радость и печаль к Богу.

Таинство покаяния может совершаться и в будние дни. Со своей стороны, я бы посоветовал заранее согласовать время исповеди со своим духовным отцом. В этом случае будет возможность в спокойной обстановке совершить таинство.

С пожеланием светлого пути к пасхальной радости!

Александр Хаутамяки

Настоятель православного прихода г. Котка

Uspenskissa edessä vuosien korjaushanke

Uspenskin katedraalin ikonostaasille eli kuvaseinälle on tehty alkuvuodesta mittava vauriokartoitus. Kartoituksessa tutkittiin tarkoin ikonostaasin kultauksia. Neljän alan yrityksen ja viiden erityisasiantuntijan yhteisvoimin tekemän vauriokartoituksen raportti ja konservointisuunnitelma luovutettiin Helsingin ortodoksiselle seurakunnalle 21.2.2017.

Raportista käy ilmi tarvittavan korjaustyön mittava laajuus. Edessä on vuosien työ, jonka kokonaiskustannukset ylittävät alustavan arvion mukaan reippaasti puoli miljoonaa euroa.

Uspenskin katedraali on suojeltu kohde. Ikonostaasi on kokonaistaide-teos, jonka kunnostuksesta vastaa Valamon luostari yhteistyössä Museoviraston kanssa. Vauriot pyritään korjaamaan ensisijaisesti säilyttävän konservoinnin avulla.

Raportin mukaan Uspenskin kated-

Katja Hageistam

raalin ikonostaasin kultaukset ovat oletettua huonommassa kunnossa.

Uspenskin katedraalin ikonostaasin kultauskonservointi pyritään aloittamaan tänä vuonna ja se suoritetaan vaiheittain.

Mittava hanke rahoitetaan osittain kirkollishallituksen avustuksella. Konservoinnissa tullaan tarvitsemaan myös ulkopuolista rahoitusta.

Auttavan puhelimen tunnus uudistuu

Helsingin ortodoksisen seurakunnan Auttava puhelin on uudistanut ilmetään. Kerro – kuuntelen -slogan korvaa aiemman tunnuslauseen Siipi maassa – soita meille.

Puhelinpäivystäjien ideoitu sanapari ilmentää Auttavan puhelimen kohtaavaa luonnetta: kertomalla voi keventää mielen taakkaa. Tunnus kertoo myös siitä, että kyseessä on kaikille avoin, matalan kynnyksen foorumi soittajan asiaa, asuinpaikkaa tai arvomaailmaa rajaamatta.

Tunnus on saanut ilmeensä yhteistyössä Pekka Halosen Akatemian graafisen suunnittelun linjan kanssa. Oppilastyönä valmistunut kuvallinen tunnus on ensimmäisen vuosikurssin opiskelijan **Karoliina**

Pärnäsen, 24, käsialaa. Kokonaisuuden on viimeistellyt media-toimisto Aste Helsinki Oy yhteensopivaksi parhaillaan uudistuvan hos.fi-sivuston visuaalisen ilmeen kanssa.

Auttava puhelin perustettiin 1990-luvun alkupuolella. Helsingin ortodoksisen seurakunnan Auttava puhelin täydentää pääkaupunkiseudun puhelinauttamisen tarjontaa. Päivystystoiminnan lähtökohtana on ortodoksinen ajattelu, lähimmäisenrakkautta ja ihmiskuva. Ensi vuonna 25 vuotta täyttävä toiminta on vakiinnuttanut

asemansa seurakunnan vapaaehtoistoiminnan muotona. Viime vuonna käynnistyi myös venäjänkielinen palvelu, kerran viikossa tapahtuva päivystys.

AUTTAVA PUHELIN. HELSINGIN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA.

Lappeenrannan kirkon julkisivukorjauksen suunnittelu etenee

Kuluvan vuoden aikana on tarkoitus kunnostaa Lappeenrannan Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkon julkisivut. Kirkon ulkomaalaus on ollut ongelmallinen 1980-luvun peruskorjauksesta alkaen. Tällöin uusittiin ulkorappaus kokonaisuudessaan, eikä kalkkimaalaus ole kestänyt pinnassa useista korjauksista huolimatta.

Kiinteistölautakunta on useamman vuoden ajan selvittänyt ongelmaa ja siitä on saatu mm. VTT:n tekemä tutkimus, joka on selvittänyt rappauksen rakenteen ja koostumuksen.

Seurakunta on tilannut suunnittelutyön arkkitehtuuritoimisto Ovaskaiselta, joka on ollut mukana useissa linnoituksen alueen korjaustöissä. Talven ja kevään aikana yhteistyössä Museoviraston kanssa hanketta viedään eteenpäin.

Samalla on myös teetetty säilyneistä vanhoista rappausosista väritutkimus, jota aiemmin ei ole tehty kirkon ulkopuolisista osista. Lisäksi on onnistuttu löytämään Pietarin valtiollisesta historiallisesta keskusarkistosta sekä Venäjän valtiollisesta historiallisesta arkistosta merkittävä määrä kirkkorakennukseen liittyvää historiallista arkistomateriaalia, joka edesauttaa suunnittelutyössä kirkon rakennusvaiheiden selvittämistä.

Osallistu kirjoituskilpailuun

Vihdin-Nummelan ortodoksit ry julkistaa kirjoituskilpailun yhdistyksen 20-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Jokainen halukas voi osallistua kirjoittamalla yhdistykselle omanlaisensa kirjoituksen otsikolla Vihdin-Nummelan ortodoksit Vihdissä. Johtokunta valitsee kirjoituksista kolme, jotka julkaistaan yhdistyksen kotisivuilla. Valittujen kirjoitusten kirjoittajille luovutetaan 20 euron arvoiset lahjakortit Prismaan.

Kirjoitusten tulee olla yhdistyksessä 25.3.2017 mennessä ja valitut kirjoitukset julkaistaan rukoushuoneella yhdistyksen 20-vuotisjuhlassa 17.4.2017.

Kirjoituksessa tulee olla kirjoittajan nimi ja osoitetiedot, sekä kirjoittajan myöntämä lupa yhdistykselle julkaista kirjoitus yhdistyksen verkkosivuilla ilman eri korvausta. Kirjoituksen voi lähettää sähköisenä osoitteeseen sihteeri@vihdin-nummelanortodoksit.fi tai paperiversiona osoitteeseen Naaranpajuntie 7, 03100 Nummela.

Tiedottajan sijaisuus Helsingin ortodoksisessa seurakunnassa

Helsingin ortodoksinen seurakunta hakee päätoimista tiedottajaa äitiyslomansijaiseksi alkaen 8.5.2017. Sijaisuus jatkuu ainakin elokuulle 2018.

Tiedottaja vastaa seurakunnan sisäisen ja ulkoisen viestinnän kokonaisuudesta. Tehtävään sisältyvät viestinnän strategiset linjat, viestinnän suunnittelu ja sisällöntuotanto. Tiedottaja vastaa mediasuhteista, myönteisen julkisuuskuvan rakentamisesta, toimii internet- ja intranetsivuston päätoimittajana ja vastaa sosiaalisen median kanavista. Tiedottajan esimies on Helsingin ortodoksinen seurakunnan kirkkoherra, joka myös johtaa seurakunnan viestintää.

Hakijalta edellytetään viestinnän alan korkeakoulututkintoa, muuta soveltuvaa korkeakoulututkintoa tai muulla tavoin hankittua tiedottamisen monipuolista ammattitaitoa sekä aiempaa työkokemusta alalta. Häneltä odotetaan vahvoja vuorovaikutustaitoja ja kykyä kommunikoida suomen kielen lisäksi myös englannin ja ruotsin kielillä. Tehtävien hoitamiseksi venäjän kielen taito on huomattava etu.

Tiedottajan työn menestyksellä hoitaminen edellyttää vankaa ortodoksinen kirkon ja seurakunnan tuntemusta sekä teologista tietämystä. Tiedottajan sijaisen tulee olla ortodoksinen seurakunnan jäsen.

Työsuhteen ehdot ovat Suomen ortodoksinen kirkon työehtosopimuksen mukaiset. Toimi kuuluu vaatavuusryhmään 4 (tehtäväkohtainen palkanosa alkaen 2840,61 euroa, minkä lisäksi maksetaan suoritusperusteista palkanosaa sekä mahdollista henkilökohtaista lisää ja mahdollista kokemuslisää).

Hakemukset sähköisesti Helsingin seurakunnan neuvostolle perjantaihin 10.3. klo 16 mennessä: hakemukset.helsinki@ort.fi. Vestin otsikko: "Tiedottajan sijainen".

Lisätietoja:

Tiedottaja Vlada Wahlstén, p. 09 85 646 110, vlada.wahlsten@ort.fi
Seurakunnan kirkkoherra Markku Salminen, p. 09 85 646 103

Ortodoksisia tunnelmia Tampereella

Ortodoksisia kuva-aiheita on yllättävän paljon taidenäyttelyssä, jossa esitellään suomalaisten naistaiteilijoiden teoksia 1900-luvun alkuvuosikymmeniltä. Tampereen taidemuseon näyttelyssä Täältä tullaan – naistaiteilijat modernin murroksessa – ortodoksisia motiiveja on muun muassa **Tuulikki Pietilältä** ja aihepiiriä runsaasti kuvanneelta **Ina Collianderilta**.

Sota-aikaan hengellisyys kiinnosti monia maalareita. Pietilä kuvasi esimerkiksi Pyhän Ristin kirkkoa, kun hän toimi jatkosodan aikana armeijan valistusosaston TK-piirtäjänä Raja-Karjalassa.

Tampereen näyttely tuo esiin ja kunnioittaa monia lahjakkaita, mutta aikanaan huomiotta jätettyjä naistaiteilijoita. Se kysyy, miksi emme tunne 1900-luvun alusta kuin muutamia harvoja, kuten **Helene Schjerfbeckin**, **Ellen Thesleffin** ja **Sigrid Schaumanin**?

Pääsiäisyö, linoleikkaus, 1943. Tampereen taidemuseo

Näiden lisäksi näyttelyssä pääsee tutustumaan lähes parinkymmeneen kiinnostavaan ja omaperäiseen maalariin, kuten **Martta Helmiseen**, **Hilda Flodiniin** tai **Elga Sesemaniin**.

Näyttelystä jää hyvä ja raikas olo. Taiteilijat kuvasivat kunnioittaen naisten arkea ja kohteitaan. Myös ajan taidevirtaukset ja rajoja rikkovat modernistiset koikeilut näkyvät töissä.

ANNE KÄRKKÄINEN

Täältä tullaan! Naistaiteilijat modernin murroksessa -näyttely 28.5.2017 asti.

Tampereen taidemuseo,
Puutarhakatu 34, Tampere.
Puh. (03) 565 665 77.

Auki ti-pe 9-17, la-su 10-18,
ma kiinni.

Poikkeuksia aukioloon pääsiäisenä.
Ks. www.tampereentaidemuseo.fi

Haussa venäjänkielinen tiedottaja

Kirkon palvelukeskus hakee venäjänkielistä osa-aikaista (50 %) tiedottajaa ajalle 1.4.2017-31.12.2018.

Venäjänkielinen tiedottaja vastaa kirkon venäjänkielisen viestinnän kehittämisestä osana kirkon viestintätiimiä. Hän vastaa mm. kirkon venäjänkielisen www-sivuston sisällöntuotannosta, venäjänkielisten sosiaalisen median kanavien sisällöstä ja kirkon venäjänkielisestä asiakasneuvonnasta. Työhön kuuluu myös käännöstehtäviä (suomi-venäjä) ja suomenkielisen viestinnän rutiinitehtäviä. Lisäksi hän palvelee seurakuntia venäjänkieliseen viestintään liittyvissä kysymyksissä.

Tehtävään valittavalta edellytetään erinomaista venäjän ja suomen kielen hallintaa, laajaa Suomen ortodoksisen kirkon ja ortodoksisen terminologian tuntemusta, kykyä sujuvaan kirjalliseen ilmaisuun sekä hyviä yhteistyötaitoja. Kokemus viestintä- tai opetusalan työtehtävistä katsotaan eduksi.

Palkkaus määräytyy ortodoksisen kirkon työehtosopimuksen vaativuusryhmän IV mukaisesti.

Palvelukeskuksen johtajalle osoitetut suomenkieliset hakemukset on toimitettava perille keskiviikkoon 8.3. mennessä sähköpostitse osoitteeseen kirkollishallitus@ort.fi.

Lisätietoja: Vastaava tiedottaja Maria Hattunen, maria.hattunen@ort.fi tai p. 040 481 9240.

Pastori Teo Merras Ortodoksisten pappien liiton puheenjohtajaksi

HELSINGIN ORTODOKSISEN seurakunnan pastori **Teo Merras** on valittu Ortodoksisten pappien liiton puheenjohtajaksi. Merras valittiin tehtävänsä liiton vuosikokouksessa Lappeenrannassa 13.2.2017.

Merras kuuluu Uspenskin katedraalin papistoon, ja hän toimii Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakuntatyön esimiehenä.

Ortodoksisten pappien liitto on vuonna 1925 perustettu hengellinen järjestö, jonka tehtävänä on pitää yhteyttä Suomen ortodoksisen kirkon papiston ja teologien välillä. Liitto muun muassa julkaisee Ortodoksisia-aikakauskirjaa yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston teologian osaston kanssa.

Anne Kärkkäinen

Uspenskissa perinteinen kahden patriarkaatin palvelus

HELSINGIN METROPOLIITTA Ambrosius toimitti liturgian Uspenskin katedraalissa 12.2.2017 Moskovan patriarkaatin saapuneen Smolenskin metropoliitta **Isidorin** kanssa. Vuosittain toistuva jumalanpalvelus on perinteinen yhteistyömuoto kahden patriarkaatin ja kahden seurakunnan välillä. Palvelus toimitettiin suomen ja kirkkoslaavin kielellä.

Jumalanpalveluksen jälkeen vieraat siirtyivät Pokrovan seurakunnan Herran tempeliintuomisen juhlan konferenssiin. Konferenssissa julkistettiin piispa **Tiihon Ševkunovin** kirjoittama kirja Arkielämän pyhät ynnä muita kertomuksia. Kirjan suomenkielisenä kustantajana toimii Athos-säätiö.

Laura Karlin

Apurahoja teologian opintoihin ja jatko-opintoihin

Kirkon keskusrahastosta jaetaan vuonna 2017 yhteensä korkeintaan 20 000 euroa teologisiin jatko-opintoihin. Apurahoilla tuetaan viime vaiheessa olevia väitöstutkimuksia niiden loppuun saattamiseksi.

Johannes Mureen rahastosta jaetaan 10 000 euroa. Rahaston tarkoituksena on tukea kirkon toimeen opiskelevia lahjakkaita opiskelijoita. Lisäksi rahaston varoista voidaan myöntää avustuksia myös Suomen Asutumuseon toimintaan ja asutustoimintaa koskevaan tutkimukseen.

Piispa Aleksin stipendiraahastosta on jaettavana 500 euroa ulkomailta tapahtuvaan ortodoksisen teologiseen opiskeluun.

Keskusrahaston, Johannes Mureen- ja piispa Aleksin rahastojen apurahoja haetaan 3.4. mennessä sähköisellä lomakkeella: <https://fi.surveymonkey.com/r/apurahat2017>

Mahdolliset liitteet pyydetään lähettämään kirkollishallituksen sähköpostiin kirkollishallitus@ort.fi. Kirkollishallitus päättää myönnettävistä apurahoista 4.5.2017 pidettävässä istunnossaan.

Uspenskin katedraaliin uusi isännöitsijä

USPENSKIN UUSI isännöitsijä **Kari Moilanen** näkee isännöitsijän tehtävän ennen kaikkea palvelijan tehtävänä.

–Toivon, että kaikki katedraaliin tulevat tuntevat itsensä tervetulleiksi.

Isännöitsijän tehtävä on merkittävä luottamustehtävä kirkossamme: Isännöitsijä toimii katedraalissa maallikkojen edustajana muun muassa arvovieraita vastaanottaessa. Hän huolehtii tilaisuuksien ja juhlien edellyttämistä käytännön järjestelyistä ja kantaa huolta niin kirkkokahvivuorojen jakamisesta kuin seurakuntalaisten aktiivisuudestakin.

Uspenskin katedraali on ollut Moilasen hengellinen koti siitä saakka, kun hänet liitettiin kirkkoon Valamon luostaris- sa 1988.

Kari Moilanen on eläkkeellä IT-alan työstä. Hän tekee mielellään seurakunnan vapaaehtoistyötä. Moilanen on muun muassa seurakunnan neuvoston jäsen. Koska Uspenskin katedraalin isännöitsijä on neuvoston itseoikeutettu jäsen, valinnan myötä neuvostosta vapautui yksi paikka. Neuvostoon valitaan uusi jäsen valtuuston seuraavassa kokouksessa 15.3.

Moilanen aloitti tehtävässään tammikuun lopulla. Uspenskin katedraalin edellisellä isännöitsijänä toimi **Juha Roisko** vuodesta 2014. Helsingin seurakunnan neuvosto myönsi hänelle eron tehtävästä Roiskon omasta pyynnöstä 25.1. samassa kokouksessa, jossa Moilanen valittiin hänen seuraajakseen.

ANNE KÄRKKÄINEN

Kaksi haki Hämeenlinnan kirkkoherran tointa

HÄMEENLINNAN KIRKKOHERRAN vakinaista tointa ovat 15.02.2017 päättyneellä hakuajalla hakeneet arkkipandriitta **Andreas Larikka** ja pastori **Kari M. Ranttilä**.

Hiippakunnan piispa metropoliitta Ambrosius on asettanut arkkipandriitta Andreas Larikan ensimmäiselle ja ainoalle vaalisijalle. Pastori Kari M. Ranttilällä ei ole ortodoksisen kirkon Kirkkojärjestyksen 132 § 2 momentin mukaista pätevyyttä vakinaiseen toimeen ortodoksisessa kirkossa.

Seurakunnan neuvoston pyytämät koepalvelukset ja kirkkoherran vaali tapahtuvat maaliskuussa.

Ei jokainen, joka on syömättä, ole paastoaja. Mutta jokainen, joka syö pidättyen sisäisesti omistautumasta ravinnolle, on paastoaja. – *Kyros Edessalainen*

Teemu Perhiö

"Omasta puolestani sanon, että haluan osoittaa katumusta."

*Vanki Anton
sivu 20*

Essi Kosonen toteaa, että kasvisruoka on arkisyömistä.

LUOMAKUNNAN VARTIJA

■ Kasvissyöjä paastoa aina, irvileuat sanovat. Kirkon kannalta paasto on kuitenkin paljon muutakin kuin ruokaa. Toisaalta sipsikaljavegaanitrendi on osoittanut, että myös kasvissyönti voi olla hedonistista kaloripitoista mässäilyä.

– On yleinen harhakäsitys, että kasvissyöjä joutuisi kieltäytymään nautinnoista, tai että elämä olisi jatkuvaa kilvoittelua. Yleinen keskustelu paastosta pyörii liikaa ruoan ympärillä, 25 vuotta kasvissyöjänä ollut **Essi Kosonen** lataa.

– Eihän paasto voi olla pelkästään sitä, että maltaa olla syömättä nakkeja ennen pääsiäistä. Se on paljon muutakin: hiljentymistä ja henkistä kilvoittelua, omien toimiensa kriittistä tarkastelua.

Alun perin eettisistä syistä kasvissyöjäksi ryhtyneelle Kososelle kasvissyönti on nykyisin ennen kaikkea ympäristöstä huolehtimista. Ammatiltaan hän on ympäristöhoitaja, mutta opiskelee tällä hetkellä ruotsinopettajaksi.

– Kristillisen uskonopin mukaan ihmiskunta on luomakunnan vartija. Nykyinen tehotuotanto ja suurkulutus on kuitenkin kaukana siitä.

Lihaa syödään reilusti yli ravintosuosituksen. Kosonen kannattaa ajatusta, että lihasta tehtäisiin taas ylellisyystuote, jota syötäisiin vain juhlapäivänä.

– Sekasyöjien ei tarvitsisi luopua lihasta, mutta sitä voisi ostaa vähemmän ja laadukkaampana – vaikka luomulihaa. Se olisi ympäristön ja eläinten kannalta parempi.

Ortodoksisten seurakuntien ympäristöohjelmien puute saa seurakunta-aktiivina toimineelta Kososelta kritiikkiä. Hän ehdottaa ympäristötoimikuntien perustamista seurakuntien yhteyteen.

– Korulauseista pitäisi siirtyä konkreettisiin tekoihin. Tapahtumissa tarjoillaan sitä samaa tehotuotantolihaa kuin muuallakin. Jos tarjottaisiin kaikille sopivaa ruokaa, pidettäisiin samalla huolta ympäristöstä ja kunnioitettaisiin luontoa.

Kososen mukaan pitäisi päästä eroon ajattelutavasta, että kasvissyönti olisi erikoisruokavalio.

– Kasvisruoka on arkisyömistä, luontainen osa monen elämää. Koulussa pinaattiletut ovat lasten suosikkiruoka vuosikymmenestä toiseen, eikä kukaan kyseenalaista sitä.

Essi Kosonen kehottaa sekasyöjiä tutustumaan Sipsikaljavegaanit-nimiseen Facebook-ryhmään.

– Sieltä huomaa, että kasvissyönti ei ole pelkkää porkkanan jyr-sintää.

Tulevaisuuden-
toivot: suurin
ikäluokka on alle
20-vuotiaat.

Velaton Tampere pursuaa toimintaa

Tampereen seurakunta voi hyvin, kasvaa ja toimii aktiivisesti. Velattomalla olisi piispan mukaan varaa pienentää veroprosenttia.

Näin summasi havaintonsa seurakunnan piispantarkastuksesta Helsingin hiippakunnan piispa, metropoliitta **Ambrosius**. Metropoliitta vastasi pyynnöstä Ortodoksiviestille sähköpostitse.

Piispantarkastus tehdään joka viides vuosi, ja siinä tutkitaan seurakunnan toiminta, talous, kiinteistöt ja arkistot.

MUUTTOVOITTOA VENÄJÄNKIELISISTÄ

Tampereen seurakunta on toiseksi suurin seurakunta Helsingin hiippakunnassa Helsingin jälkeen. Viiden viime vuoden aikana seurakunta on kasvanut. Nykyisin siihen kuuluu 3200 jäsentä. Seurakunta on saanut muuttovoittoa ennen kaikkea venäjänkielisistä maahanmuuttajista.

Suomenkielisten jälkeen venäjänkielisiä on toiseksi eniten eli 15 prosenttia, ja heidän osuutensa kasvaa. Kolmanneksi suurin ryhmä ovat romaniankieliset, joita on kolme prosenttia.

Romaniankielisten tulosta seurakunnan jäseniksi kirkkoherra **Aleksej Sjöberg** kiittää Turun seurakunnan kirkkoherran **Ion Duracin** aktiivisuutta.

– Isä Ion toimittanut romaniankielisiä palveluksia lukuisilla paikkakunnilla Tampereen laajassa seurakunnassa ja myös kastanut romaniankielisiä.

Maantieteellisesti Tampereen seurakuntaan kuuluu Tampereen ja sen lähikuntien lisäksi lännessä Pori ympäristöineen, idässä Jämsä, pohjoisessa Virrat ja etelässä Akaa.

PALJON LAPSIA JA NUORIA

Tampereen seurakunnan erikoisuus on jäsenten nuoruus. Suurin ikäryhmä on alle 20-vuotiaat.

Piispakin kiinnitti huomionsa lapsiin ja nuoriin ja siihen, että lasten ja nuorten toiminta on lisääntynyt. Tämä on piispasta tärkeää, koska lapsissa on seurakunnan tulevaisuus.

– Me olemme siinä onnellisessa asemassa, että meillä on palkattu nuorisotyöntekijä, kirkkoherra **Aleksej Sjöberg** kertoo. Hän viittaa **Nemanja Balčiniin**, nuorisotoimenohjaajaan. Lisäksi kirkkoherra kiittää pastori **Heikki Honkamäkeä**,

joka on vuosia kehittänyt kiinnostavaa lapsi- ja nuorisotyötä. Tämä kaksikko viettää kuukauden vuotuisesta työajastaan nousevan polven kanssa eri leireillä.

Esimerkiksi parikymmentä jatkokriparilaista lähtee nyt maaliskuun lopulla isä Heikin ja Nemanja Balčinin kanssa Puolaan Gdanskiin, missä he tutustuvat paikalliseen ortodoksiseen elämään.

HELPPO JÄRJESTÄÄ VENÄJÄNKIELISTÄ TOIMINTAA

Tampereen toiminnalle on ominaista monikulttuurisuus. Seurakunnassa puhutaan nykyisin 26 kieltä. Palveluksia toimitetaan säännöllisesti neljällä kielellä: suomeksi, kirkkoslaaviksi, romaniaksi ja kreikaksi. Lisäksi on muuta toimintaa venäjäksi.

– On helppoa järjestää venäjänkielistä toimintaa, sillä monet henkilökunnasta puhuvat venäjää, kertoo kirkkoherra, joka itse on venäjätaitoinen suomenruotsalainen.

Venäjätaitoisia tai -kielisiä on suurin osa eli kuusi kaikkiaan kahdeksasta Tampereen seurakunnan työntekijästä. Venäjän kieli on hallussa kahdella

pää- ja kahdella sivutoimisella papilla, seurakunnan emännällä ja nuorisotoimenohjaajalla.

Piispa kehottaa seurakuntaa kiinnittämään huomiota siihen, että venäjänkielillä olisi vielä nykyistekin enemmän tilaa toimia yhdessä suomenkielisten kanssa.

Palveluksiin ovat tervetulleita kaikenkieliset.

KAIKKI MUKAAN KIELESTÄ RIIPPUMATTA

Kielestä riippumatta kaikki seurakuntalaiset on haluttu koota yhteen. Tähän piispakin kiinnitti huomiota.

– Tampereella ei ole erikielisten ghettoja, piispa toteaa.

Suomenkielisissä palveluksissa on aina joitain osuuksia muilla kielillä. Esimerkiksi juhlavassa piispallisessa liturgiassa Tampereen kirkossa helmikuussa rukoiltiin kirkkoslaaviksi, ruotsiksi ja romaniaksi. Piispan opetuspuheen kirkkoherra Sjöberg tulkitsi venäjäksi.

Näin erikieliset kirkossakävijät voivat tuntee, että heidät on otettu huomioon ja he ovat tervetulleita.

Juhlavassa piispallisessa liturgiassa viihtyivät niin isot kuin pienetkin.

Kirkkoherra kertoo, että ristiriidoitta monikielistä käytäntöä ei ole otettu vastaan, mutta hän antaa seurakuntalaisilleen tunnustusta.

– Vastaan on tultu puolin ja toisin.

PORIN IHMEYHTEISÖ

Oma lukunsa Tampereen seurakunnassa on vain reilun parin sadan hengen paikallisyhteisö Porissa.

– Se on ainutkertainen esimerkki koko kirkossa mutkattomasta keskinäisestä yhteistyöstä, rakkaudesta ja jakamisesta, piispa luonnehtii porilaisten toimintaa.

Porin kirkkoon on helppo tulla. Vastanotto on välitön. Ensikertalainen vedetään kädestä mukaan, ja se vetävä käsi on lämmin.

Porilaisten sitkeydestä ja talkoohe-

gestä kertoo kirkkorakennus, joka valmistui vuonna 2002. Suhteet kaupunkiin autoivat saamaan muun muassa hyvän tontin. Tampereen seurakunta rahoitti rakentamisen, mutta pienen joukon toiminta on käsittämättömän onnistunutta.

– Sellaista, että sitä ei saa rahallakaan, sanoo kirkkoherra Sjöberg.

Porissa ei ole yhtään palkattua työntekijää, vaan kaikki toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen.

– Ihmeiden aika ei ole ohi, piispa kuvaa.

Porissa on oivallettu, että pyytämällä ihmisiä mukaan käytännön toimintaan, kirkko tulee tutuksi ja omaksi. Pyynnöt välitetään tehokkaasti sähköpostiringsä, johon kuuluu 150 henkeä.

Vapaaehtoiset valmistelivat kirkkonsa myös piispan vierailua varten helmikuussa. Illan vahtimestarit veivät pois tilaisuut-

ta edeltäneet hautajaisesineet. Keittiössä emäntä viimeisteli kahvipöydän antimia. Kirkon kauppa, butku, avattiin, ja ulkovoista käveli sisään nainen toisensa jälkeen kantaen leipomiaan herkkuja.

VEROPROSENTTIA ALEMMAS ENSI VUONNA?

Tampereen seurakunnan talous on vakaa. Budjetoitu verokertymä on 860 000 euroa, ja seurakunta on nyt velaton, koska se maksoi Porin kirkon rakentamislainan viimeisen erän syksyllä. Veroprosentti on ollut kaksi.

– Seurakunnan tulee nyt vakavasti harkita vuodesta 2018 veroäyrin alentamista alle kahden prosentin, kun seurakunta on nyt velaton, piispa kehottaa.

Isä Aleksej muistuttaa, että seurakunta on maksanut viime vuosina velkansa säästöillä, ja verotulot ovat menneet toimintaan. Hän toteaa, että jos veroprosenttia pienennetään, seurakunnan pitäisi säästää jostain.

Vertailun vuoksi kerrottakoon, että Helsingin ja Espoon veroprosentti on tänä vuonna 1,80.

EI INVESTOINTIPAINETA

Kirkkoherra Sjöberg kertoo, että Tampereella ei ole odotettavissa suuria rakentamisinvestointeja tai peruskorjaustarpeita.

Tilanne on onnekas myös siksi, että seurakunnan väkilukuun nähden ylläpidettäviä kiinteistöjä on vähän: kirkot Tampereella, Porissa, Kolhossa Mänttä-Vilppulassa sekä rukoushuone Valkeakoskella. Lisäksi Tampereella on Nikolaintalo seurakunta- ja liiketiloineen ja pieni kesäkäyttöinen mökki Hervantajärven rannalla.

Hyvästä talouden- ja huolenpidosta kiittävät sekä piispa että kirkkoherra useita henkilöitä, kuten aiempia kirkkoherroja **Risto Lintua** ja **Markku Toivasta**, pitkän ja ansiokkaan uran tehnyttä talouspäällikkö **Marjatta Jouhki-Inkistä** ja monia isännöitsijöitä. Piispa mainitsee vielä erikseen erittäin sitoutuneet ja valistuneet luottamushenkilöt.

TEKSTI JA KUVAT ANNE KÄRKKÄINEN

Tampereen seurakunta

- 3200 jäsentä, Helsingin hiippakunnan 2. suurin
- Länsi-Suomessa 33 kunnan alueella
- 8 palkattua työntekijää
- Veroprosentti 2
- Budjetoitu verokertymä 860 000 euroa
- Kirkot Tampereella, Porissa, Kolhossa Mänttä-Vilppulassa, tsasouna Valkeakoskella
- Muut kiinteistöt: Tampereella Nikolaintalo, seurakunta- ja liiketalo; kesäkäyttöinen mökki Hervannassa
- Toimintamuodot: Jumalanpalvelukset, kuorot, lapsi- ja nuorisotyö, uskonnonopetus, toimintapiirit, seurakuntaopetus myös venäjäksi, diakoniatyö, kirjasto ja kauppa.

Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balčin: -Tietoa kirkosta Youtubeen venäjäksi

Jos kirkkoon halutaan enemmän venäjänkielisiä seurakuntalaisia, tietoa Suomen ortodoksisesta kirkosta kannattaisi levittää venäjäksi sopivassa sosiaalisessa mediassa.

Tätä ehdottaa Tampereen seurakunnan kolmikymppinen nuorisotoimenohjaaja **Nemanja Balčin**, maahanmuuttaja, joka puhuu äidinkielenään venäjän sukukieltä serbokroatiata.

Vaikka kirkossamme on jo paljon venäjänkielisiä jäseniä, potentiaalisesti heitä voisi olla enemmänkin. Liittyjiä voitaisiin saada Nemanjan mukaan tiedottamalla venäjän kielellä sopivilla foorumeilla, joissa ihmiset ovat mukana: sosiaalisessa mediassa ja kokoontumisissa, kuten venäläisillä klubeilla.

– Kirkosta voi kertoa esimerkiksi Youtubessa. Se ei vaatisi paljon, vinkkaa Nemanja, joka on pohtinut venäjänkielisten seurakuntalaisten asiaa.

Nemanjan oma perhe tuli 1990-luvulla sotaa pakoon Balkanilta. Nemanja on Kroatian serbejä, ja monien serbien tavoin ortodoksi. Serbiassa ortodoksisella kirkolla on vanhat perinteet, sillä kirkko on alun alkaen perustettu 1200-luvulla.

PERUSVIDEO VAIKKA KÄNNYKÄLLÄ

– Kännykällä ja mikrofonilla Youtubeen saisi jo perusvideon.

Youtubessa voisi kertoa perustiedot, kuten että Suomen ortodoksinen kirkko kuuluu Konstantinopolin patriarkaattiin ja noudattaa läntistä ajanlaskua, minkä vuoksi kirkollisia juhlia juhlitaan eri aikaan kuin muissa ortodoksimaissa. Samoin olisi hyvä jakaa tietoa kirkollisista toimituksista, kirkkoon liittymisestä ja siitä, että Suomessa kirkon jäsenet kuuluvat seurakuntaan rekisteröitynä.

Nemanja arvelee, että rekisteröityminen saattaa olla herkkä ja pelottava asia niille, jotka tulevat maista, joissa ihmisiä on syrjitty uskonnollisen taustan vuoksi.

JÄSENEKSITULO VAATII AIKAA

Hän ymmärtää, että kirkon jäseneksi liittyminen vaatii aikaa.

– Mitä enemmän ihminen tulee osaksi suomalaista yhteiskuntaa, sitä enemmän hän voi myös rohkaistua tulemaan kirkon jäseneksi. On koettu hyväksi, että pappi opettaa suomalaista tapaa rekisteröityä seurakuntaan, kun ihmiset tulevat avioliittoon vihittäväksi tai lapsia kastetaan.

– On oikein sekä yksilölle että kirkolle, että ihminen on virallisesti rekisteröitynyt. Silloin dokumentit ovat kunnossa.

Kirkolle liittyjät ovat Nemanja mukaan

hyväksi sen vuoksi, että monilla tulijoilla voi olla vahva ortodoksinen identiteetti. He tulevat perinteisistä ortodoksisista maista, ja kumpikin puoliso on yleensä ortodoksi. Lisäksi tällaiset ihmiset arvostavat lapsilleen annettavaa ortodoksisesta uskonnollista kasvatusta.

Nemanja on itse esimerkki ortodoksisesta vakaumuksesta. Nelihenkinen akateeminen perhe alkoi käydä kirkossa Kroatiassa sodan aikana. Jo tuolloin lapsena Nemanjalle syntyi halu opiskella teologiaa. Suomeen perheen toi mahdollisuus kuulua ortodoksiseseen kirkkoon.

Nemanja Balčin on valmistunut teologian maisteriksi Itä-Suomen yliopistosta Joensuusta.

TEKSTI JA KUVA ANNE KÄRKKÄINEN

Nuorisotoimenohjaaja Nemanja Balčin Tampereelta on miettinyt venäjänkielisten tavoittamista seurakunnan jäseniksi.

Kirkkokunnan keskustalo
Sortavalassa 1930-luvulla

TOMOS-ASIAKIRJA sinetöi kirkon autonomian

Venäjän kirkosta päästiin irti Konstantinopolin avulla vuonna 1923, mutta ajanlaskukiista repi vielä Suomen kirkkoa.

Suomen suuriruhtinaskunta käytti rohkeasti lyhyen aikaa avoinna olleen aikaikkunan ja julistautui itsenäiseksi joulukuussa 1917 Venäjän vallankumousvuoden pyörteissä. Uuteen luterilaiseen valtioon jäi merkittävä ortodoksinen vähemmistö, joka vielä vajaa vuosi sitten oli kuulunut ortodoksisuut-

ta valtionuskontonaan tunnustaneeseen keisarikuntaan.

Takana olivat vuonna 1892 perustetun Suomen hiippakunnan vilkkaan toiminnan, ripeän kehityksen sekä ulkoisen kuokoistuksen vuodet, mutta mitä olisi edessä? Venäjällä ortodokseja alettiin lokaan vallankumouksen jälkeen vainota.

Vuonna 1917 Suomen ortodoksisessa kirkossa oli 4 valvontapiiriä, 32 seurakuntaa ja 53 pappia virassa. Jäsenmäärä oli noin 53.000, eli 1,6 prosenttia maan väestöstä. Papisto oli jakautunut venäjänmielisiin ja suomalaiskansallisesti ajatteleviin. Suomenmieliset pyrkivät edistämään kansankielen käyttöä, koska valistustyötä oli helpompi tehdä kansan keskuudessa sen omalla kielellä. Kaikissa seurakunnissa suomen kielelle ei ollut tarvetta, mutta suomen osaamattomuus

aiheutti ongelmia yhteydenpidossa kirkon hallintoon.

PIISPKSI VENÄLÄISMIELINEN SERAFIM

Viipurin piispaksi valittiin venäläismielinen Karjalan piispa **Serafim** tammi-kuussa 1918. Kuun lopulla juuri itsenäistyneen maan hallituksen joukot alkoivat riisua entisen emämaan joukkoja aseista Pohjanmaalla, ja etelässä punaiset julistivat vallankumouksen. Tapahtumat eskaloituivat vapaussodan ohella touku-kuussa 1918 päättyneeksi sisällissodaksi. Rauha entisen emämaan kanssa solmittiin vasta vuonna 1920 Tartossa.

Heti olojen rauhoituttua Suomessa senaatti alkoi avustaa ortodoksisia seurakuntia ja tukea kirkon julkaisutyötä. Kirkollisia oloja järjestevän komitean aktiivisen työn tuloksena kirkkokunnan perusasetus annettiin 26.11.1918. Se sääti kattavasti kirkon hallintoa ja määräsi kirkkokunnalle vuotuisen valtionavun.

ITSENÄISEN KIRKON ASEMAA VALMISTELLAAN

Vuoden 1919 kirkolliskokouksen tärkein aihe oli kanonisen suhteen määrittely Venäjän kirkkoon. Sekä kokous että valtiovalta katsoivat itsenäiselle valtiolle tärkeäksi, että sen alueella toimiva kansankirkko olisi mahdollisimman riippumaton entisen emämaan kirkollisesta johdosta. Venäjällä vallankumousten jälkeen puhjennut ja vuoteen 1922 jatkunut sisällissota sekavoitti tilannetta muutenkin.

Pisimmälle vietyä itsenäisyyttä eli autokefaliaa, täydellistä riippumattomuutta, kannatettiin laajasti. Se ei kuitenkaan tullut kyseeseen vähemmistökirkossa, jolla ei ollut vaadittua vähintään kahta piispan virkaakaan. Siksi Venäjän kirkolta anottiin autonomiaa eli sisäistä itsenäisyyttä, jonka patriarkka **Tihon** vahvisti helmi-

kuussa 1921. Samalla piispa Serafim sai arkkipiispan arvon.

SEURAAVAKSI AJANLASKUKIISTAN KIMPPUUN

Autonominen asema oli nyt saavutettu, mutta se oli vasta alku itsenäisen kirkon kehittymiselle. Monet asiat odotivat ratkaisuaan, kuten ajanlaskukiista eli valinta uuden luvun ja vanhan luvun välillä. Uutta ajanlaskua oli pyritty vakiinnuttamaan Suomessa jo autonomian loppuaikoina lähinnä käytännön syistä. Vuonna 1917 Venäjän kirkko sallikin niiden seurakuntien siirtyvän uuteen lukuun, joissa enemmistö sitä kannatti.

Riita ajanlaskutavasta kärjistyi niin pahoin, että valtakunnan hallituksen oli puututtava asiaan. Vanhaa lukua kannattivat pääosin venäjänkieliset. Maaliskuussa 1921 Sortavalassa pidetyn ylimääräisen kirkolliskokouksen enemmistö kannatti uutta lukua, ja päätös sen mukainen: kaikissa Suomen seurakunnissa siirryttiin uuteen lukuun loppuvuodesta 1921.

KATSE KONSTANTINOPOLIIN PÄIN

Myös kesän 1922 varsinainen kirkolliskokous kannatti uutta lukua, mutta arkkipiispa Serafim ei. Niinpä arkkipiispan ja suomenkielisten ortodoksien välit kiristyivät entisestään. Arkkipiispan kärsivällisyyttä koetteli myös se, että kokous valitsi apulaispiispaksi virolaisen pastori **Herman Aavin**. Välien yhä kärjistyessä Suomesta alettiin tähyillä Konstantinopolin suuntaan, josko ratkaisu – eli autokefalia ja ero Venäjän kirkon alaisuudesta – saataisiin toteutetuksi sieltä käsin.

Konstantinopolin ekumeenisen patriarkan puoleen käännettiin, koska sen tiedettiin ottavan suojelukseensa kirkkoja, jotka olivat jääneet keisarillisen Venäjän kaaduttua vaille korkeinta kirkollista hallintoa.

Arkkipiispa Herman

Ortodoksinen kirkkomuseo Riisa

Delegaatio lähti matkaan keskikesällä 1923. Heinäkuun alussa käydyissä neuvotteluissa selvisi, että autokefalia ei ollut luvassa Konstantinopolistakaan. Suomen ortodoksinen kirkko sai kuitenkin autonomisen arkkipiispakunnan aseman, jonka Konstantinopolin ekumeeninen patriarkka Meletios IV vahvisti tomos-asiakirjalla 6.7.1923. Ajanlaskutapakin vahvistettiin suomenkielisten kannan mukaisesti.

Delegaatioon kuuluivat kirkollisista asioista vastannut ministeri **E.N. Setälä**, rovasti **Sergei Solntsev** sekä tuore rovasti Herman Aav, joka oli määrää viikiä Konstantinopolissa piispaksi. Viron arkkipiispa **Aleksanteri** liittyi seurueeseen neuvotellakseen oman kirkkokuntansa kysymyksistä. Setälä oli kannattanut valtiovalan edustajana Suomen ortodoksinen kirkon itsenäistymistä jo vuoden 1919 kirkolliskokouksessa.

KEHITYS OMAEHTOISEKSI KANSANKIRKOKSI VAUHDITTUU

Siirtyminen Moskovan määräysvallasta Konstantinopolin alaisuuteen vapautti Suomen kirkon sekavassa tilassa olleesta Venäjän kirkosta. Edellytykset kirkon omaehtoiselle kansalliselle kehitykselle

*Kiistakapuloina
kieli ja ajanlasku*

paranivat. Venäjän kirkon tilanteen aikana selkiytyttyä se kehotti Suomen kirkkoa palaamaan yhteyteensä. Kutsu kuultiin, mutta sitä ei noudatettu.

Virolaissyntyinen Herman Aav (1878–1961) eteni nopeasti kirkollisella urallaan Suomessa, vaikka hänen suomen kielen taitonsa ei aluksi ollut kovin hyvä. Vuoden 1922 kirkolliskokous valitsi hänet apulaispiispaksi. Konstantinopolissa vuonna 1923 hänet nimitettiin Karjalan piispan nimellä Suomen arkkipiispakunnan apulaispiispaksi ja vihittiin samalla virkaansa. Kirkkokunnan jako Karjalan ja Viipurin hiippakunniksi astui voimaan vuonna 1924.

ARKKIPIISPA HERMAN JOHTOON

Venäläismielinen arkkipiispa Serafim siirrettiin vuoden 1924 alusta lakkautuspalkalle muodollisesti siksi, että hän ei ollut suorittanut virkamieheltä vaadittavaa kielikoetta. Varsinainen syy oli se, että hän vastusti kirkkokunnan uudistamista suomalaiskansalliselta pohjalta.

Piispa Herman määrättiin vt. arkkipiispaksi ja vuoden 1925 lakisääteisessä kirkolliskokouksessa hänet valittiin arkkipiispan virkaan nimikkeellä Karjalan ja koko Suomen arkkipiispa. Samalla kirkkokunnan keskus siirtyi Viipurista Sortavalaan.

Vaatusuuteen ajanlaskuun siirtymisestä oli ottanut erityisen koville luostareissa sekä eräissä venäjänkielissä seurakunnissa. Tilannetta luonnehdittiin jopa kapinaksi kirkon johtoa vastaan. Maltillinen arkkipiispa Herman onnistui vähitellen sammuttamaan protestit sekä tasoittaman ajanlasku- ja kieliriidat. Riitojen ratkaisemiseen käytettiin tosin Konstantinopolinkin vaikutusta.

PAPPISKOULUTUSTA JA TOINEN PIISPA

Ortodoksisen kirkon tärkeimpiä kysymyksiä oli pappiskoulutuksen järjestäminen, koska Venäjän pappisseminaarit eivät enää olleet käypä vaihtoehto. Resurssipulaa aiheutti myös monien venäisten pappien paluu kotimaahansa.

Valtion ylläpitämä Sortavalan pappisseminaari aloitti jo vuonna 1918. Kantto-

reita seminaari koulutti kesästä 1932 alkaen, ja ensimmäinen pidempi lukkarikurssi järjestettiin vuonna 1938. Seminarista valmistui myös uskonnonopettajia sekä työntekijöitä kirkollisiin järjestöihin.

Vuoteen 1935 asti arkkipiispa Herman oli Suomen ainoa ortodoksinen piispa, joten tehtäviä oli siunaantunut paljon. Helpotusta oli luvassa, kun löytyi sopiva ehdokas toiseksi piispaksi. Valamossa kesällä 1934 pidetty pappeinkokous ehdotti rovasti Aleksanteri Karpinia Suojärveltä Viipurin piispaksi, ja vuoden 1935 kirkolliskokous valitsi hänet tehtävään.

Rovasti Aleksanteri Karpin nimitettiin virkaan ja vihittiin piispaksi syyskuussa 1935. Hänen kirkollinen tittelinsä oli Korkeasti pyhitetty Viipurin piispa Aleksanteri. Viipurin hiippakuntaan kuului kaikkien luostarien lisäksi kaksitoista Kannaksen, rannikko-seudun ja eteläisen Suomen seurakuntaa sekä Petsamon alue.

TALOUS VAKAALLE POHJALLE

1930-luvulla saatiin korjatuksi pari verotuksen keskeistä epäkohtaa. Valtio maksoi tuolloin kaiken kirkollisveron omistamistaan maista luterilaisille seurakunnille, eivätkä ortodoksien omistamien yhtiöidenkään verot hyödyttäneet omia seurakuntia. Viiden vuoden valmistelun jälkeen säädettiin uudet lait vuonna 1935.

Kirkkokunnan yleisistä menoista valtio maksoi noin puolet. Toinen puoli katettiin veroilla sekä kirkon keskusrahaston avulla. Uudet lait helpottivat oleellisesti seurakuntien taloudenpitoa, ja kirkkokunnan talous vahvistui. Tämä mahdollisti kirkollisen työn kehittämisen ja julkaisutoiminnan laajentamisen. Ensimmäiset ortodoksiset laulujuhlat järjestettiin Valamossa vuonna 1929.

VALISTUSTYÖ KEHITYY

Vuonna 1885 perustettu ja autonomian ajan lopun venäläistämiskaudella hiipunut Pyhien Sergein ja Hermanin Veljeskunta (PSHV) virkistyi, ja siitä tuli tärkeä valistus- ja sisälähetysjärjestö. Se järjesti kursseja pyhäkoulunopettajille sekä

Konstantinopolin delegaatio vuonna 1923.

kirkkolaulujuhlia, ja alaosastoiksi syntyivät tiistaiseurat. Järjestön jäsenmäärä sotien alla oli 1 500.

Seurakunnat alkoivat pitää kristinoppikouluja 1920-luvulta lähtien. Kansakoulujen uskonnonopetuksen tavoitavuus ja tulokset paranivat oppivelvollisuuslain myötä. Lukuvuonna 1938–1939 lähes 80 prosenttia kansakoulujen ortodoksista oppilaista sai oman tunnustuksensa mukaista opetusta.

Itsenäisyyden ensi vuosikymmeninä kirkkokunnan jäsenmäärä kehittyi ripeästi. Vuonna 1917 jäsenmäärä oli noin 53 000 ja sotien alla jo noin 82 000 henkeä. Luostareissa asui viitisen sataa henkeä. Kirkolle 1930-luku oli suotuista, mutta kovat koettelemukset odottivat jo nurkan takana.

**TEKSTI SEPPO SIMOLA
HISTORIAAN ERIKOISTUNUT
VAPAA KIRJOITTAJA**

Lähteitä:

Isä Ambrosius – Markku Haapio:

Ortodoksinen kirkko Suomessa

Petri Piironen (toim.): Ortodoksisuutta eilen ja tänään

Elisa Pispala: Suomen ortodoksisen kirkon itsenäistyminen (artikkeli, Ortodoksia 27)

Viktor Railas: Suomen ortodoksisen kirkon historia

Регенты на сцене

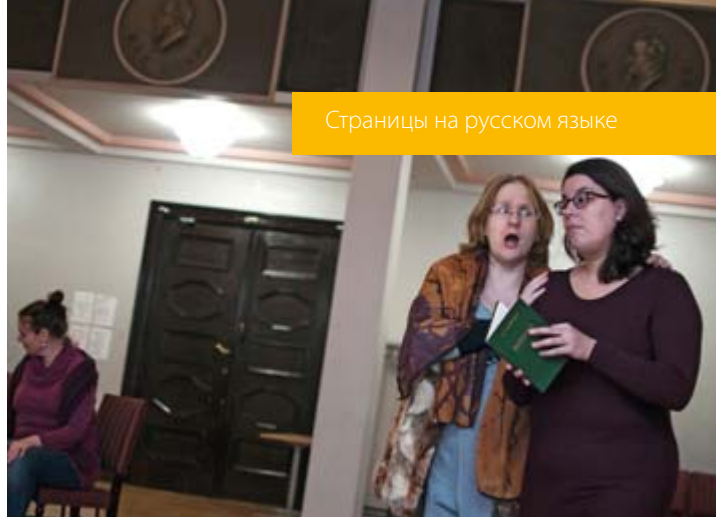
Регент Хельсинского православного прихода **Варвара Меррас-Хяюрюнен** исполнит партию Татьяны в опере Петра Ильича Чайковского «Евгений Онегин». Постановка оперы для Варвары является частью сдачи экзамена на получение высшей профессиональной музыкальной квалификации.

Кроме Варвары, в постановке примут участие регент православного прихода Тампере **Хейкки Хаттунен**, молодежный регент Хельсинского прихода **Иоаким Пиетаринен**, временно исполняющая обязанности приходского кантора прихода Хельсинки **Елисабет Петсало**, а также активная участница хора Свято-Троицкого храма **Наталья Виноградова**. Исполнителями основных ролей выступают регент

лютеранского прихода **Самули Таккула** и режиссёр оперы **Анселми Хирвонен**.

Выбор оперы Чайковского «Евгений Онегин» не случаен, Меррас-Хяюрюнен, Хаттуне и Петсало ранее уже исполняли партии из этой оперы. Так же своим выбором Варвара хочет привлечь русскоязычного слушателя на свой проект.

– Русская культура наполнена духовностью и славянским православием. Это кажется родным. Премьера оперы «Евгений Онегин» состоится в среду 15 марта в 18 в кон-

Наталья Виноградова и Варвара Меррас-Хяюрюнен принимают участие в постановке оперы Евгений Онегин и поют в хоре Хельсинского православного прихода.

цертном зале Метрополия в Руохолахти (адрес: Ruoholahdentori 6, Helsinki). Затем оперу можно будет услышать 16.3. в 18 и 18.3. в 14. Вы можете заказать билеты по адресу: www.onegin.fi

Лаура Карлин

Предложение Неманья Балчина: О церкви – через YouTube

В Финляндии, кроме местного населения, проживает большое количество людей, для которых финский язык не является родным. Многие из прибывших на новое место жительства еще недостаточно хорошо знакомы с особенностями жизни в Финляндии. По мнению ответственного по молодежной работе Православного прихода г. Тампере **Неманья Балчин**, одним из возможных каналов распространения информации о жизни Финляндской православной церкви может стать социальная сеть YouTube.

– Финляндской православной церкви необходимо распространять информацию как на русском языке посредством социальных сетей. Хорошо, если церковь будет присутствовать на популярных форумных площадках, например, таких как Youtube. Для этого не требуется ничего особенного. При помощи мобильного телефона и микрофона можно записать видео качество, которого будет достаточно для публикации в сети – де-

лится мыслями Неманья Балчин.

По мнению Неманья, посредством сети YouTube можно донести основную информацию о Финляндской православной церкви, например о том, что она является частью Константинопольского патриархата и живет по западному календарю. Также можно рассказать о таинствах церкви, о присоединении к приходу и о том, что в Финляндии членами прихода являются только те, кто зарегистрирован как её член.

По словам Неманья, для людей, приехавших в Финляндию из стран, где они пережили притеснение на религиозной почве, регистрация своего членства в приходе может быть личным моментом, сопряженным со страхом. Для того, что бы совершить этот шаг требуется время.

– Когда членство в приходе зарегистрировано, это оптимально и для человека и церкви. В этом случае документы в полном порядке, - продолжает Неманья.

Для приезжих очень важно стано-

виться официальными членами церкви, так как у них может быть более глубокая православная идентичность, чем у местного населения. Некоторые переселенцы приезжают из стран с более глубокими православными корнями. Этим они отличаются от местного населения, седи которого достаточно редко встречаются семьи, в которых оба супруга являются православными. Кроме того, для переселенцев немаловажным вопросом является получение их детьми основ православия в школе.

Семья Неманья Балчина переехала в Финляндию в девяностых годах из Хорватии, бежав из зоны военного конфликта. Одной из причин выбора Финляндии было наличие в государстве возможности официального членства в православной церкви. Неманья окончил Университет Восточной Финляндии в Йоенсуу со степенью Магистра Теологии.

Текст и фото: Анне Кярккяйнен

Rukouksia ristikon takaa

Millaista on uskonnon harjoittaminen vankilassa? Kontrollia, keskusteluja ja itsetutkiskelua.
Vankilapappi ei tuomitse, vaan kuuntelee.

Tiesitkö, että Ristikkokadulla sijaitseva Helsingin vankila eli kansankielellä Sörkän vankila kätkee muuriensa suojiin ortodoksisen kirkon? Helsingin hiippakunnan vankilapappi isä **Markus Kinkki** kertoo, että aikaisemmin **Basileios Suuren** ja **Johannes Teologin** kirkko sijaitsi kerrosta ylempanä, mutta alkuperäinen tila tuhoutui tulipalossa.

– Helsingin vankila on ainut suomalainen vankila, jossa on vihitty ortodoksinen kirkko. Tiedot kirkon vaiheista tuntuvat olevan kiven alla. Tämä tila vi-

hittiin kirkoksi 30.1.1998. Sen tiedän, että isä **Mitro Repo** on maalannut alttarin ikonostaasin, isä Markus kertoo.

Kirkossa pidetään jumalanpalveluksia muutaman kerran vuodessa. Ortodoksi- viestin ollessa paikalla vietettiin kirkon tempelijuhlaa.

– 1990-luvulla täällä oli vielä viikottain päivystys ja papilla oma työhuone.

Isä Markus astui vankilapapin saappaisiin pari vuotta sitten edellisen vankilapapin isä **Andrei Sõtšovin** siirryttyä papiksi Vaasaan.

– Metropoliitta **Ambrosius** kysyi,

suostuisinko vankilapapiksi. Pestiin tarvittiin venäjän kielen taitava henkilö, sillä melkein 90 prosenttia työssä kohdattavista vangeista on venäjänkielisiä, toteaa isä Markus, joka on hankkinut venäjän kielen taitonsa opiskelemalla aikoinaan Pietarissa.

RUKOUS KANTAA MUURIEN LÄVITSE

Jumalanpalveluksissa Helsingin vankilassa on käynyt laulamassa vuoden ajan Pokrovan mieskuoro.

– Kuoronjohtajana olen aina pyrkinyt

Isä Markus jakaa ehtoollista vangeille silloin, kun liturgiaa ei ole mahdollista toimittaa.

vaalimaan vanhaa slaavilaista liturgista kirkkomusiikkiperinnettä, toteaa kuoronjohtaja **Jari Ketola**.

Kuorossa laulava **Timo Barman** käy mielellään laulamassa vankilan jumalanpalveluksissa.

– Ensimmäisellä kerralla jo sisääntulo turvatarkastuksineen kaikkineen jännitti. Kun käytävällä käveli vastaan vankeja, tuli väkisinkin mieleen mitäköhän he ovat tehneet, kun ovat joutuneet tänne, muistelee Barman.

Toinen kuorolainen **Eero Hakamies** pitää tunnelmaa vankilan kirkossa aivan erityisenä.

– Tuntuu erityiseltä laulaa ja rukoilla täällä. Rukous on muureissa, ja rukous menee näiden seinien lävitse, Hakamies tunnelmoi.

Tempeljuhlan jumalanpalvelukseen osallistui vanki **Anton**. Hän liittyi ortodoksiseen kirkkoon kolme vuotta sitten.

– Elämässäni on ollut koettelemuksia, ja olen eksynyt väärille teille. Sitten kuulin täällä vankilassa kutsun pelastuksesta ja liityin kirkkoon, Anton kertoo.

Kristinuskossa Antonia puhutteli

Tuohusten polttaminen on vankilassa tarkoin säädeltyä.

etenkin lähimmäisenrakkaus ja yhteisöllisyys.

– On olemassa suuri joukko ihmisiä, jotka ovat mukana tässä samassa jutussa. Usko tuo lohtua. Vaikka minulla olisi minkälaisia ahdistavia tuntemuksia, usko tuo minulle valoa. Olen aiemmin kokenut hengen köyhyyttä. Ihminen kai-

paa elämäänsä rituaalisuutta, pohdiskelee Anton.

Anton kertoo paastonneensa vankilassa. Se on mahdollista, sillä vankeuslain mukaan perusruokavaliosta poiketaan, jos se on perusteltua vangin uskonnollisen tai muun perustellun vakauksen vuoksi.

Krusifiksi on kokenut kovia tulipalossa.

Vankilapappi kuuntelee ja on läsnä.

– Olen vahvistanut uskoani paastamalla, Anton sanoo.

Anton katuu hairahtumistaan laitapuolen kulkijaksi.

– Omasta puolestani sanon, että haluan osoittaa katumusta. Mielestäni Suomi on maa, jossa kenenkään ei tarvitse tehdä rikosta elääkseen.

Useat ovat omistaneet elämänsä kristinuskolle ja uskonasioiden pohdiskelulle. Se tekee vaikutuksen Antoniin.

– Näiden asioiden pohtiminen vie syvälisten oivallusten äärelle. Kysymyksiinsä saa vastauksia. Monet ihmiset ovat omistaneet teologisten kysymysten miettimiselle koko elämänsä.

Uskonnonvapaus toteutuu Antonin mukaan vankilassa hyvin.

– Saan osallistua palveluksiin, ja tämä tempelijuhla on todella upea tilaisuus. Toki on olemassa tiettyjä rajoituksia, kuten se, ettei kaikkialla saa polttaa tuohuksia.

”Toivon, että voin tulevaisuudessa elää eheämpänä ihmisenä.”

OIKEA JA VÄÄRÄ EI OLE MUSTAVALKOISTA

Vankilapappi ei ole tuomari. Ennen kaikkea hän kuuntelee ja on läsnä vangeille.

– Papin tehtävä ei ole tuomita. Anteeksianto pitää muistaa, vaikka vangeilla olisi kontollaan melkoisiakin tekoja. Lopullinen tuomio annetaan jossain muualla kuin oikeusistuimessa. Olen valmis keskustelemaan ja kuuntelemaan, ennen kaikkea kuuntelemaan. Keskustelut vankien kanssa voivat olla oikeastaan melkein mistä aiheesta tahansa. Saatamme käsitellä uskonnollisia kysymyksiä, tai sitten otan vastaan synnintunnustuksia. Jaan myös ehtoollista, jos liturgiaa ei ole mahdollista järjestää, sanoo isä Markus.

Isä Markus toteaa, että hänelle on tullut yllätyksenä ja järkytyksenä se, miten osa vangeista on joutunut nykytilanteeseensa. Vankilapapin mukaan oikea ja väärä ei ole aina niin mustavalkoista.

– Joidenkin tarinat vankilaan joutumisesta ovat aikamoisia. Ihmiset ovat ajautuneet todella epätoivoisiin tekoihin. Oikea ja väärä ei ole pelkästään mustavalkoista. Myös harmaan eri sävyt ovat olemassa.

Suurin osa isä Markuksen kohtaamista vangeista on ulkomaalaisia. Etenkin heille papin tapaaminen on tärkeää, sillä omaiset asuvat usein kaukana ja tapauksia on hankala järjestää.

– Olen monelle ainut keino jutella edes jollekin. Omaiset saattavat olla pit-

Pokrovan mieskuoro laulaa mielellään vankilan jumalanpalveluksissa.

kien matkojen päässä. Sitä saa itse olla vä-
lillä ikään kuin äitinä ja isänä tässä työssä.

Ortodoksisen vankilapapin toiminta-
alue on laaja. Isä Markus käy Helsingin
vankilan lisäksi Riihimäen, Vantaan ja
Jokelan vankiloissa. Hän tekee yhteistyötä
Helsingin seurakunnan kanssa. Vankilapapin
palkan maksaa valtio.

– Menen sinne, missä minua tarvitaan.
Helsingin seurakunta on aina suhtautunut
hyvin positiivisesti minuun ja työhöni.
Olen aina saanut kanttorin mukaani, kun
olen häntä tarvinnut.

Isä Markus on jutellut vankilapapin
uransa aikana myös muihin kirkko- ja us-
kontokuntiin kuuluvien vankien kanssa.

– Pakeillani on käynyt ortodoksien li-
säksi niin luterilaisia, roomalaiskatolisia
kuin sikhejäkin, hän luettelee.

Lain mukaan vankilassa on mahdol-
lisuuksien mukaan järjestettävä vankien
tarpeiden mukaan jumalanpalveluksia,
hartaushetkiä ja muita uskonnollisia ti-
laisuuksia. Vangeille on annettava mah-
dollisuus tavata oman uskontokuntansa
sielunhoitajaa tai muuta edustajaa. Van-

kilassa on oltava uskonnonharjoitukseen
soveltuvat tilat, eivätkä jumalanpalveluk-
set saa mennä päällekkäin perhetapaa-
misten kanssa.

– Mielestäni vapaus harjoittaa uskon-
toa toteutuu vankiloissa melko hyvin. Mi-
nun on tosin sikäli hankala kommentoida
asiaa, koska en ole vankilassa jatkuvasti
paikalla. Tiettyjä jännitteitä on eri vanki-
ryhmien välillä, mistä seuraa omat haas-
teensa uskonnonvapauden toteutumisel-
le, muotoilee isä Markus.

USKO LUO TOIVOA PAREMMASTA

Myös vanki **Joakim** on ortodoksi. Hänel-
le kristinuskossa on tärkeää juuri lähim-
mäisenrakkautta ja lähimmäisen huomioon
ottaminen.

– Lähimmäisen huomioiminen on tär-
keää. Olen aikoinani kokenut koulukiu-
saamista. Kaikkien kukkien pitää antaa
kukkia, ja toisia pitää kunnioittaa. Viha-
puheen viljely on nykyään netin myötä
hyvin helppoa. Ihmisten pitäisi herätä ja
elää sovussa, toivoo Joakim.

Joakim käy viikoittain luterilaisissa ju-

malanpalveluksissa ja ortodoksisissa ju-
malanpalveluksissa silloin, kun niitä on.

– Vankilassa ei valitettavasti ole tar-
peeksi usein ortodoksisia jumalanpalve-
luksia. Toivoisin, että isä Markus kävi
useammin täällä. Kohtaaminen papin
kanssa antaa sielunrauhaa, uskoa ja voi-
maa epävarmaan henkiseen tilaan.

Vankeusaika on merkinnyt Joakimille
ajoittain raadollistakin itsetutkiske-
lua. Usko antaa voimaa kohdata ja käsitel-
lä vaikeita asioita.

– En väitä, että olisin synnitön. Vankeus-
aikana olen pohjamutia myöten tutkiskel-
lut itseäni. Kaikenlaiset traumat nousevat
helposti pintaan vankilassa, ja olen jou-
tunut kohtaamaan ne. Usko auttaa ja an-
taa voimaa. Olisin varmasti romahtanut
ilman uskoa ja uskonnon harjoittamisen
mahdollisuutta. Usko luo ihmiseen valoa
ja toivoa paremmasta. Toivon, että voin tu-
levaisuudessa elää eheämpänä ihmisenä.

Vankien nimet on muutettu.

**TEKSTI SAARA KALLIO
KUVAT TEEMU PERHIÖ**

Nimi: Antti Kokkonen
Ikä: 25 v
Asuu: Joensuussa
Ammatti: ONL:n järjestösihteerin sijainen
Harrastukset: liikunta, teatteri, kalastus ja metsästys

TEKSTI JA KUVA TEEMU PERHIÖ

Nuoriso, nyt!

”Istun isä Teemun kanssa iltaa rantasaunan terassilla. Juttelemme tulevaisuuden suunnitelmista, siitä mitä tekisi isona. Olin pitkään miettinyt teologisen ja yhteisöpedagogian välillä, mutta muitakin vaihtoehtoja oli. Isä Teemu kuitenkin vakuuttaa, että teologiseen ehtii aina myöhemminkin.

Olin aloittanut työskentelyn seurakunnanleireillä vuoden 2007 perheleirillä Lällyssä. Kuitenkin juuri vuoden 2010 kristinoppileiri on jäänyt mieleen. Siellä oli loistava leirinjohtaja ja hyvin suunniteltu ohjelma. Koko porukka oli tiivis heti alusta alkaen. Se on hyvän leirin edellytys.

Moni sen vuoden leiriläisistä on aktivoitunut kirkon piirissä. Kun tulin Joensuuhun työhaastatteluun nykyiseen toimeeni, nukuin erään vanhan leiriläisen sohvalla.

Yhteisöllisyys onkin ortodoksisuudessa minulle tärkeintä.

Valmistuin yhteisöpedagogiksi toissa vuoden syksyllä, ja melko pian pääsin sijaistamaan Ortodoksisten nuorten liiton järjestösihteerinä. Toimenkuvaani kuuluvat muun muassa leirinohjaajien kouluttaminen ja leirien järjestäminen.

”Lapset on se, mitä meillä on nyt”

Nuorisotyöllä on suuri vaikutus siihen, miten houkuttelevana vaihtoehtona nuoret näkevät kirkkoon kuulumisen. Hyvillä työntekijöillä on tietenkin merkittävä rooli, ja seurakunnan leiri on usein myös nuoren ensimmäinen työpaikka

Ensi kesänä on tulossa taas kaksi leiriä. Leireille yritetään aina työllistää mahdollisimman monta nuorta, ja eri leireille valitaan eri työntekijät. Jos edellisenä kesänä ei päässyt töihin, seuraavana kesänä annamme etusijan aiemmin työttä jääneille.

Leireillä on kivaa, ja ne ovat suosittuja, mutta kirkossa nuoret eivät jaksakaan yhtä innostuneesti. Kirkon pitäisikin uudistua nuorten hengellisessä kasvatuksessa.

Kirkon ongelmana on se, että näemme lapset tulevaisuutena. Mutta ei se niin ole – lapset on se, mitä meillä on nyt.

Nuorisotyötä ei pitäisikään tehdä vain sen itsensä vuoksi. Kivojen juttujen lisäksi myös hengelliseen kasvatukseen

pitää laittaa paukkuja, joka on kuitenkin nuorisotyömme päätarkoitus. Perusjutut pitää tietenkin opettaa, mutta seuraavaa tasoa ei pidä pelätä. Nuoria pitäisi osallistaa enemmän kirkon palvelukseen otamalla heitä esimerkiksi ponomareiksi ja kirkon kaunistajiksi niin leireillä kuin kirkon arjessakin.

Lasten lisäksi pitää tehdä töitä vanhempien kanssa. Hokkuspokkus-temputkaan eivät auta, jos vanhempien asenne kirkkoa kohtaan ei ole kohdallaan. Perheleirit olisivat yksi ratkaisu, mutta niiden sisältöä tulisi kehittää, jotta ne olisivat kiinnostavia sekä lapsille että vanhemmille.

Saavuini juuri työmatkalta Amsterdamista, jossa pidettiin panortodoksinen nuorisajohtajien kokoontuminen. Osallistujia oli tullut eri puolilta Eurooppaa. Vertasimme kokemuksia ja parhaita käytäntöjä. Sain matkalta paljon ideoita ensi kesän leirejä varten, ja joitakin muutoksia on reissun pohjalta tulossa juuri hengelliseen opetukseen.”

Haluatko opiskelemaan yhteisöpedagogiikkaa tai ortodoksista teologiaa? Yhteishaku on käynnissä 15.3.–5.4.2017.

Ylimmäisen enkelin sanoilla me huudamme Sinulle, oi Puhdas: Iloitse, Armoitettu, Herra on Sinun kanssasi.

Anne Kärkkäinen

"Ortodoksinen
psykoterapia
tarkoittaa hengellistä
itsetuntemusta."

Isä Jarmo Hakkarainen
Sivu 25

Paasto tänä
vuonna su 26.2. –
su 16.4.

TURVALLISIN MIELIN KATUMAAN

■ Onko vierähtänyt muutama vuosi tai jopa vuosikymmen, kun kävit edellisen kerran katumuksen sakramentissa? Hävettääkö puhua kaikkein iljettävimmät asiat papille?

– Jos on ollut pitkään ilman katumuksen sakramenttia, sanon, että hyvä kun tulit nyt, kertoo Helsingin seurakunnan kirkkoherra Markku Salminen.

Katumuksen sakramentissa tapahtuu sama kuin tuhlajapojalle. Joka katu sydämestään nöyränä, pyytää anteeksi tekemisiään ja tekemättä jättämisään, tulee vastaanotetuksi avosylin. Saa syntinsä anteeksi.

– Kirkko ei ole syyttääkseen tai tuomitakseen, vaan parantaakseen ihmisen, isä Markku sanoo.

Mutta entä ne hävettävimmät asiat, mustat möyköt – kehtaako niistä kertoa papille, hyvälle ja varmasti kunnolliselle ihmiselle?

Uskallusta ja luottamusta voi rakentaa tieto, että kerrotut asiat eivät mene eteenpäin. Kirkon edustajana papilla on ehdoton vaihteluvollisuus.

Katumuksen sakramenttiin voi osallistua myös ihan tavallisin tuntein.

– Jos ei olekaan suuria tunteita tai tuntee, ettei osaa katua, ei tarvitse ajatella, ettei synnintunnustus olisi onnistunut. Silloinkin saa anteeksi, isä Teemu Toivonen lohduttaa.

Katumus on isä Teemun mukaan elämänpituinen matka, jossa katumuksen sakramentissa käynnit ovat tarkistuspisteitä, minne ihminen on menossa. Siksi ripillä kannattaisi käydä säännöllisesti.

Käytännössä katumuksen sakramenttiin kannattaa varata kiiiretön aika. Rauhallisimmin synnintunnustus onnistuu, kun varaa rippi-isältä keskusteluaikaa, joka kestää puolesta tunnista tuntiin.

Ripittäytyminen on mahdollista myös kirkossa. Pappi seisoo sivustalla ja johdattaa ripittäytyvän ikonostaasin vierelle analogille, pienelle lukupöydälle. Hyvä aika ripittäytymiselle kirkossa on ennen tai jälkeen vigilian. Sen sijaan ennen liturgiaa isä Teemu ei suosittele synnintunnustusta, koska silloin siihen ei ole tarpeeksi keskittymisrauhaa.

Jos rippi-isä asuu satojen kilometrien päässä, ja suhde seurakuntaan on käytännössä katkennut, vanhaan rippi-isään kannattaa ottaa yhteyttä ja ilmoittaa, että haluaa käydä synnintunnustuksella uudessa seurakunnassa.

– Rippi-isä rukoilee kaikkien rippilastensa puolesta, ja hänellä on vastuu heidän sielunsa hoidosta. Siksi hänen on hyvä tietää, että joku toinen ottaa vastuun rippilapsen sielunhoidosta, isä Markku sanoo.

Kun ripittäytyjä on tunnustanut pahat tekonsa ja sanonut katuvansa niitä, hän laskeutuu polvilleen, pappi peittää hänen päänsä pitkän epitrakiilivaatteen liepeellä ja lausuu synninpäästö- ja anteeksiantorukouksen.

ANNE KÄRKKÄINEN

Tietoa katumuksen sakramentista: <https://www.ort.fi/kirkkotutuksi/ortodoksinen-kirkon-sakramentit>

PAASTOSSA *luovumme pahasta*

Ortodoksisessa kirkossa elämme paraikaa Kristuksen ylösnousemuksen juhlaan valmistavaa paastoaikaa. Ortodoksinen paasto merkitsee luopumista pahasta. Paasto ei auta meitä hengellisessä elämässä ilman siihen valmistavaa ympäristöä eli katumusta.

Ortodoksinen kilvoituselämä perustuu paastoamiseen, rukoukseen ja hengelliseen valvomiseen.

Ortodoksisen kirkon paaston hengellinen arvo tulee esiin siinä, miten se hoitaa ihmistä Kristuksessa. Bysantin kirkon elävän uskon mukainen paasto antaa kilvoittelijalle mahdollisuuden osallistua Kristuksen voittoon synnistä ja kuolemasta.

Kirkon paasto levittäytyy silloin kaikkiin asioihin, puhdistaa ja hoitaa ihmisen terveeksi. Se kasvattaa kilvoittelijassa Jumalan mielen mukaisen itsetarkkailun ja kärsivällisyyden hyveen.

Bysanttilaiset isät opettavat, että paasto on vanhempi kuin laki. Paasto oli olemassa paratiisissa jo ennen kuin Jumala antoi ihmiselle lain. Jumalan käsky olla syömättä hyvän ja pahan tiedon puusta (1. Moos. 2:17) on käsky paastamiseen. Aadam ja Eeva eivät totelleet tätä ensimmäistä paastokäskyä, ja tottelemattomuus aiheutti ihmisen kuoleman.

KRISTUS ON PARANTAJA JA LÄÄKE

Suuren ja pyhän paaston ajassa on aiheellista käsitellä pyhien isien opetuksia sielun sairaudesta ja sen parantamisesta himojen ja halujen maailmasta.

Kristus vapautti ihmisen synnin, kuoleman ja saatanan orjuudesta. Hän eheytti kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan Aadamissa epäonnistuneen ja synnin sairauksiin suistuneen ihmisyden.

Bysanttilaista hengellisyyttä määrittää Kristuksen opetus, elämä ja toiminta. Bysantin kirkon pyhän hiljaisuuden perinne julistaa langenneessa maailmassa Kristuksen ristin ja ylösnousemuksen elävää mysteeriota.

Ortodoksisen kirkon lähetystehtävänä on kasvattaa ihmisissä Kristuksen hyveitä ja askeesia. Kaikkien hyveiden täyttymys on rakkaus Jumalaa ja lähimmäisiä kohtaan.

Ortodoksinen kirkko on hengellinen sairaala. Kristus on Hengellinen Lääkäri, sielun ja ruumiin Terapeutti. Kristus on sekä Parantaja että Lääke.

HIMOT RIISUVAT IHMISMIELEN JUMALAN RAKKAUDESTA

Pyhittäjä **Maksimós Tunnustaja** (k. 662) painottaa askeettisissa opetuksissaan, että himolliset ajatukset vahingoittavat poikkeuksetta sielua. Ne herättävät ihmismiellessä haluja, ärsyttävät ja pimentävät ymmärryksen. Silloin sielun hengellinen näkökyky heikkenee, eikä ihminen kykene hengelliseen mietiskelyyn tai ylentämään sydäntään yhteiseen rukoukseen.

Toiset himot ovat ruumiillisia, toiset

puolestaan sielullisia. Ruumiilliset himot saavat kiihokkeensa ihmisen omasta lihasta, sielullisten himojen virikkeet tulevat ihmisen ulkopuolelta. Pyhittäjä Maksimoksen mukaan rakkaus

ja itsehillintä vapauttavat ihmisen molemmista, sillä

rakkaus karkottaa sielulliset ja itsehillintä ruumiilliset himot.

Himot edustavat ihmislunnon alinta tasoa, johon se voi langeta. Kreikankielinen himoja tarkoittava sana *pathi* osoittaa, että ihminen

elää himoissa toimettomuuden eli orjuuden tilassa. Himot

kukistavat ihmisen vapaan tahdon, niin etteivät ne enää ole hänen tahtonsa alaisia. Himot hallitsevat ja orjuuttavat ihmistä.

Himo ei vielä ole synnillinen teko, vaan himo ja synty eroavat toisistaan: himo on sielunliike, kun taas synnillinen teko ilmenee ruumiissa. Nauhinonhalu, rahanhimo ja kunniahimo ovat sielun himoja, mutta haureus, ahneus ja vääräys ovat puolestaan lihan synnillisiä tekoja.

Ihmisen kaikkien paheiden aiheuttajina ovat harhakuvat, hairahdukset ja Jumalan kieltäminen. Himot riisuvat ih-

*Paasto kasvattaa
Jumalan mielen
mukaisen itsetarkkailun
ja kärsivällisyyden
hyveen.*

mismielen Jumala todellisesta Rakkaudesta.

JUMALAN ARMO ELÄVÖITTÄÄ ENERGIALLAAN IHMISMIELEN

Pyhien isien mukaan ihmisen vapautuminen synneistä ja himoista on vaikeaa. Vapautuminen vaatii ihmiseltä kasteen mysteerion jälkeenkin lakkaamatonta taistelua, sillä hänestä voi alati tulla synnin orja. Ihmistä saartavat epäpuhtaat mielikuvat, ahneus, rikkaus, turhamaisuus, ylpeys, viha, väkivalta ja kateus.

Vastapainona kaikelle edelliselle on ihmisen hyveellinen elämä. Sille on luonteenomaista usko Jumalaan, oikea tieto Hänestä, elämän puhtaus ja hyvä omatunto. Hyveellinen elämä on kuninkaallinen valtatie (4. Moos. 20:17).

Pyhät isät opettavat, että sielun sairaus merkitsee sielun voimien turmeltumista, mielen kuolemista ja pimenemistä.

Pyhien isien terapeuttisessa teologiassa syntiä ei ymmärretä pelkästään ihmisen rikkomuksena tai kapinana, vaan myös hengellisen elämän sairautena. Synti tarkoittaa ihmismielen lankeemusta, pimeyttä, vankeutta ja kuolemaa. Siinä oli myös Aadamin ja Eevan synnin juuri.

Synnistä vapautuminen merkitsee ennen muuta ihmismielen valistumista ja vapautumista himoista eli kirkastumista Jumalan armon avulla.

Jumalan armo elävöittää ihmismielen energiallaan, mutta myös ihminen osallistuu yhteistyöhön: Jumala toimii ja ihminen ottaa vastaan Luojan toiminnan. Ortodoksinen psykoterapia tarkoittaa ihmisen hengellistä itsetuntemusta.

Himot merkitsevät ihmisen sisäisen elämän kuohuntaa ja epäjärjestyttä. Himot työskentelevät väkevästi ihmistä vastaan, niin kauan kuin sielussa on niitä ruokkivia aineksia. Ihminen ei silloin edes yritä karkottaa niitä, vaan päinvastoin hellii niitä. Näin himot saavat voimansa ihmisestä itsestään.

Ihmisen on mahdotonta juosta kahleissa. Niin on myös mielen, joka palve-

lee himoja, mahdotonta kohota hengelliseen rukoukseen. Sielun luonnolliset ominaisuudet vahingoittuvat himoissa ja sillä tavoin himot kasvavat sielussa.

Ihmisluento kapinoi silloin jatkuvasti itseään vastaan. Se on pirstoutunut, levoton ja tasapainoton. Ihminen rakastaa himoja nautinnon takia ja karttaa hyveitä, koska hän pelkää kilvoittelun vaivoja.

RAKKAUDEN ALKU ON NÖYRYYDEN RUNSAUDESSA

Ortodoksinen katumus merkitsee pyhittäjä **Johannes Siinailaisen** (600-luvulla) mukaan hengellisen murheen tien kulkemista. Katumus nostaa kilvoittelijan ylös, murhe kolkuttaa taivaan portille ja pyhä nöyryys aukaisee portit. Katumus, murhe ja nöyryys muodostavat ykseyden kolmessa jumalallisessa hyveessä.

Jumala on kilvoittelijan rakkauden lähde. Siksi osallistuminen Jumalan elämään sisältää myös Hänen Rakkautensa jakamisen. Jumalan Rakkaus luotua maailmaa kohtaan ei kasva välttämättömydestä, vaan vapaudesta. Jumalan Rakkaus ei rajoitu ihmisen vapauteen, vaan pikemminkin edellyttää sitä.

Pahuuden väheneminen synnyttää ihmisielussa pahuudesta luopumisen. Pahuudesta luopuminen on katumuksen alku. Katumuksen alku on pelastuksen alku. Pyhittäjä Johannes Siinailaisen mukaan rakkauden alku merkitsee nöyryyden runsautta. Pyhittäjä kutsuikin nöyryyden runsautta himoista vapautumisen tyttäreksi.

Ortodoksinen askeesi sisältää sekä ruumiin että sielun. Ruumiin askeesi liittyy esimerkiksi aistien puhdistamiseen, syönnin rajoittamiseen tai huolellisuuteen puheissa. Sielun askeesi tarkoittaa puolestaan katumusta, itsesyytöstä ja arvottomuutta.

Sävyisyys auttaa ihmistä hengellisen taistelun vaikeuksissa ja murheissa. Pyhittäjä Johannes Siinailainen kutsuu sävyisyyttä jopa rakkauden äidiksi. Sävyisyys auttaa ihmistä nöyryydessä ja ohjaa

Pyhittäjä Johannes Siinailainen ja Maksimos Tunnustaja, Alkiviadis Kepolakden maalaama fresko Kajaanin ortodoksisesta kirkosta.

häntä vihan kukistamiseen ja pahojen henkien kahlitsemiseen.

Hengellinen itsetuntemus ja synnillisten ajatusten kitkeminen kasvattavat uskovassa katumusta, hengellistä murhetta ja nöyryyttä.

Askeesi yhdistyy himojen hoitamiseen ja hyveiden hankkimiseen. Kun kilvoittelija noudattaa Jumalan tahtoa, himot jättävät hänet ja hän täyttyy Pyhän Hengen lahjoilla. Kilvoittelija täyttyy Pyhän Hengen hedelmillä eli jumalallisilla hyveillä.

Pyhien isien mukaan näillä hyveillä ei tarkoiteta hyviä tekoja tai käsitteellisiä arvoja, vaan ihmispersoonaa, joka elää ykseydessä Kristuksen rakkauden kanssa. Himoton ihminen elää Kristuksessa ja Hänen hyveissään.

Ortodoksinen askeettinen paasto ilmaisee Kirkon toivon ja ilon Kristuksessa. Hengellinen askeesi kattaa ihmiselämässä kaiken. Askeesin hyveet ovat psalmikirjoittajan sanoin viheriöivä niitty ja virvoittava vesi (Ps. 23:2).

TEKSTI ISÄ JARMO HAKKARAINEN
Itä-Suomen yliopiston
käytännöllisen teologian lehtori

Nya utmaningar för religionsundervisningen

Just nu kämpar vi religionslärare i motvind. Vissa kommuner anser den nya läroplanen göra det möjligt att slå ihop alla elever – oavsett åskådning – i samma undervisningsgrupp från årskurs 1.

Fyra av församlingens religionslärare ville i höstas erbjuda eleverna något annat än en traditionell liturgi. Därför gjorde vi en heldagsutfärd för att bekanta oss med andra gudstjänstformer och olika kyrkor. Elever i årskurs 4-9 deltog.

Vi besökte fyra olika kyrkor, Eliaskyrkan i Gräsviken, Hermans av Alaska kyrka i Hagalund, Esbo domkyrka och Nektarios av Egina kyrka i Klövskog. Fader Timo Soisalo förrättade panichida, vattenvigning och moleben. I Esbo domkyrka fick vi se medeltida vägg- och takmålningar samt lutherska gudstjänsträcker.

Dagen gav eleverna minnen och trevlig omväxling till klassrumsundervisningen. De var nöjda, inte minst för att de fick träffa andra ortodoxa unga och umgås med dem under bussresorna. Vi glömmer kanske lätt hur viktigt det sociala är. Många av eleverna går inte i kyrkan med familjen, och några är den enda ortodoxa eleven i sin skola eller klass. Då är det viktigt att se att det finns trevliga, jämnåriga ortodoxa unga.

Just nu kämpar vi religionslärare i motvind. Vissa kommuner anser den nya läroplanen göra det möjligt att slå ihop alla elever – oavsett åskådning – i samma undervisningsgrupp från årskurs 1. Läroplanen säger inget om grupperna, men nog att varje elev ska läsa sin egen lärokurs enligt samfundstillhörighet. Då ska en ortodox elev få läsa ortodox religion, även i en sammanslagen grupp. Problem uppstår när en klasslärare som aldrig läst ortodox teologi ska sköta undervisningen. Och givetvis om lärokursen inte är utskrivet i läroplanen.

År 2015 startades ett medborgarinitiativ med namnet "Katsomusaloin". Man ville samla 50 000 namn för att riksdagen skulle ta ställning till en sam-

manslagen åskådningsundervisning. Initiativet undertecknades av 13 469 personer. Ändå anser flera kommuner att det faktum att Kulosaaren koulu inledde gemensam undervisning i åskådningsämnena för årskurserna 7-8 för något år sedan, och fick grönt ljus när saken utreddes juridiskt, visar att det är tillåtet att undervisa eleverna i gemensam grupp redan från första klass.

Detta är på många sätt en olycklig utveckling. Minoriteter behöver stöd för sin överlevnad. I våra svenska skolor är de religiösa minoriteterna mycket små. Det kan betyda att en ortodox elev och två som läser livsåskådning är de enda som är i minoritet i en klass med 18 lutheraner. Utbildningsanordnarna hävdar att vi blir bättre på att förstå minoriteter om vi inte isolerar oss från dem. Det är förstås sant på ett visst plan, men att tro att man ska uppnå en religionsdialog – vilket de nämner som sitt syfte – med stor obalans i gruppen är naivt. Dessutom är

det för mycket krävt av de få i minoritetsställning att de ska föra fram sin egen syn på saker och ting så att hela samfundets röst blir hörd, i en miljö där läraren inte har kunskap att bedöma sanningshalten i det som sägs och därför inte kan leda och balansera diskussionen. De ortodoxa eleverna i denna typ av undervisning får inte känna samhörighet med andra ortodoxa unga.

I en tid av sparåtgärder gäller det därför också för församlingen att vara lyhörd inför dessa utmaningar, och göra det man kan för att trygga alla elevers lika rätt till undervisning i egen religion.

Det är viktigt att se att det finns jämnåriga ortodoxa unga.

TEXT OCH BILD CHARLOTTA BÜCHERT
TIMLÄRARE I ORTODOX RELIGION

Katumuksen sakramenttiin kehoitetaan - sitä ei vaadita

YHTEISKUNNALLISESSA KESKUSTELUSSA niin Suomessa kuin maailmallakin on viime aikoina pohdittu paljon sodan, rauhan ja turvallisuuden kysymyksiä. Myös ne, jotka eivät itse ole kokeneet sotaa tai isoja yhteiskunnallisia mullistuksia, ovat nyt joutuneet pohtimaan omaa suhtautumistaan niihin uudella tavalla.

Kristittyinä meidän velvollisuutemme on puolustaa rauhaa, oikeudenmukaisuutta ja vastustaa inhimillisen kärsimyksen tuottamista. Kristinuskon tehtävä on uhkien ja vaikeuksien aikana edistää anteeksiantoa ja sovintoa. Sekä jakamista että rakkautta.

Kärsimyksen ja sovituksen teemat ovat voimakkaasti esillä lähestyvän Kristuksen ylösnousemusjuhlan aikana. Suomen avoimessa ekumeenisessa ilmapiirissä olemme kristittyinä viime vuosina löytäneet toisemme niin pitkänperjantain surussa kuin pääsiäisen ilossakin.

Kristuksessa Jumala itse tuli kuolleiden luo. Hän jakoi meidän kuolevaisuutemme. Hänen laskeutumisensa tuonelaan ei ole vain symbolinen kuva. Se osoittaa, että Kristus jakaa turmeltuneen ihmissuvun kohtalon palauttaakseen sen elämään. Kristuksen kärsimyksen ja ristinkuoleman muistelemiseen liittyy koruttomuus ja hiljaisuus, mutta myös nöyrä kiitollisuus. Silmiemme edessä on Kristus, joka antoi itsensä maailman elämän edestä.

Ylösnousemusjuhlan valmistautumiseen kuuluu oleellisesti osallistuminen katumuksen sakramenttiin, joka on yksi kirkon suurista lahjoista. Ortodoksisessa ja roomalaiskatolisessa perinteessä se on erityisen voimakkaasti läsnä. Sen parantavan ja puhdistavan merkityksen näin munkkina Valamon luostarissa, kun pappina otin vastaan monia ripittäytyjiä viikoittain.

Perinteisesti idän kirkon teologiaan ei ole omaksuttu katumuksen lainomaista piirrettä. Se ei myöskään ole kokenut vastauskonpuhdistukseen liittynyttä papillisen auktoriteetin yli-

korostamisen tarvetta. Pyhien isien ja äitien kirjoituksista luemme, että katumuksen sakramenttiin kehoitetaan, mutta sitä ei pakolla vaadita.

Katumus on ihmisen omaa paluuta Kristuksen yhteyteen ja pyhien yhteyteen, seurakunnan keskelle. Aamupalveluksessa laulamme: ”Synninkatumuksen ovet avaa minulle, oi, Elämänantaja, sillä aamusta varhain pyrkii Sinun pyhään temppeliisi minun henkeni”.

Synninpäästörukouksessa kuulemme papin lausuvan: ”Jumala ... sovittakoon sinut pyhän kirkkonsa kanssa ja yhdistäköön sinut siihen Kristuksessa Jeesuksessa”.

Evankeliumin vertaus tuhlaajapojasta kertoo oivallisella tavalla, miten katumus on paljon enemmän kuin psykologinen prosessi, siis jotain terapiaa tai vapautumista syyllisyydestä. Tuhlaajapoika muisti vieraalla maalla isän rakkauden ja kodin, josta hän oli kaukana. Kaipaus kotiin pani hänet liikkeelle. Hän näki oman itsensä Jumalan armon valossa. Katumus oli mielenmuutosta. Samalla hän päätti palata kotiin.

Katumuksen tielle lähteminen ei juuri koskaan ole helppoa. Osaltaan tämä johtuu siitä, että olemme niin voimakkaasti oman itsemme vankeja ja elämme eristyneisyydessä toisista. Meihin saattaa toisaalta olla iskostettu ajatus, että Jumala olisi-kin joku ankara, moralisoiva isähahmo. Kuitenkin Isä odottaa meitä Talonsa ulkopuolella avoimin käsivarsin. Tähän meitä valmistavat omalla tavallaan Sakkeuksen, publikaanin ja fariseuksen sekä tuhlaajapojan teemoille omistetut sunnuntait, jotka kutsuvat meitä jokaista Kristuksen ja kirkon pyhien ihmisten viitoittamalle tielle.

Valoisaa paaston aikaa, siunattua sielun kevättä.

+ Ambrosian

Таинство покаяния поощряется, но не навязывается

В общественном диалоге, проходящем как в Финляндии, так и во все мире, все чаще поднимаются вопросы, касающиеся темы войны, мира и всеобщей безопасности. Даже те, кому лично не довелось испытать влияния войны или крупных общественных катаклизмов, вынуждены пересматривать собственные взгляды на эти вопросы.

Как христиане, мы несём ответственность за сохранение мира и справедливости, а также сдерживания порождения насилия над людьми. Главной задачей церкви во время роста угрозы и напряжения является распространение примирения, прощения, взаимопомощи и любви.

Тема страдания и искупления особым образом присутствует в приближающемся праздновании Воскресения Господня. За последние десятилетия в открытой экуменической атмосфере в Финляндии, мы, будучи христианами, нашли друг друга, как в печали страстной пятницы, так и в Пасхальной радости.

Во Христе Сам Бог приходит к смертным. Он разделил с нами нашу смертность. Его схождение в преисподнюю не было символическим. Оно указывает на то, что Христос разделил с человеком тленное состояние, чтобы вернуть его к жизни. Воспоминание о страданиях Христовых и Его крестной смерти сопряжено не только со скорбью и молчанием, но и со смиренным благодарением. Перед нашим взором предстает Христос, отдавший Себя за жизнь всего мира.

Неотъемлемой частью подготовки к празднованию Воскресения Христова является участие в Таинстве покаяния, которое, несомненно, является одним из великих даров церкви. Это особо выражено в православной и католической традиции. Будучи монахом Валаамского монастыря и неся священническое служение и еженедельно принимая большое количество приходящих на исповедь, я видел исцеляющую и очищающую силу этого таинства.

В традиции Восточной теологии исповедь не возведена в степень закона. Она также не была использована для укрепления священнической власти во время антиреформаторского периода. Святые отцы и матери церкви говорят о Таинстве покаяния как о действии желательном, но не обязательном.

Исповедь – это персональное возвращение человека в единство с Христом и единство со святыми, среди церкви. На Утренней мы поем: «Покаяния врата отверзи мне, Податель жизни, ибо с рассвета стремится дух мой ко храму святому Твоему».

В молитве после исповедания мы слышим слова, произносимые священником: «Господи, Боже... примири и соедини его со Святой Твоей Церковью во Христе Иисусе...»

В евангельской притче о блудном сыне искусным образом открывается, что Таинство покаяния это более, чем психологический процесс, более, чем терапия или освобождение от чувства вины. Находясь в чужой стране, блудный сын вспомнил об отцовской любви и доме. Тоска по дому заставила его отправиться в путь. Он увидел себя в свете Божьей милости. Покаяние есть перемена мышления. Тогда он решил вернуться домой.

Встать на путь покаяния задача не из легких. Частично это связано с тем, что мы являемся заложниками самих себя и живем в изоляции от других. Кроме того, в нас может быть сформировано представление о Боге, как о некоем суровом и моралистичном отце. Но, несмотря на это, Отец ждет нас вне Дома с распростертыми объятьями. К этой мысли нас подводят воскресенья, посвященные Закхею, фарисею и мытарю, и блудному сыну, приглашая каждого из нас встать на путь, указанный нам Христом и святыми людьми церкви.

Светлого поста и благословенной душевной весны.

+ Ambrosius

Rukous Vanhassa testamentissa

Papit ja profeetat kansan johtajina ovat ensimmäisiä rukouksen opettajia. Vanhassa testamentissa rukoilijoina mainitaan muun muassa Iisak, Raakel, Mooses, Hanna, Samuel ja Daavid.

Sana rukous mainitaan ensimmäisen kerran ensimmäisessä Moosoksen kirjassa. Sen yhdeksän alkulukua kuvaavat ihmisen suhdetta Jumalaan uhrina, Abelin laumastaan tuomana esikoislahjana (1. Moos.4:4), Jumalan nimen avuksi huutamisena Enosin aikana (1. Moos.4:26) ja Jumalan kansan kuuliaisena vaeltamisena (1. Moos. 5:24).

Myös Nooan uhri oli Jumalalle mieluinen, ja Jumala siunasi hänet ja hänen kauttaan koko luomakunnan (1. Moos.8:20–9:17), koska Nooan sydän oli vilpitön ja nuhteeton. Hänkin ”vaelsi kuuliaisena Jumalan kanssa” (1. Moos.6:9).

Jumala kutsuu ihmisiä horjumattomassa liitossaan kaikkien eläviä olen-
tojen kanssa yhä edelleen rukoilemaan häntä (1. Moos.9:8–16), mutta aivan erityisellä tavalla rukous on ilmoitettu vanhassa liitossa esi-isä Abrahamista lähtien.

Jumalan kansan rukous kehittyi Jumalan asumuksen, liiton arkun, ja myöhemmin temppelin läheisyydessä. Papit ja profeetat kansan johtajina ovat ensimmäisiä rukouksen opettajia. Samuelpoikanen on varmasti oppinut äidiltään Hannalta, kuinka tulee rukoilla Herran edessä (vertaa 1. Sam.1:9–18) ja pappi Eliltä, kuinka tulee kuunnella Jumalan sanoja (1.Sam. 3:9–10).

Myöhemmin Samuel saa tuntea esirukouksen arvon ja taakan: ”Enkä minäkään voi tehdä sellaista syntiä Herraa vastaan, että lakkaisin rukoilemasta puolestanne. Minä opetan teille sen, mikä on hyvää ja oikein” (1.Sam. 12:23).

Ortodoksinen kirkkomuseo Riisa

Profeetta Elian nimi merkitsee Herra on minun Jumalani.

*Psalmien rukous
koskettaa rukoilijaa
itseään ja kaikkia
ihmisiä.*

JUMALA VASTASI RUKOUKSIIN

Kuningas Daavid lausui katumusrukouksen, joka on psalmi 51: ”Jumala ole minulle armollinen hyvydessäsi, pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden. Pese minut puhtaaksi rikoksistani ja anna lankeemukseni anteeksi. Minä tiedän pahat tekoni, minun syntini on aina minun edessäni. Sinua, sinua vastaan olen rikkonut, olen tehnyt vastoin sinun tahtoasi. Oikein teet kun minua nuhtelet, ja syystä sinä minut tuomitset. Syntinen olin jo syntyessäni, synnin alaiseksi olen siinnyt äitini kohtuun...”

Myös kuningas Manasse lausui katumusrukouksen (2. Aik. 33:18-19). Rukous on kokonaisuudessaan luettavissa Vanhan testamentin deuteronomisten eli apokryfisten kirjojen joukosta erillisenä ”kirjana”, jonka nimi onkin Manassen rukous (Man. r.).

Vanhan testamentin kirjoissa on lukuisia rukousvastauksia. Esimerkiksi Iisak rukoili vaimonsa Raakelin puolesta, ja tämä tuli raskaaksi (1. Moos. 25:21). Lea toivoi synnyttävänsä Jaakobille lapsen, ja Jumala kuuli hänen rukouksensa (1. Moos. 30:17). Jumala lopetti ukonilman ja rae-sateen Egyptissä vastauksena Mooseksen rukoukseen (2. Moos.9:29).

Profeetta Samuelin rukous kuultiin, ja Jumala otti vastaan hänen uhrinsa, jolloin israelilaisia vastaan hyökänneet filistealaiset joutuivat sekasortoon (1. Sam.7:10). Herra kuuli myös Joahasin rukoukset ja vapautti israelilaiset Syyrian vallasta (2. Kun. 13:4-5).

Syrjäytetty kuningas Manasse rukoili Jumalaa, joka palautti hänet takaisin valtaistuimelle (2. Aik. 33:13). Jumala kuuli Jobin rukouksen ja käänsi hänen koh-

talonsa ja antoi Jobille kaksin verroin kaikkea, mitä hänellä oli ennen ollut (Job 42:9-10). Jumala pelasti Häntä rukoilleen Danielin leijonien luolasta (Dan 6:24).

PROFEETTA ELIA KARMEINVUORELLA

Profeetta Elian nimi merkitsee ”Herra on minun Jumalani”. Nimi ennakoiki kansan saman sisältöistä vastaushuutoa hänen rukoukseensa Karmelinvuorella (vertaa 1. Kun. 8:10-61).

Pyhä apostoli Jaakob viittaa tähän huutoon rohkaistakseen meitä rukoukseen: ”Vanhurskaan rukous on voimallinen ja saa paljon aikaan” (Jaak. 5:16). Opittuun piilopaikassaan Keritin purolla laupeuden Elia opettaa Sarpatin leskelle uskon Jumalan sanaan, ja vahvisti sen heittäväällä henkiin lesken kuolleen pojan (1. Kun.17:7-24).

Karmelinvuoren uhritoimituksessa, joka oli ratkaiseva koe Jumalan kansan uskolle, Jumalan tuli kuluttaa polttouhrin Elian pyynnöstä (1. Kun. 18:30-38). Kun Elia jälleen palaa autiomaahan, paikkaan, jossa elävä ja tosi Jumala oli ilmoittanut itsensä kansalle, hän kätkeytyi luolaan, niin kuin muinoin Mooses, kunnes Jumala oli läsnä ”hiljaisessa huminassa” (1. Kun.19:12).

Jumala, jonka kasvoja ihmiset etsivät, paljastaa itsensä kuitenkin vasta kirkastusvuorella. Ristiinnaulitun ja ylösnousseen Kristuksen kasvoissa ihmiset tunnistavat Jumalan kirkkauden.

PSALMIT YLISTYSLAULUJA JUMALALLE

Kansan rukous näkyy erityisesti Psalmien kirjassa. Daavidin ajan ja Messiaan tulon

välisen ajan pyhissä kirjoissa on rukoustekstejä, jotka todistavat siitä, että rukous omasta ja toisen puolesta on saanut lisää syvyyttä.

Psalmiit ovat yhteen kokoontuneen Jumalan kansan rukouksen ilmausta. Psalmien rukous on yhtä aikaa sekä henkilökohtaista että yhteisöllistä. Se koskettaa rukoilijaa itseään ja kaikkia ihmisiä.

Psalmien kirjassa kirjoittajan sanat ilmoittavat Jumalan pelastustekoa lauluna Jumalan kunniaksi. Sama Pyhä Henki innoittaa sekä Jumalan toiminnan että ihmisen vastauksen. Kristus liittää ne yhteen. Hänessä psalmiit opettavat meitä rukoilemaan lakkaamatta.

Ovatpa psalmiit ylistys-, valitus- tai kiitoslauluja, henkilökohtaisia tai yhteisön esittämiä pyyntöjä, kuninkaan tai pyhiinvaelluksella olevan kansan lauluja tai viisauden mietkelyä, ne ovat kuin peili, joka heijastaa Jumalan suuria tekoja hänen kansansa historiassa ja ihmiselämän tilanteita, joita kirjoittaja on kokenut.

Psalmeissa tulee esiin tiettyjä piirteitä: rukouksen yksinkertaisuus ja spontaanisuus ja rukoilijan Jumalaan kohdistuva kaipaus kaikesta ja sen kanssa, mitä Jumalan luomistyössä on hyvää.

Yhteinen piirre on myös vaikea tilanne, jossa rukoilija on, kun hän rakkaudessaan Herraa kohtaan on vihollisten ja koettelemusten armoilla, ja odottaessaan, mitä uskollinen Jumala tulee tekemään, on varma rakkaudestaan ja valmis taipumaan hänen tahtoonsa. Psalmien peruspiirre on ylistys: ne ovat ylistyslauluja Jumalalle.

LÄHDE: PYHIEN SERGEIN JA HERMANIN
VELJESKUNNAN OPINTOMATERIAALI

Kuinka vahvin voitetaan

PYHÄ ANASTASIA PATRIISITAR (10.3.)

ANASTASIA syntyi Konstantinopolissa vuonna 527 varakkaaseen aatelissukuun. Hän sai hyvän kasvatuksen ja tuli pian aikuistuttuaan tunnetuksi pääkaupungissa esimerkillisenä ja laupiaana nuorena naisena. Mahtava keisari Justinianos I julisti hänet näistä ansioista hovin ensimmäiseksi patriisittareksi. Oli poikkeuksellista suoda tämä korkea arvon naiselle, jolla ei ollut ylhäistä aviomiestä tai poikkeuksellisia valtiollisia ansioita. Se oli niin poikkeuksellista, että Anastasia alkoi pian toivoa, että arvo olisi jäänyt saamatta.

Hovissa alettiin epäillä, että Anastasian todellinen ansio Justinianoksen silmissä olikin hänen häikäisevä kauneutensa. Keisarinna Teodora, joka oli monessa suhteessa hurskas ja viisas, oli myös reaali poliitikko sekä tarpeen vaatiessa rohkea ja kova. Hän tunsi miehet ja ymmärsi, mitä Justinianoksen päässä liikkui tämän pyöriessä nuoren patriisittaren ympärillä. Kysymys ei ollut tavallisesta mustasukkaisuudesta. Teodoran itsensä kauneus ja äly olivat nostaneet halpasyntyisestä näyttelijästä keisarin vaimoksi. Nuori ylhäisökaunotar olisi täydellinen vaimo keisarille, joka ei itsekään voinut kerskua suvullaan. Justinianoksen oli nostanut valtaistuimelle hänen setänsä, keisari Justinus I, Balkanin takamailta tullut sotilas, joka ei osannut edes kirjoittaa.

Anastasia ei halunnut keisarin rakastajattareksi eikä rikkoa hallitsijaparin välejä. ”Pelasta itsesi, sie-luni,” hän sanoi itselleen noustessaan Aleksandriaan suuntaavaan laivaan. Egyptissä hän rakennutti mukanaan tuomillaan varoilla Pempton luostarin, joka myöhemmin nimettiin Patriisittaren luostariksi perustajansa mukaan.

Vuonna 548 Anastasia kuuli yllättäen, että Justinianos etsi häntä. Keisarinna oli kuollut ja hallitsija halusi naida Anastasi-

an. Anastasia pakeni heti yön selkään kohti Skiitan erämaata ja sen erakkoja etsimään abba Danielia. Ripittäytyttyään tälle erakolle Anastasia kertoi, mitä keisari halusi, ja pyysi apua voidakseen omistaa elämänsä kilvoittelulle. Minne hän voisi paeta lemmentä keisaria?

Abba Daniel neuvoi nuorta naista muuttamaan nimensä Anastasiokseksi, pukeutumaan munkin asuun. Sen jälkeen hänen tuli vetäytyä luolaan erämaan syrjäkolkkaan. Daniel antoi lisäksi rukoussäännön ja askeesiohjeet, jotka kielsivät ”eunukki Anastasia” lähtemästä luolastaan ja ottamasta vastaan vieraita. Eunukkita-

rina keksittiin, jotta parrattomuus ei kavaltaisi Anastasiaa.

Seuraavat 28 vuotta vain abba Danielin oppilas vieraili Anastasian luona tuoden vettä ja niukan ruoka-annoksen. Monet kiusaukset raatelivat kilvoittelijaa. Muistot Konstantinopolin ja hovin ylellisestä elämästä palasivat mieleen, kun paholainen hyökkäsi nälkäisen ja janoisen erakon kimppuun.

Anastasia kesti kaiken.

Kun hänen aikansa oli tullut, Anastasia sai Jumalalta tiedon hetkensä lähestymisestä. Anastasia kirjoitti tiilenpalaselle viestin abba Danielille, joka kiirehti kuolevan luo ehtoollista varten. Anastasia eli vielä. Hän rukoili vanhan munkin ja tämän oppilaan puolesta. Ehtoollisen jälkeen hän näki enkeleiden tulevan noutamaan häntä. Anastasia antoi henkensä Jumalaa kiittäen.

Historia muistaa Justinianos I:n yhtenä Itä-Rooman suurimmista keisareista. Silti hän jäi toiseksi nuorelle Anastasialle, joka luotti Jumalaan ja sai keisariakin korkeamman arvon.

Ivan Borovikov/ikonolepie.ru

Pohjoisvenäläinen kansanomainen Anastasia Patriisittaren ikoni 1800-luvun jälkipuoliskolta.

Karjalalla kajahtaa

Kansanmusiikkiyhtye Lekkujad eli suomeksi ikiliikkujat on julkaissut ensimmäisen levynsä *Tulinbo Ruadieh*. Levyn nimi on suomeksi lähdin työnhakuun. Yhtyeen laulaja **Kristiina Olanto** on ortodoksi ja hänen sukunsa on lähtöisin rajantakaisesta Karjalasta. Vaikka Olanto on syntynyt Suomessa, on hän silti kokenut olevansa aina jossain määrin ulkopuolinen karjalaisen taustansa takia.

– Hain omia juuriani. Mietin, miksi minulla on vielä 40-vuotiaana paha olla ja ulkopuolinen olo. Rupesin laulamaan karjalaksi, ja siinä oli heti tuttuuden tunne. Tällä tiellä ollaan.

Olanto perusti yhtyeen vuonna 2012. Kokoonpano pyrkii rehelliseen tulintaan ja improvisaatioon. Erilaiset taustat ja kokemukset saavat kuulua musiikissa.

– Musiikkimme on kansanomaisista, juurevaa ja räväkkää. Tunteiden kirjo saa kuulua, sillä ne kuuluvat jokaisen elämään.

Uudella levyllä on muun muassa karjalankielisiä traditionaalisia lauluja ja vanha ortodoksinen kirkkoveisu. Levy pyrkii osaltaan elvyttämään karjalan kieltä.

– Minulla oli sellainen olo, että juuri tällainen levy pitää saada tehtyä ja traditionaaliset laulut levytettyä. Karjalan alue on suomalaisille tärkeä kulttuuriperinnön ja identiteetin kannalta. Siellä on paljon kaikkien suomalaisten juuria. Jos voin omalta osaltani elvyttää karjalan kieltä, teen sen mielelläni, sanoo Olanto.

Yhtye on käynyt esiintymässä Aunuksesta rajantakaisessa Karjalassa. Kokeemus oli vavahduttava.

– Jännitimme, miten meidät otetaan vastaan, mutta vastaanotto oli todella lämmin. Ihmiset lauloivat innoissaan mukana kuullessaan tuttuja lauluja, muistelee Olanto.

Laulaja Kristiina Olanto toteaa, että Ihmisen pitäisi tulla hyväksytyksi omalla kielellään, kulttuurillaan ja uskonnollaan.

Olannon äiti on kotoisin Impilahdelta ja hänen isänsä oli Suojärveltä. Vanhemmat kiersivät esiintymässä laulaen karjalaksi lauluja, eli Olanto altistui musiikille ja karjalan kielelle jo varhain.

– Isä oli karjalankielinen. En itse puhu karjalaa, mutta ymmärrän kieltä. Olen sellainen passiivinen kielenosaaja, luonnehtii Olanto.

Olannon sukutausta on ortodoksisesta vinkkelistä katsottuna mielenkiintoinen, sillä hän on rovasti **Sergei Okulovin** sukua, ja suvussa on muitakin pappeja.

– Äitini sanookin, että minut on kasvatettu kirkossa. Jossain vaiheessa kapinoin kirkkoon kuulumista, mutta sittemmin aloin ajatella, etten halua repiä juuriani irti.

Hengellisyys ja ortodoksisuus näkyy Olannon elämässä päivittäin.

– Rukoilen ja hiljennyn päivittäin. Yritän pitää yhteyttä Jumalaan yllä kaiken aikaa, koska muuten voin huonosti. Äitini yrittää edelleen kasvattaa minusta hyvää ortodoksia. Saan häneltä joka vuosi ortodoksisen kalenterin, hymyilee Olanto.

Ikiliikkujilla on ollut kunnia esiintyä arkkipiispa **Leolle**, joka on tunnettu karjalan kielen vaalija.

– Olemme esiintyneet hänelle Nurmeksessa Bomban talossa. Hän vaikutti olevan hyvin innoissaan keikastamme, muistelee Olanto hymyisin.

SAARA KALLIO

Kanttorit lavalla

Ortodoksisen kirkon kanttorit panevat äänensä peliin oopperalavalla.

Metropolia-ammattikorkeakoulun komean juhlasalin keskeillä on pitkä pöytä. Sen ympärillä hyörii kolme naista. Neljäs seisoo erillään ja lukee kirjaa. Hän on Tatjana, yksi **Pjotr Tšaikovskin** oopperan Jevgeni Oeginin in päähenkilöistä.

Tatjanan roolia laulaa Helsingin ortodoksisen seurakunnan kanttori **Varvara Merras-Häyrynen**. Ooppera on Merras-Häyrysen musiikin ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyöprojekti, joka esitetään yleisölle maaliskuussa.

Solisteina Merras-Häyrysen lisäksi nähdään myös muita ortodokseille tuttuja kasvoja. Mukana ovat Tampereen kanttori **Heikki Hattunen**, Helsingin nuorisokanttori **Joakim Pietarinen**, Helsingissä sijaisuuksia ja keikkaa tehnyt kanttori **Elisabet Petsalo**, sekä Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuorossa laulava **Natalia Vinogradova**.

Lisäksi nimiroolin laulaja baritoni **Samuli Takkula** on evankelisluterilainen kanttori.

Oopperan ohjaa **Anselmi Hirvonen** ja kapellimestarina toimii **Sasha Mäkilä**.

Oli sattumaa, miksi mukaan tuli niin monta kanttoria.

– Heikin ja Elisabethin kanssa meillä virisi ajatus yhteisen oopperaprojektin tekemisestä. Ensin mietimme pienimuotoista esitystä, mutta kun kyselimme ystäviä ja tuttuja mukaan, kaikki innostuivat niin kovasti, että halusivat tehdä kunnollisen version, Varvara kertoo.

Samaan aikaan Varvara oli päättänyt tehdä musiikin ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon. Päästäkseen koulutukseen hänellä piti olla mietittynä opinnäytetyöprojekti. Oopperaesitys sopi tähän täydellisesti.

OOPPERA KUULUU KAIKILLE

Tšaikovskin Jevgeni Oegin valikoitui oopperaksi, sillä Merras-Häyrynen, Hattunen ja Petsalo olivat kaikki laulaneet osia siitä jo aiemmin. Lisäksi Merras-Häyrynen halusi nostaa esille venäjänkieltä ja saada venäjänkielistä yleisöä oopperalle.

– Venäläinen kulttuuri huokuu läpi hengellisyyttä ja slaavilaisortodoksisuutta. Se tuntui omalta. Myös Tatjanan roolihahmon kasvutarinaan oli helppo samastua.

Sekä Merras-Häyrynen että Hattunen kertovat, että molempia oopperalavalle ajaa halu panna itsensä likoon ja saada musiikista kaikki irti.

– Oopperassa saan oman musikaalisen ja ilmaisullisen kapasiteettini kokonaan käyttöön, sanoo opintovapaalla kanttorin työstään oleva ja laulua opiskeleva Heikki Hattunen.

Merras-Häyrykselle on myös tärkeää tehdä taidetta kaikille.

– Haluamme näyttää, että oopperaa voi tehdä pienemmälläkin budjetilla, eikä sen tarvitse aina olla isoa ja mahtavaa, vaan musiikki on pääosassa.

Hän on itse tuonut harjoituksiin rekvisiittaa, kuten pöytäliinat ja astiat. Hattunen on ostanut esitystä varten asunsa Fidan kirpputorilta. Juhlasalissa on iloinen ja välitön tunnelma, vaikka ilta on jo pitkällä.

– Meillä on hirveän hauskaa. Olen iloinen, että olen osannut pyytää mukaan ihmisiä, jotka tekevät tätä suurella sydämellä, Merras-Häyrynen kiteyttää.

Jevgeni Oegin -oopperan ensi-ilta on ke 15.3. klo 18 Metropolian konserttisalissa Ruoholahdessa (Ruoholahdentori 6, Helsinki). Muut esitykset to 16.3. klo 18 ja la 18.3. klo 14. Lippuvaraukset: www.onegin.fi

LAURA KARLIN

Esityksessä on mukana yhteensä viisi kanttoria, tässä heistä neljä: Samuli Takkula, Varvara Merras-Häyrynen, Heikki Hattunen ja Elisabet Petsalo.

Ortodoksit tyytyväisiä Omanin sulttaanikunnassa

Omanin sulttaanikunta on konservatiivinen muslimimaa, jossa maan kansalaiset ovat automaattisesti syntyperältään muslimeja. Maassa asuvat ulkomaalaiset kristityt saavat vapaasti harjoittaa uskontoaan.

Omanin pääkaupunki Masqat kasvaa vuosi vuodelta, mutta kaikessa rakentamisessa kunnioitetaan arabiperinteitä.

Saudi-Arabian niemimaalla sijaitseva Omanin sulttaanikunta on arabimaiden vanhin itsenäinen valtio, mutta modernina valtiona Oman on vasta alle 50-vuotias. Omanin historian suurin käännekohta tapahtui vuonna 1970, kun maan nykyinen hallitsija sulttaani **Qaboos** otti vallan isältään verettömässä vallankaappauksessa. Qaboos on vajaassa viidessä vuosikymmenessä kehittänyt maataan modernin valtion, joka on saanut kiitosta puolueettomana rauhanrakentajana.

Sulttaani Qaboos tunnetaan viisaina ja kansansa rakastamana hallitsijana. Hän on korostanut koulutuksen merkitystä ja erityisesti naisten koulutuksen tärkeyttä. Omanissa naiset työskentelevät niin poliiseina, diplomaatteina kuin jopa liikelentäjinä.

Qaboos tunnetaan myös uskonnollisesta suvaitsevaisuudestaan. Kristilliset kirkot ovat saaneet toimia Omanissa ja

1970-luvulta lähtien. Yksi vanhimmista kirkoista on pääkaupungissa Masqatissa jo vuodesta 1972 toiminut Pyhän Gregorin ortodoksinen kirkko. Omanissa järjestettiin anglikaanisia jumalanpalveluksia jo 1960-luvulla, jolloin maassa oli juuri löydettyjen öljyesiintymien vuoksi joitain ulkomaalaisia, lähinnä brittejä ja amerikkalaisia. Kristittyjä arvioidaan olevan noin kolme prosenttia Omanin 4,2 miljoonasta asukkaasta, josta noin puolet on ulkomaalaisia työntekijöitä.

KIRKKOALUE TÄYTTÄÄ 40 VUOTTA

Kristityillä on Omanissa oikeus kokoontua ja harjoittaa uskontoaan vain kirkkorakennuksissa, jotka sijaitsevat kaikki samalla hallitsijan antamalla alueella pääkaupungin Masqatin laidalla. ”Church complex” -nimellä tunnettu alue ei ulkoisesti näytä kristilliseltä, sillä kirkoissa ei ole ristejä, ja kirkot on ra-

kennettu perinteitä kunnioittaen, kuten kaikki muutkin rakennukset Omanissa.

Alue on rakennettu vuonna 1977, eli se täyttää tänä vuonna 40 vuotta. Jumalanpalveluksia järjestetään useana päivänä viikossa, mutta muslimikalenterin mukainen pyhäpäivä perjantai on jumalanpalveluspäivistä suosituin, koska se on yleinen vapaapäivä.

Yksityiskodeissa kokoontuminen jumalanpalvelukseen tai hartauden harjoittamiseen ei ole sallittua, mutta kodeissa kokoontuvien kristittyjen ei tarvitse pelätä poliisia tai rangaistuksia.

Vapaus harjoittaa kristinuskoa koskee vain ulkomaalaisia. Omanilaisen muslimin kääntymisen kristityksi on vaikea asia, jota yhteisö ei hyväksy. Valtaosa kristityksi kääntyneistä omanilaisista on tehnyt sen salaisesti vain sydämessään. Lähetystyön tekeminen muslimien keskuudessa ei ole sallittua.

KIRKOSSA ON AHDASTA

Pyhän Gregorioksen seurakunta kuuluu Intian Malankara Syrian Orthodox -kirkkoon ja Ahmedabadin hiippakuntaan. Orientaaliortodoksiseen kirkkoperheeseen kuuluvalla kirkolla on yli kaksi miljoonaa jäsentä eri puolilla maailmaa yhteensä 30 hiippakunnassa, ja se on Antiokian patriarkaatin alaisuudessa.

– Kirkkomme juuret ovat vuodessa 52, jolloin apostoli **Tuomas** toi kristinuskon Intiaan, kertoo metropoliitta **Youhanon Mar Demetrios**.

Hän on Delhin hiippakunnan piispa, mutta vieraillee useasti Omanin sulttaanikunnassa sekä Yhdistyneissä Arabiemiiriteissa tapaamassa seurakuntalaisia.

Mar Demetrios pitää kristittyjen tilannetta Omanin sulttaanikunnassa hyvänä.

– Tilanne ei ole täysin ihanteellinen, mutta se on hyvä. Voimme toimia vapaasti, mutta kirkkomme on kooltaan aivan liian pieni, Mar Demetrios kertoo.

Jumalanpalvelukset pidetään protestanttisessa kirkossa, koska pieneen ortodoksikirkkosaliin mahtuu vain kymmeniä ihmisiä. Jäsenensä kirkko laskee perhekunnittain. Mukana on 1200 perhettä, minkä arvioidaan tarkoittavan noin 5000 ihmistä.

– Jumalanpalvelustemme suosio kasvaa koko ajan, ja pidämme viikossa kolme jumalanpalvelusta: perjantaina ja lauantaina aamulla ja sunnuntaina illalla. Lisäksi järjestämme pyhäkoulun ja uskonnollista opetusta 3–18-vuotialle, kertoo kirkkoherra **Jacob Mathew**.

TOIVEENA DIALOGI ISLAMIN KANSSA

Metropoliitta Mar Demetrios on jäsenenä Omanin naapurimaassa Yhdistyneissä Arabiemiiriteissa toimivassa Persianlahden alueen kirkkojen Gulf Churches Fellowships -yhteistyöelimestä.

– Muslimit ovat kyllä kiinnostuneita ja käyneet tutustumassa, mutta varsinaista dialogia meillä ei ole islamin kanssa. Meidän pitää ensin kasvattaa luottamusta, jotta saisimme dialogin käyntiin, Mar Demetrios sanoo.

Intian kristittyjen tilannetta metropoliitta pitää edelleen hyvänä viime vuosien kiristyneestä tilanteesta huolimatta.

– Intian pääuskonto on suvaitsevaisuus. Me olemme ainoita maita, joissa juutalaisia ei ole koskaan vainottu. Kristittyjen ja hindujen väliset ristiriidat ovat reaktioita sosiaaliseen muutokseen. Olemme eläneet rauhallisesti rinnakkain vuosisatojen ajan.

Mar Demetrios kertoo rukoilevansa paljon paitsi kotimaansa Intian myös Syyrian ja Egyptin kristittyjen puolesta.

– On tärkeää muistaa, ettei viha kuulu mihinkään uskontoon, terrorismi ei nouse islamista vaan on seurausta poliittisista ja sosiaalisista ongelmista.

RISTI PILOSSA

Pyhän Gregorioksen seurakunnan hallin-

nollisia tehtäviä vapaaehtoistyönä hoitavat maassa yli kymmenen vuotta asuneet **Biju George** ja **Benson Skaria** yhtyvät näkemykseen siitä, että Omanissa on hyvä elää kristittyinä.

– Meillä on kristittyinä Omanissa täysi vapaus, mutta esimerkiksi Dubaissa, jossa ulkomaalaisia kristittyjä on vielä enemmän kuin täällä, on parempi elää kristittyinä, George ja Skaria sanovat.

He kaipaavat erityisesti mahdollisuutta järjestää tapahtumia ja vaikkapa uskonnollisia kulkueita kirkkopyhinä vapaasti kadulla.

– Nyt uskonto on aika näkymätöntä muualla paitsi sisällä kirkossa. Emme käytä ristiä tai mitään uskonnollisia symboleita julkisesti eikä edes autossa.

TEKSTI JA KUVAT PÄIVI ARVONEN

Kirkkoherra Jacob Mathew on kotoisin Intian Keralasta kuten valtaosa seurakuntalaisistakin.

Metropoliitta Mar Demetrios rakastaa värejä ja omistaa kaapuja kaikissa saateenkaaren väreissä.

Kristityt kokoontuvat jumalanpalvelukseen useimmiten muslimien pyhäpäivänä perjantaina.

Arno Tanner & Ismo Söderling (toim.)

VENÄJÄNKIELISET SUOMESSA – HUOMISEN SUOMALAISET

Siirtolaisuusinstituutti, 2016

Dosenttien **Arno Tannerin** ja **Ismo Söderlingin** toimittama artikkelikokoelma tarjoaa ajankohtaista ja poikkeuksellista lähestymistapaa Suomen venäjänkielisten historiallisiin, etnisiin ja kulttuurillisiin taustoihin. Kirjoittajien joukkoon lukeutuu eturivin Venäjä-tutkijoita, jotka valottavat maamme suuren vieraskielisen vähemmistön moninaisuutta.

Suomen venäjänkieliseksi määritelty, identiteetiltään hyvin heterogeeninen väes-

töryhmä koostuu monien eri etnisten ryhmien edustajista: 1700-luvulla Suomeen muuttaneista ns. vanhavenäläisistä, itsenäiseen Suomeen maan alkuvuosina ja myöhemmin entisestä Neuvostoliitosta Suomeen muuttaneista sekä inkerinsuomalaisista paluunmuuttajista. Paitsi ajallisin kriteerein, eriytyminen tapahtuu myös ideologisin, kulttuurisin ja vaikkapa uskonnollisin perustein. Artikkeleissa toistuu ajatus, että eri ryhmien ominaispiirteiden tunnistaminen ja hyväksyminen luo perustan ymmärrykselle, rakentavalle vuorovaikutukselle ja onnistuneelle kotoutumiselle. Varsin mielenkiintoinen tässä kontekstissa on Elina Kahlan tutkimus ortodoksisuuden ja venäjänkielisyyden kohtaamisista.

Myös Suomen venäjänkieliset ortodoksin edustavat hyvin heterogeenista yhteisöä, jossa vallitsevat erilaiset käytännöt, odotukset ja ennakkoluulot. Yhdistäväksi tekijäksi osoittautuu kuitenkin yhteisyyden tunne, joka sisältää yhteisen kielen, tavat, mielenmaiseman ja uskonnon. Yhteenvedossaan tutkija suosittelee, että ”parasta maahanmuuttajatyötä olisi sellainen, jossa sekä kirkon työntekijät että kantaseurakuntalaisetkin olisivat valmiita muokkaamaan asenteitaan ja kult-

Eija Pulkkinen

SYNTYMÄN JA KUOLEMAN KIRJA

Minerva, 2017.

Lähes 25 vuotta Etelä-Amerikassa, Afrikassa ja Aasiassa asunut toimittaja ja tietokirjailija Eija Pulkkinen on kirjoittanut kirjan elämästä ja kuolemasta. Syntymän ja kuoleman kirja on yhdistelmä matkakertomusta ja tietokirjaa, ja se on kirjoitettu läsnäolon tunteella. Lukija pääsee siten ikään kuin osalliseksi riitteihin ja juhlamenoihin.

Kirjaa lukiessa paikoin hämmästy, miten samankaltaisia syntymään ja kuolemaan liit-

tyvien tapojen taustalla olevat uskomukset ovat. Esimerkiksi tapa sulkea vainajan silmät, jotta hän ei ehtisi valita seuraajaansa, on yleinen eri puolilla maailmaa.

Silti erojakin riittää kosolti tavoissa ja uskomuksissa. Filippiiniläisen ifugao-heimon tapa kanniskella vainajan luita mukana erilaisissa perhejuhlissa vaikuttaa länsimaisen lukijan mielestä lähinnä kammottavalta. Monissa paikoissa heimon riitit ja uskonto elävät rinnakkain. Meksikolaiset tarahumara-intiaanit ovat yhdistäneet vanhat riittinsä ja katolisuuden. Tarahumaroiden jumalanpalvelus muistuttaakin enemmän heidän esi-isiensä seremonioita, kuin katolista jumalanpalvelusta.

Kaiken kaikkiaan lukukokemusta voisi kivailla avartavaksi. On kiehtovaa lukea erilaisista uskomuksista, ja löytää niistä yhtymäkohtia supisuomalaisiin tapoihin. Siitä tulee jollain tapaa lohdullinen olo. Myanmarissa vainajan kodin ovet ja ikkunat ovat yötä myöten auki, jotta henki pääsee lähtemään matkaan. Myös Suomessa on ollut tapana pitää ovia ja uuninpeltejä auki, jotta vainajan henki pääsee siirtymään tuonilmaisiin rauhallisesti.

SAARA KALLIO

tuuri-identiteettejään ja toivottamaan tulijat tervetulleiksi kilvoittelemaan yhdessä”. Tätä suositusta voi laajentaa maamme mittasuhteisiin.

Kirja antaa oivalliset tiedolliset lähtökohdat nähdä ”hyvin kotoutuvat maahanmuuttajat eräänlaisena rokotuksena, joka sopivina annoksina vahvistaa suomalaisen yhteiskunnan vastustuskykyä”, niin kuin **Antero Leitzinger** toteaa kirjoituksissaan.

Politiikanhistorioitsija Antero Leitzinger esitelmoi kirjallisuuspiirissä **lauantaina 25.3. klo 11-13** aiheesta ”**Venäläisten muutto Suomeen kautta aikojen**”.

CHRISTINA KONTKANEN

SEURAKUNNAN KIRJASTO

Liisankatu 29 A 2. krs.,
puh. 09 85 646 180

Auki ma-ti 10-15, ke-to 15-19

FÖRSAMLINGSBIBLIOTEKET

Elisabetsgatan 29 A, II vän.,
tel. 09 85 646 180

Öppet mån-ti 10-15, on-to 15-19

PARISH LIBRARY

Liisankatu 29 A, tel. 09 85 646 180
Open Mon-Tue 10-15, Wed-Thu 15-19

Библиотека прихода
открыта по понедельникам
и вторникам в 10-15 ч, по средам и
четвергам в 15-19 ч.
Liisankatu 29 а, 2-й этаж

Kirjallisuuspiirin aiheet ja
esitelmöitsijät maaliskuussa

La 11.3. ”Marian elämä
Khoran kirkon mosaiikeissa”
Ikonitaiteentutkija Irma Stenström

La 25.3. ”Venäläisten muutto
Suomeen kautta aikojen”
Politiikanhistorioitsija Antero
Leitzinger

Huhtikuussa kirjallisuuspiiri ei
kokoonnu.

Opi värjäämään pääsiäismunia perinteisillä värjäysmenetelmillä!
Pisanka-kurssi 18.–19.3. sekä Lappeenrannassa että Imatralla.

Vlada Wahlistén

*Paastoluennoilta
eväitä hengelliseen
kasvuun. Tule
kuuntelemaan!*

sivu 44

Kuoro pitää
syksyllä juh-
lakonsertin
Uspenskin
katedraalissa
22.10.

KUORO ON KUTSUMUS

■ Pyhän Kolminaisuuden kirkossa laulaa kuoro, jolla on pitkät perinteet. Kuoro täyttää tänä vuonna 190 vuotta. Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuorossa on aikoinaan ollut lähes kolmekymmentä laulajaa, mutta sittemmin määrä on vähentynyt.

– Nyt meitä on noin 14–15. Aktiivisuustaso on hieman laskenut. Ihmiset maallistuvat ja elämässä on niin paljon muuta tekemistä. Työ, perhe ja arjen haasteet rajoittavat, kertoo kanttori **Irina Tchervinskij-Matsi** joka tuli ensimmäisen kerran kuoron kanttoriksi vuonna 2006.

Millaisia kriteereitä kanttori asettaa kuoron pyrkivälle? Voiko suomenkielinen pyrkiä kuoroon?

– Venäjänkieliset kirjaimet pitää osata ja nuotinlukutaito on suotavaa. Ainakin jommankumman olisi hyvä olla hallussa. Ei minulla kuitenkaan voi olla todella suuret kriteerit. Jos arvioin, että laulajasta on hyötyä kuorolle, hän on oikeutettu palvelutehtävään. Myös suomenkieliset ovat tervetulleita kuoroomme ja heitä on kuorossamme ollutkin. Jos osaa lukea venäjänkielisiä kirjamia, voi tulla. Ei siis välttämättä tarvitse osata kirkkoslaavia tai venäjää.

Tchervinskij-Matsi kertoo, että kirkkolaulajaksi kasvetaan ajan saatossa.

– Ihminen kasvaa kirkkolaulajaksi vuosien saatossa. Siihen voi mennä jopa 5–10 vuotta, kunnes on omaksunut koko repertuaarin. Vaikka kuoro sitouttaa, siitä saa voimaa ja vastapainoa arjen haasteisiin.

– Kuoroa pitää rakastaa, sillä se ei ole vain harrastus vaan pikemminkin elämäntapa. Elämme kuorossa ortodoksisuutta todeksi. Toivottavasti kuorolaiset kokevat saavansa kuorosta voimaa ja tulevat kirkkoon latautumaan, toivoo Tchervinskij-Matsi.

Ihmisten elämäntilanteet muuttuvat. Niihin kuoro suhtautuu ymmärryksellä.

– Jos kuoroon löytää tiensä, se on tavallaan kuin pieni perhe. Jos joku jättäytyy esimerkiksi haastavan elämäntilanteen takia kuorosta hetkeksi pois, se ei ole niin, että paluuta ei sitten enää ole. Aina on tervetullut ja odotettu takaisin.

Kanttori kuvaa kuoroaan tyypillisen slaavilaiseksi ja äänekkääksi.

– Selkeä kulttuuriero on olemassa suomalaisiin verrattuna.

Kuoro on hyvin slaavilainen ja äänekkäs. Kuri on kovempaa, mutta meillä on myös hauskaa. Meillä oli juuri blinijuhla, sillä kuorolaisetkin tarvitsevat yhteisiä hetkiä, joissa voi olla vapaasti. Olen yrittänyt pitää huolen, että tapaamme vapaamuotoisesti muutaman kerran vuodessa. Joka toinen vuosi käymme ulkomailla kuoromatalla.

SAARA KALLIO

Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoro harjoittelee Pyhän Kolminaisuuden kirkossa maanantaisin klo 18–20. Lisätietoja: kanttori Irina Tchervinskij-Matsi, p. 050 374 0019

TAPAHTUU HELSINGISSÄ

Pääsiäisleiri Lällyssä 13.–16.4.2017

Tule viettämään juhlien juhlaa eli pääsiäistä leirille Kaunisniemeen! Lällyn pääsiäinen tarjoaa pääsiäisajan jumalanpalvelukset, yhteistä juhlan valmistelua ja erilaisia puuhia kaikenikäisille koko leirin verran! Leiri maksaa 75 €/aikuinen, 45 €/3–12v. ja alle kouluikäiset ilmaiseksi, perhepaketti 180 €. Perjantai-iltana tai sen jälkeen tulevilta veloitetaan 50 €. Hinta luonnollisesti lasketaan edullisimman vaihtoehdon mukaan. Lämpimästi tervetuloa mukaan koko perheen voimin!

TAPAHTUU HAMINASSA

Musikaalinen lastenkerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa sunnuntaisin klo 17.
Lisätietoja Iana Lang p. 044 377 8457

Nuorisokerho

Nuorisokerho kokoontuu Ortodoksiakeskus Sypressissä perjantaina 24.3. ja 28.4. klo 17.30–19.30. Lisätietoja Mari Walldèn, mari.wallden@elisanet.fi

TAPAHTUU KOTKASSA

Lasten ja nuorten musiikkikerho

Kokoontuu Nikolaos-salilla tiistaina 7.3. ja 4.4. klo 17–17.45. Lisätietoja kanttori Katarine Lehtomäeltä, p. 050 359 4823

Äiti-lapsikerho

Kokoontuu Nikolaos-salilla maanantaisin Nikolaos-salilla klo 14–16. (ei koulujen loma-aikoina). Äiti-lapsikerho tauolla 28.2–20.3. Retki Tukholmaan viikolla 19. Lisätietoja kanttori Katarine Lehtomäeltä, p. 050 359 4823

TAPAHTUU LAHDESSA

Nuortenkerho Pariton Lahdessa

Seurakunnan yläasteikäisten ja tätä vanhempien nuorten oma kerho Pariton kokoontuu parittomien viikkojen perjantaina 3.3., 17.3. ja 31.3. klo 18–21 Lahdessa seurakuntasalissa tai poikkeustapauksissa kerhuhuoneella osoitteessa Harjukatu 5. Lisätietoa saa ottamalla yhteyttä kirkkoherra Jonas Bergenstadiin, puh. 0400 330 484, jonas.bergenstad@ort.fi sekä Parittoman Facebook-sivulta.

Venäjänkielinen lastenkerho

Venäjänkielinen lastenkerho kokoontuu Lahdessa joka kuukauden ensimmäisenä ja kolmantena viikonloppuna liturgian yhteydessä. Kerho alkaa klo 9.40, ja kerhon jälkeen lapset osallistuvat liturgian loppuosaan. Lisätietoja Anastasia Lappalainen, puh. 040 867 5887, anastasia.lappalainen@gmail.com.

Lastenkerho Hyvinkäällä

Kokoontuu lokakuusta alkaen joka kuukauden kolmas sunnuntai liturgian yhteydessä. Poikkeuksena huhtikuu, jolloin kerho kokoontuu palmusunnuntaina 9.4. Kerho alkaa klo 10, ja kerhon lapset osallistuvat liturgiaan. Lisätietoja Tanja Kuri, tanja.kuri@gmail.com.

KASVATUSTOIMI

Juha Lampinen, kasvatustoimen esimies (09) 85 646 130

Kaarina Lyhykäinen, uskonnonopetus- ja aikuiskasvatusvastaava (09) 85 646 152

Sergei Petsalo, kasvatuksen pappi, 040 620 5944

Joakim Pietarinen, nuorisokanttori (09) 85 646 148

Liisa Saarinen, kasvatustyöntekijä, lapsityö, (09) 85 646 151

Niina-Maarit Rautamäki, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja nuoret aikuiset, 040 484 2427

Iida Lonkila, kasvatustyöntekijä, nuorisotyö ja varhaiskasvatus 040 350 2431

Kristiina Klubb, kasvatustyöntekijä, perhetyö (09) 85 646 154.

Sähköpostit etunimi.sukunimi@ort.fi ja kasvatustoimi.helsinki@ort.fi

KAUNISNIEMEN

LEIRIKESKUS

keittiö 0207 620 503:

Suurतालousisäntä

Ari Kanerva (09) 85 646 157

Talonmies/vahtimestari

Petri Jeskanen (09) 85 646 158

kaunisniemi.helsinki@ort.fi

TAPAHTUU LAPPEENRANNASSA

ETSIMME PERHEKERHON OHJAAJAA LAPPEENRANTAAN

Perhekerho on 2–5-vuotiaille lapsille sekä heidän vanhemmilleen tai isovanhemmilleen tarkoitettu koahtamispaikka, jonne lapset tulevat yhdessä aikuisen kanssa. Kerhon ohjelmaan kuuluu pieni rukoushetki, laulua, leikkiä, satuja ja askartelua. Kerho kokoontuu kerran viikossa. Jos olet kiinnostunut perhekerhon ohjaajan tehtävästä, ota yhteyttä isä Timoon (timo.tynkkyinen@ort.fi) tai isä Aarneen (aarne.yla-jussila@ort.fi).

KESÄOPPAILLE TYÖTÄ KIRKOISSAMME

Etsimme nuoria kesäoppaita Lappeenrannan ja Imatran kirkkoihimme. Lähetä vapaamuotoinen hakemuksesi 31.3. mennessä sähköpostilla kirkkoherranvirastoon osoitteella lappeenranta@ort.fi.

Ortodoksinen perhekerho Imatralla

2–5-vuotiaille lapsille sekä heidän vanhemmilleen tai isovanhemmilleen tarkoitettu koahtamispaikka, jonne lapset tulevat yhdessä aikuisen kanssa. Kokoontuu Imatran seurakuntasalilla keskiviikkoisin klo 17–18.

Ortodoksiset lastenkerhot

"Pienet askeleeni kirkkoon"

Lastenkerhot 6–12-vuotiaille aloittavat uudistuneina sekä Lappeenrannassa että Imatralla. Kerhot kokoontuvat kerran viikossa alkaen ensin klo 17 kanttorin pitämällä lastenkuorolla, sen jälkeen on papin oppitunti ja klo 18 kädentaitojen ja kuvataiteen kerhot. Kerhoissa on pieni välipala. Kerhot ovat tarkoitettu kaikille lapsille ja ne toimivat suomenkielisinä. Ohjaajat tukevat tarvittaessa vieraskielisiä lapsia.

Lappeenrannassa maanantaisin klo 17 lastenkuoro ja papin hetki, ja klo 18 askartelukerho. Huom! muuttuneet kellonajat ja järjestys!

Imatran seurakuntatalolla tiistaisin klo 17.30 kuvataidekerho ja papin hetki, ja klo 18.30 kanttorin pitämä musiikkikerho.

TAPAHTUU TAMPEREELLA

Tyttöjen kuoro

(7-12-v.) harjoittelee Nikolainsalissa tiistaisin klo 16.30–17.15. Uudet kävijät, ottakaa yhteyttä kanttori Jenni Hakkaraiseen, p. 044 301 0974. Harjoitteluaajoissa on poikkeuksia johtuen muun muassa laulajien vähäisyydestä.

Poikakuoro Tampereella

Tampereen ortodoksinen kirkon poikakuoron harjoitukset seurakuntasalilla (os. Suvantokatu 10) torstaisin klo 17–17.45. Kuoronjohtajana kevään ajan toimii kanttori Minna Jokinen, p. 0503587339, minna.jokinen@ort.fi

Tervetuloa nuorteniltoihin!

Haluatko pelata lautapelejä vai leipoa pizzaa? Olisiko kiva laulaa porukalla vai ihan vaan jutella? Asuuko sinussa pieni maailmanparantaja? Haluaisitko oppia esiintymään varmemmin? Kiinnostaako keilaaminen? Kaikki tuo ja paljon muuta on mahdollista kun lähdet mukaan Tampereen ortodoksinen seurakunnan nuorteniltoihin! Olemme Facebookissa nimellä Tampereen nuoret ortodoksit. Porukan mukana kulkee Anna Kasdaglis. Annan saat kiinni sähköpostilla anna.kasdaglis@luukku.com

Oona Ortodoksi

Kalenteri | Jumalanpalvelukset | Minnemennä

Kalenteriin on koottu seurakuntien yhteystiedot, jumalanpalvelukset ja menovinkit.

Muutokset ovat mahdollisia. Tarkista tiedot seurakuntien internet-sivuilta.

Kaikkien seurakuntien työntekijöiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@ort.fi, ellei nimen yhteydessä ole ilmoitettu muuta.

Palveluskieli merkitty lyhentein: su=suomi, ru=ruotsi, sl=slaavi, en=englanti, sr=serbia, ve=venäjä, kr=kreikka, rom=romania, vi=viro.

Kirkolliset juhlat 3.3.-9.4.2017
5.3. Ortodoksisuuden sunnuntai
12.3. Gregorios Palamaksen sunnuntai
19.3. Ristinkumartamisen sunnuntai
*25.3. Jumalansyntyttäjän ilmestys
26.3. Johannes Siinailaisen sunnuntai
1.4. Akatistoksen lauantai
2.4. Maria Egyptiläisen sunnuntai
8.4. Lasaruksen lauantai
*9.4. Herran ratsastus Jerusalemiin, palmusunnuntai

EPL = ENNEN PYHITETTYJEN LAHJAIN LITURGIA, ELI PAASTOLITURGIA

METROPOLIITTA AMBROSIUKSEN TOIMITTAMIA PALVELUKSIA 3.3.-9.4.2017

Su 5.3. klo 10 jumalallinen liturgia, Uspenskin katedraali
Su 19.3. klo 10 jumalallinen liturgia, Uspenskin katedraali
La 25.3. klo 10.30 jumalallinen liturgia, Sofian kappeli*
Ke 29.3. klo 18 ennen pyhitettyjen lahjain liturgia, Sofian kappeli
Su 2.4. klo 10 jumalallinen liturgia, Lahden ortodoksinen kirkko

RADIO & TV

JUMALANPALVELUKSET

Su 12.3. klo 11-12 Yle Radio 1
Gregorios Palamaksen sunnuntain liturgia Pyhän Nikolaoksen kirkosta Vaasasta. Palveluksen toimittaa kirkkoherra ja kuoroa johtaa kanttori Laura Aho.

Pe 19.3. klo 11-12 Yle Radio 1
Ristinkumartamisen sunnuntain liturgia Pyhän Nikolaoksen kirkosta Joensuusta. Palveluksen toimittaa pastori Marko Mäkinen ja kuoroa johtaa kanttori Valeria Ratilainen.

Su 2.4. klo 11-12 Yle Radio 1
Pyhittäjä Maria Egyptiläisen sunnuntain liturgia Uspenskin katedraalista Helsingistä. Palveluksen toimittaa pastori Teo Merras ja kuoroa johtaa kanttori Varvara Merras-Häyrynen.

AAMUHARTAUDET
Joka kolmas lauantai Yle Radio 1 klo 6.15. ja 7.50:

4.3. Pastori Tuukka Rantanen
25.3. Kanttori Laura Aho

ILTAHARTAUDET
Joka kuukauden kolmas tiistai Yle Radio 1 klo 18.50:
21.3. Pastori Reijo Marjomaa

RADIOANDAKTER PÅ SVENSKA i Radio Vega
Andrum 16.3. Diakon Juuso Vola
Andrum 5.4. Diakon Juuso Vola

HELSINGIN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRA

Markku Salminen,
p. (09) 8564 6103, 040 501 6190

ASIAKASPALVELU

Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Avoinna ma-pe 9-14, p. (09) 8564 6100,
asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi

PÄIVYSTÄVÄ PAPPI

asiakaspalvelussa
arkisin klo 9-14, p. (09) 8564 6105

ISÄNNÖITSIJÄ

Eero Rönä,
p. (09) 8564 6186, 0400 414 387

AUTTAVA PUHELIN

Puhelinpäivystys ti, pe, la klo 18-22,
p. (09) 8564 6299

SEURAKUNTAKIRJASTO

Liisankatu 29 A, 2 krs, p. (09) 8564 6180
Avoinna ma-ti 10-15, ke-to 15-19

SEURAKUNTASALI

Unioninkatu 39 (sisäpiha), p. (09) 8564 6196

HELSINKI

PAPISTO

Rovasti Markku Salminen,
p. (09) 85 646 103
Pastori Mikko Leistola,
p. (09) 8564 6121, 0400 413 196
Pastori Teo Merras,
p. (09) 8564 6120, 040 540 3200

Pastori Jyrki Penttonen,
p. (09) 8564 6124, 040 481 4466
Pastori Sergei Petsalo,
p. (09) 8564 6191, 040 620 5944
Yli diakoni Juha Lampinen,
p. (09) 8564 6130, 040 527 9580

KANTTORIT

Varvara Merras-Häyrynen,
p. (09) 8564 6140, 040 587 0739
Kirsi-Maria Hartikainen,
p. 050 401 4798

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Leo Huurinainen, p. 040 095 0631
Rovasti Juhani Härkin (eläkkeellä)
Rovasti Johannes Karhusaari,
(eläkk.) p. 040 544 7557
Rovasti Timo Lehmuskoski,
(eläkk.), p. (koti) (09) 135 2902
Rovasti Veikko Purmonen, (eläkk.) p. 040 5920 684, veikko.purmonen@gmail.com
Pastori Raimo Pores, (eläkk.) p. 050 533 8790
Rovasti Timo Soisalo, p. (09) 349 6599
Rovasti Viktor Porokara, p. 0400 744 757
Pastori Lars Ahlbäck
Pastori Alexandre Björklund,
p. 040 550 0103
Pastori Pekka Helakallio, p. 040 519 3695
Pastori Juha Hirvonen,
juha.hirvonen@edu.hel.fi
Pastori Alekski Saveljeff, p. 040 683 8050
Yli diakoni Gennadij Stolbow, (eläkk.),
p. 040 587 8580
Diakoni Heikki Kaski, p. 050 592 0643

Uspenskin katedraali

Kanavakatu 1/Pormestarinrinne 1,
Katajanokka, p. (09) 85 646 200,
sähköposti: uspenski@ort.fi.
Isännöitsijä Kari Moilanen, p. 040 520 3411
Papit Markku Salminen, Teo Merras ja Mikko Leistola, yli diakoni Juha Lampinen, kanttori Varvara Merras-Häyrynen, diakoni Heikki Kaski

Uspenskin myyntipiste palvelee seurakuntalaisia katedraalin aukioloaikoina (ei jumalanpalvelusten aikana).

JUMALANPALVELUKSET

Pe 3.3. klo 17 EPL
La 4.3. klo 18 vigilia
Su 5.3. klo 10 liturgia
Su 5.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 8.3. klo 17 EPL
Pe 10.3. klo 17 EPL
La 11.3. klo 18 vigilia
Su 12.3. klo 10 liturgia
Su 12.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 15.3. klo 17 EPL
Pe 17.3. klo 17 EPL

Juhlisiin liittyvät palvelukset on merkitty tummennettuina. Suuret juhlat merkitty tähti-symbolilla*.

La 18.3. klo 18 vigilia
Su 19.3. klo 10 liturgia
Su 19.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 22.3. klo 17 EPL
Pe 24.3. klo 18 vigilia*
La 25.3. klo 10 liturgia*
La 25.3. klo 18 vigilia
Su 26.3. klo 10 liturgia
Su 26.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 29.3. klo 17 katumuskanoni
Pe 31.3. klo 17 EPL
La 1.4. klo 9 akatistos
La 1.4. klo 10 liturgia
La 1.4. klo 18 vigilia
Su 2.4. klo 10 liturgia
Su 2.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 5.4. klo 17 EPL
La 8.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 8.4. klo 18 vigilia*
Su 9.4. klo 10 liturgia*

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille klo 10 alkaen.

Kotikirkko

Liisankatu 29 A, 4. krs, Kruununhaka
Vahtimestari p. (09) 8564 6215,
Pappi Teemu Toivonen

JUMALANPALVELUKSET

La 4.3. klo 10 liturgia, ro
La 4.3. klo 17 vigilia, sv
Su 5.3. klo 10 liturgia, sv
Ma 6.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 7.3. klo 17 ehtoopalvelus
To 9.3. klo 17 ehtoopalvelus
La 11.3. klo 17 ehtoopalvelus, en
Su 12.3. klo 10 liturgia, en
Ma 13.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 14.3. klo 17 ehtoopalvelus
To 16.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ma 20.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 21.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 22.3. klo 17 EPL, sv
To 23.3. klo 17 ehtoopalvelus
La 25.3. klo 10 liturgia*
Ma 27.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 28.3. klo 17 ehtoopalvelus
Ke 29.3. klo 17 katumuskanoni, sv
To 30.3. klo 17 ehtoopalvelus
La 1.4. klo 17 vigilia, sv
Su 2.4. klo 10 liturgia, sv
Ma 3.4. klo 17 ehtoopalvelus
Ti 4.4. klo 17 ehtoopalvelus
To 6.4. klo 17 ehtoopalvelus
Pe 7.4. klo 17 EPL
La 8.4. klo 17 ehtoopalvelus, en
Su 9.4. klo 10 liturgia*, en

Hautausmaan

Profeetta Elian kirkko

Lapinlahdentie 2, Ruoholahti,
p. (09) 8564 6187
Pappi Juha Hirvonen, kanttori
Tatjana Wilenius

JUMALANPALVELUKSET

Pe 3.3. klo 17 yleinen panihida
La 4.3. klo 10 vedenpyhitys ja liturgia
Pe 10.3. klo 17 yleinen panihida
La 11.3. klo 10 liturgia
Ke 15.3. klo 17 EPL
Pe 17.3. klo 17 yleinen panihida

La 18.3. klo 10 liturgia
Pe 24.3. klo 17 parastaasi
La 25.3. klo 10 liturgia*
Ke 29.3. klo 17 katumuskanoni
Pe 31.3. klo 17 akatistos
La 1.4. klo 9.30 vedenpyhitys ja liturgia
Pe 7.4. klo 17 yleinen panihida
La 8.4. klo 10 liturgia

Myllypuro

Pyhittäjä Aleksanteri Syväriläisen kappeli
Jauhokuja 3 B 2
Pappi Jyrki Penttonen
Kanttori Kirsi-Maria Hartikainen

JUMALANPALVELUKSET

La 4.3. klo 17 vigilia
Su 5.3. klo 10 liturgia (ja vedenpyhitys)
Ke 8.3. klo 17 EPL
La 11.3. klo 17 vigilia
Su 12.3. klo 10 liturgia
La 18.3. klo 17 vigilia
Su 19.3. klo 10 liturgia
Ke 22.3. klo 17 EPL (ja ristileipien siunaus)
La 25.3. klo 10 aamupalvelus ja liturgia*
Su 26.3. klo 10 liturgia
Ke 29.3. klo 10 EPL
Ke 29.3. klo 17 katumuskanoni
La 1.4. klo 17 vigilia
Su 2.4. klo 10 liturgia
Ke 5.4. klo 17 EPL
La 8.4. klo 10 aamupalvelus ja liturgia
La 8.4. klo 17 vigilia*
Su 9.4. klo 10 liturgia*

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille klo 10 alkaen.

Stefanoskoti

Hallatie 2, Tapaninvainio, p. 040 5922 066
Pappi Juhani Härkin

JUMALANPALVELUKSET

Ke 15.3. klo 16 EPL
To 30.3. klo 16 katumuskanoni
La 1.4. klo 10 liturgia
Pe 7.4. klo 16 rukouspalvelus

Helenakoti

Mt Pistus, Elpis, Agapi ja heidän äitinsä
Sofian kirkko, Hämeentie 55, Helsinki
Pappi Viktor Porokara, diakoni Joosef Vola
Palvelukset kaksikielisiä su/si

JUMALANPALVELUKSET

La 4.3. klo 17.30 vigilia
Su 5.3. klo 10.00 liturgia
La 18.3. klo 17.30 vigilia
Su 19.3. klo 10 liturgia
Ke 29.3. klo 10 EPL

Kulttuurikeskus Sofia

Pyhän viisauden kappeli,
Kallvikinniementie 35, Vuosaari

JUMALANPALVELUKSET

Arkisin aamupalvelus klo 8.30 ja
ehtoopalvelus klo 16.30.
Lauantaisin liturgia klo 10.30.

Myös muita palveluksia tapahtumien
yhteydessä, ks. www.sofia.fi/kappeli

LÄNTINEN ALUE

PAPISTO

Pastori Kalevi Kasala
p. (09) 8564 6128, 040 525 2868
Pastori Petri Korhonen
p. (09) 8564 6127, 050 409 6267

KANTTORIT

Petri Hakonen p. (09) 8564 6146,
040 767 4335
Matti Jyrkinen p. (09) 8564 6147,
040 525 0782

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792
Pastori Markus Kinkki, p. 050 5637 579
Diakoni Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

Tapiola

Pyhittäjä Herman
Alaskalaisen kirkko,
Kaupinkalliontie 2, p. (09) 85 646 221
Pappi Petri Korhonen, kanttori Petri Hakonen

JUMALANPALVELUKSET

Pe 3.3. klo 18 EPL
La 4.3. klo 18 vigilia
Su 5.3. klo 10 liturgia
Ke 8.3. klo 9 aamupalvelus
Ke 8.3. klo 18 EPL
To 9.3. klo 9 aamupalvelus
La 11.3. klo 18 vigilia
Su 12.3. klo 10 liturgia
Ke 15.3. klo 9 aamupalvelus
Ke 15.3. klo 18 EPL
To 16.3. klo 9 aamupalvelus
La 18.3. klo 18 vigilia
Su 19.3. klo 10 liturgia
Ke 22.3. klo 9 aamupalvelus
Ke 22.3. klo 18 EPL
To 23.3. klo 9 aamupalvelus
Pe 24.3. klo 18 vigilia*
La 25.3. klo 10 liturgia*
La 25.3. klo 18 vigilia
Su 26.3. klo 10 liturgia
Ke 29.3. klo 9 aamupalvelus
Ke 29.3. klo 18 katumuskanoni
Pe 31.3. klo 18 EPL
La 1.4. klo 18 vigilia
Su 2.4. klo 10 liturgia
Ke 5.4. klo 9 aamupalvelus
Ke 5.4. klo 18 EPL
To 6.4. klo 9 aamupalvelus
La 8.4. klo 18 vigilia*
Su 9.4. klo 10 liturgia*

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille ja ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille.

Espoon keskus

Trapesa: Kotikyläntie 5, Kirkkojärvi
Pappi Heikki Huttunen, kanttori Maija Nuorteva

JUMALANPALVELUKSET

Su 19.3. klo 10 liturgia
Ke 22.3. klo 18 EPL

Hanko

Pyhien apostolienvertaisten Magdalan
Maria ja Vladimir Kiovalaisen kirkko, Täktomintie
Isännöitsijä Alan Jeffery, 040 554 2764
Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen

Juhliin liittyvät
palvelukset
on merkitty
tummennettuina.
Suuret juhlat
merkitty tähti-
symbolilla*.

JUMALANPALVELUKSET

La 11.3. klo 18 vigilia
Su 12.3. klo 10 liturgia
Pe 17.3. klo 18 EPL
Pe 31.3. klo 18 EPL
La 8.4. klo 18 vigilia*
Su 9.4. klo 10 liturgia*

Lohja

Karjalan valistajien kirkko, Nahkurinkatu 4
Pappi Kalevi Kasala, kanttori Matti Jyrkinen
Isännöitsijä Seppo Pesonen, p. 040 747 6615

JUMALANPALVELUKSET

La 4.3. klo 18 vigilia
Su 5.3. klo 10 liturgia
Ke 8.3. klo 18 EPL
Ke 15.3. klo 18 EPL
La 18.3. klo 18 vigilia
Su 19.3. klo 10 liturgia

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho
Kuukauden 1. ja 3. sunnuntai
yli 3-vuotiaille.

Metsolan hautausmaan tsasouna

La 1.4. klo 10 akatistos
La 1.4. klo 18 vigilia
Su 2.4. klo 10 liturgia
La 8.4. klo 9 liturgia

Tammisaari

(Tammisaaren ev.lut. kirkko, Iso Kirkkokatu 1)
La 18.3. klo 10 liturgia

Siuntio

(Siuntion evl.kirkko, Suintiantie 51, Siuntio kk.)
To 30.3. klo 18 katumuskanoni

Nummela

Ortodoksinen rukoushuone,
Naaranpajuntie 7, p. 046 632 1210

JUMALANPALVELUKSET

Ke 8.3. klo 18 muu palvelus
Pe 10.3. klo 18 EPL
Ke 15.3. klo 18 muu palvelus
Ke 22.3. klo 18 EPL
La 25.3. klo 18 vigilia
Su 26.3. klo 10 liturgia
Ke 29.3. klo 18 muu palvelus
Ke 5.4. klo 18 EPL

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho
yli 3-vuotiaillejoka kuukauden
4. sunnuntai.

Kirkkonummi

Pokrovan kirkko, Elfvinginkuja, Jorvas
p. (09) 221 1400

JUMALANPALVELUKSET

Pe 24.3. klo 17 EPL
Su 26.3. klo 10 liturgia
Pe 31.3. klo 17 EPL

ITÄINEN ALUE

PAPISTO

Pastori Mikael Sundkvist,
p. (09) 8564 6126, 050 350 9356
Arkkimandriitta Andreas Larikka,
sijainen 1.10.–30.4

KANTTORIT

kanttorin sij. Joosef Vola
p. (09) 8564 6145, 040 545 2250
Olga Soldatova p. (09) 8564 6144,
040 1930733
Elena Nemlander,
p. 0440 430 249, Porvoo

MUU PAPISTO

Pastori Jukka Alava,
p. 0400 737 466, jukka.alava@iki.fi
Rovasti Viktor Porokara
(eläkk.) p. 0400 744 757
Pastori Tapio Rautamäki p. 045 692 9081
Diakoni Sergei Podschivalow p. 040 749
1560, Tikkurila
Diakoni Andreas Stenberg, Tikkurila
Diakoni Yrjö Saranpää, Porvoo
Diakoni Heikki Korhonen, Porvoo
Diakoni Johannes Lahtela, Järvenpää

Tikkurila

Kristuksen taivaaseenastumisen kirkko
Läntinen Valkoisenlähteentie 48
Pappi Mikael Sundkvist, kanttori Olga Soldatova

JUMALANPALVELUKSET

Pe 3.3. klo 9 EPL
La 4.3. klo 18 ehtoopalvelus (suuri)
Su 5.3. klo 9 aamupalvelus
Su 5.3. klo 10 liturgia (selitetty)
Ke 8.3. klo 17.30 EPL
To 9.3. klo 17.30 Ehtoopalvelus
La 11.3. klo 18 vigilia
Su 12.3. klo 10 liturgia
Ti 14.3. klo 18 ehtoopalvelus, sl
Ke 15.3. klo 17.30 EPL
La 18.3. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 18.3. klo 18 vigilia
Su 19.3. klo 10 liturgia
Ke 22.3. klo 17.30 EPL
Pe 24.3. klo 17.30 EPL
La 25.3. klo 9 aamupalvelus ja liturgia*
La 25.3. klo 18 vigilia
Su 26.3. klo 10 liturgia
Ke 29.3. klo 17.30 katumuskanoni
Pe 31.3. klo 17.30 akatistos
La 1.4. klo 18 ehtoopalvelus (suuri)
Su 2.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
Ke 5.4. klo 17.30 katumuksen sakramentti
("yleinen")
La 8.4. klo 9 aamupalvelus ja liturgia
La 8.4. klo 18 vigilia*
Su 9.4. klo 10 liturgia*

MUUTA TOIMINTAA

Liturgian aikana lastenkerho yli 3-vuotiaille.
Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille.

Myyrmäki

Pyhän Martinin ev.-lut. kappeli,
Uomatie 1, Vantaa

JUMALANPALVELUKSET

La 4.3. klo 10 liturgia
La 1.4. klo 10 liturgia

Järvenpää

Jumalansynnyttäjän Kazanilaisen
ikonin kirkko, Kartanontie 45
Isännöitsijä Jyrki Vaara, p. 040 090 7550
Pappi Andreas Larikka, kanttori Juuso Vola

JUMALANPALVELUKSET

La 4.3. klo 18 vigilia
Su 5.3. klo 10 liturgia
Ti 7.3. klo 20 Jeesuksen rukous
To 9.3. klo 18 EPL
La 11.3. klo 10 liturgia
Pe 17.3. klo 18 EPL
La 18.3. klo 18 vigilia
Su 19.3. klo 10 liturgia
Ma 20.3. klo 18 ehtoopalvelus, sl
Ti 21.3. klo 20 Jeesuksen rukous
Pe 24.3. klo 10 EPL
Pe 24.3. klo 18 vigilia*
La 25.3. klo 10 liturgia*
To 30.3. klo 9 aamupalvelus (Suuren katumuskanonin
torstai)
La 1.4. klo 18 vigilia
Su 2.4. klo 10 liturgia
La 8.4. klo 18 vigilia*
Su 9.4. klo 10 liturgia*

Juhliin liittyvät
palvelukset
on merkitty
tummennettuina.
Suuret juhlat
merkitty tähti-
symbolilla*.

Porvoo

Kristuksen kirkastumisen kirkko
Vanha Helsingintie 1, Tattarinmalmi
Vahtimestari Niko Laakso, p. (09) 85 646 232,
Pappi Andreas Larikka, kanttori Elena
Nemlander

JUMALANPALVELUKSET

La 11.3. klo 18 vigilia
Su 12.3. klo 10 liturgia
Ma 13.3. klo 18 ehtoopalvelus (slaaviksi)
Ke 15.3. klo 18 EPL
La 25.3. klo 18 vigilia*
Su 26.3. klo 10 liturgia
La 1.4. klo 10 aamupalvelus ja liturgia
Ke 5.4. klo 18 EPL
La 8.4. klo 18 vigilia*
Su 9.4. klo 10 liturgia*

MUUTA TOIMINTAA

Sunnuntaisin liturgian aikana lastenkerho
yli 3-vuotiaille.

Klaukkala

Pyhän Nektarios Eginalaisen kirkko
Kuonomäentie 80, 01800 Klaukkala
Isännöitsijä Aune Svennevig, p. (09) 8564 6231,
pappi Tapio Rautamäki, kanttori Joosef Vola

JUMALANPALVELUKSET

Su 12.3. klo 10 liturgia
Su 26.3. klo 10 liturgia
Pe 31.3. klo 18 EPL
La 8.4. klo 10 aamupalvelus ja liturgia
(virpovitsojen siunaus)

MONIKULTTUURINEN TYÖ

PAPISTO

Pastori Vaslav (Slava) Skopets
p. (09) 8564 6123,
Pastori Teemu Toivonen,
p. (09) 8564 6122, 040 511 3846

KANTTORI

Irina Tchervinskij-Matsi,
p. (09) 8564 6141, 050 374 0019

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Heikki Huttunen, p. 040 741 8792
Rovasti Ion Durac, p. 040 516 6741 (rom)
Pastori Alekski Saveljeff, p. 040 683 8050
Pastori Alexandre Björklund,
p. 040 550 0103

Pyhän Kolminaisuuden kirkko

Unioninkatu 31, Kruununhaka
p. (09) 85 646 210/vahtimestari
Pastori Vaslav (Slava) Skopets, kanttori Irina Tchervinskij-Matsi
Muu papisto: pastori Alekski Saveljeff, pastori Alexandre Björklund, yli diakoni Gennadij Stolbow, diakoni Ioann Markolainen

SLAAVINKIELISET JUMALANPALVELUKSET

La 4.3. klo 17.30 yleinen panihida
La 4.3. klo 18 vigilia
Su 5.3. klo 10 liturgia
Ke 8.3. klo 18 EPL
La 11.3. klo 10 liturgia (vainajien muistelu-päivä)
La 11.3. klo 17.30 yleinen panihida
La 11.3. klo 18 vigilia
Su 12.3. klo 10 liturgia
Ke 15.3. klo 18 EPL
Pe 17.3. klo 18 EPL
La 18.3. klo 10 liturgia (vainajien muistelu-päivä)
La 18.3. klo 18 vigilia
Su 19.3. klo 10 liturgia
Ke 22.3. klo 18 EPL
Pe 24.3. klo 18 vigilia*
La 25.3. klo 10 liturgia*
La 25.3. klo 17.30 yleinen panihida
La 25.3. klo 18 vigilia
Su 26.3. klo 10 liturgia
Ke 29.3. klo 18 katumuskanoni
Pe 31.3. klo 18 akatistos (aamupalvelus)
La 1.4. klo 10 liturgia
La 1.4. klo 17:30 yleinen panihida
La 1.4. klo 18 vigilia
Su 2.4. klo 10 liturgia
Ke 5.4. klo 18 EPL
La 8.4. klo 10 liturgia
La 8.4. klo 18 vigilia*
Su 9.4. klo 10 liturgia*

MUUTA TOIMINTAA

Kirkkokerho yli 3-vuotiaille su klo 10–12.30
Ponomarikerho yli 6-vuotiaille pojille su klo 10–12.30 ja ke klo 17–18

Huskyrkan i Helsingfors

Elisabetsgatan 29 A, 4:e vän
Gudstjänsterna förrättas av fr Teemu Toivonen,
Mariamkören sjunger under ledning av Satu Vola.

GUDSTJÄNSTER PÅ SVENSKA

Lö 4.3. kl. 17 vigilia
Sö 5.3. kl. 10 liturgi
Ons 22.3. kl. 17 de förtinvidga gåvornas liturgi
Ons 29.3. kl. 17 botkanon
Lö 1.4. kl. 17 vigilia
Sö 2.4. kl. 10 liturgi

Kotikirkko / Ss. James and Catherine Church

Liisankatu 29, 4th floor (Kruununhaka),
Teemu Toivonen, 040 511 3846

ENGLISH SERVICES

La 11.3. at 17 evening service
Su 12.3. at 10 liturgy
La 8.4. at 17 evening service
Su 9.4. at 10 liturgy*

Στο παρεκκλήσιο του Kotikirkko

Διεύθυνση: Liisankatu 29 A, Ελσίνκι, Teemu Toivonen, 040 511 3846
Σάββατο 25.3.2017 στις 09.00 ὄρθρος και Θεία Λειτουργία, κατόπιν αυτής Δοξολογία για την εθνική επέτειο της 25ης Μαρτίου

КАЛЕНДАРЬ БОГОСЛУЖЕНИЙ

Хельсинкский приход

Настоятель прихода
Маркку Салминен, тел. 09 85 646 103,
markku.salminen@ort.fi

Канцелярия прихода

Адрес: Liisankatu 29, 00170 Helsinki
Русскоязычный священник
Вячеслав Скопец, тел. 09 85 646 123,
vaslav.skopets@ort.fi
Регент
Ирина Червинский-Матси, тел. 09 85 646 141
Русскоязычный священник дежурит в сторожке Свято-Троицкого храма каждый вторник 10–12.

Хельсинки

Свято-Троицкий храм

Unioninkatu 31, Helsinki, 09 8564 6210

Священник Вячеслав Скопец
Регент Ирина Червинский-Матси
Внештатное священство
Священник Александр Бьёрклунд
Священник Алексей Савельев
Протоиерей Геннадий Столбов
Диакон Иван Марколайнен

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 4.3. в 17.30 Панихида
Сб 4.3. в 18 Всенощное бдение
Вск 5.3. в 10 Литургия
Ср 8.3. в 18 Литургия
Сб 11.3. в 10 Литургия
Сб 11.3. в 17 Панихида
Сб 11.3. в 18 Всенощное бдение
Вск 12.3. в 10 Литургия

Ср 15.3. в 18 Литургия
Пт 17.3. в 18:00 Литургия
Сб 18.3. в 10 Литургия
Сб 18.3. в 17.30 Панихида
Сб 18.3. в 18 Всенощное бдение
Вск 19.3. в 10 Литургия
Ср 22.3. в 18 Литургия
Пт 24.3. в 18 Всенощное бдение*
Сб 25.3. в 10 Литургия*
Сб 25.3. в 17.30 Панихида
Сб 25.3. в 18 Всенощное бдение
Вск 26.3. в 10 Литургия
Ср 29.3. в 18 Покаянный канон
Пт 31.3. в 18 Акафист
Сб 1.4. в 10 Литургия
Сб 1.4. в 17.30 Панихида
Сб 1.4. в 18 Всенощное бдение Вск 2.4. в 10 Литургия
Ср 5.4. в 18 Литургия
Сб 8.4. в 10 Литургия
Сб 8.4. в 18 Всенощное бдение*
Вск 9.4. в 10 Литургия*

Беседы о православии на русском языке в Хельсинки.

Беседы проводят иерей Вячеслав Скопец и иерей Алексей Савельев. Внимание! Во время Великого поста бесед нет. Вечерняя на церковнославянском языке в 18 в Свято-Троицком храме, после беседа на русском языке в приходском зале Свято-Троицкого храма. (Небольшое здание возле Свято-Троицкого храма, вход со стороны Rauhankatu).

Кружки на русском языке при Свято-Троицком храме.

Внимание! Занятия проходят в приходском зале Свято-Троицкого храма. Адрес: Rauhankatu 18, Helsinki (Небольшое здание возле Свято-Троицкого храма, вход со стороны Rauhankatu).

Семейный клуб

Каждый вторник с 11 по 13.30.
Руководитель Евгения Султан (тел. 046 881 1818). Клуб открыт для родителей с маленькими детьми и всех тех, кто хочет пообщаться на русском языке и провести интересно время. Во время работы клуба в Свято-Троицком храме дежурит русскоязычный священник.

Воскресная школа (на русском языке)

Каждое воскресенье с 10 до 12.
Руководитель Евгения Султан (тел. 046 881 1818). Школа открыта для детей от 3 лет. С детьми проводятся занятия на тему праздников или воскресных евангельских текстов, читаемых на литургии, а так же занимаются поделками и познавательными играми. Занятия проходят до начала Евхаристии.

Хор Свято-Троицкого храма приглашает новых певчих!

Хор поет на богослужениях по субботам и по воскресениям, а также на богослужениях церковных праздников на церковнославянском языке. Сейчас хор ведется набор новых певчих. Желающим петь в хоре необходимо знать нотную грамоту. Репетиции хора проводятся по понедельникам с 18 до 20 в Свято-Троицком храме. В осеннем периоде хор

готовится к 190-летию Хельсинкского прихода и Свято-Троицкого храма. Объявиться, или получить дополнительную информацию можно у регента Ирины Червинский-Матси: irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019

Финско-Русский молодежный хор
Молодечный хор организован для подростков 9–14 лет. Для ребят двуязычный хор является местом встречи, где они разучивают церковные песнопения всего церковного года, с помощью песен и игр знакомятся с мелодией, ритмом и нотной грамотой. Сейчас в молодежный хор ведется набор новых певчих. Добро пожаловать! Присоединяйтесь! Объявиться, или получить дополнительную информацию можно у регента Ирины Червинский-Матси: irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019.

Храм при доме престарелых

Церковь святых мучениц Веры, Надежды, Любви и матери их Софии, Hämeentie 55, 00580 Helsinki, тел. 09 2511 1411
Священник: Виктор Порокара

БОГОСЛУЖЕНИЯ

Сб 4.3. в 17.30 Всенощное бдение

Вск 5.3. в 10 Литургия

Сб 18.3. в 17 Всенощное бдение

Вск 19.3. в 10 Литургия

Ср 29.3. в 10 Литургия

преждеосвященных даров

Сб 8.4. в 17 Всенощное бдение*

Вск 9.4. в 10 Литургия*

Приходской центр в Мюллюпуру

Часовня прп. Александра Свирского

Myllypurontie 1, 00920 Helsinki, тел. 09 85 646 206.

Священник Юрки Пенттонен, тел. 09 85 646 124

Богослужения совершаются на финском языке, но при необходимости используется и церковнославянский язык.

• Чаепитие по воскресеньям после Литургии

• Воскресная школа для детей по воскресеньям с 10 до 12.30

Культурный центр София

Часовня Святой Софии – Премудрости Божией, Kallvikinnientie 35, 00980 Helsinki, тел. 010 277 900

Расписание богослужений: www.sofia.fi

Эспоо

Церковь прп. Германа Аляскинского в Тапиола

Kaupinkalliontie 2, 02100 Espoo тел. 09 85 646 221

Священники: Петри Корхонен, тел. 09 85 646 127; Хейкки Хуттунен, тел. 040 741 8792.

В первое воскресенье месяца служба на финском и русском языках.

Интернациональный центр Трапеза

Часовня в честь равноапостольных жен-мироносиц Kotikyläntie 5, 02770 Espoo

Богослужения проводятся на финском и частично на русском языках.

Вантаа

Спасо-Вознесенская церковь в Тиккурила

Läntinen Valkoisenlähteentie 48, 01450 Vantaa
Священник Михаил Сундквист, тел. 09 85 646 125, 050 350 9356. Диакон Сергей Подшивалов, тел. 040 749 1560.

Каждое последнее воскресенье месяца литургия на финском и славянском языках.

Чаепитие по воскресеньям после литургии.

Русскоязычные вечера в Порвоо,

Тиккурила, Ярвенпяя и Эспоо

Вечера организованны Хельсинкским православным приходом. Ведущий: иерей Алекси Савельев

18 Вечерня на церковнославянском 18.30
Беседа о православии После беседы есть возможность исповедоваться на русском языке.

Порвоо

Храм Преображения Господня (Адрес: Vanha Helsingintie 2, Porvoo). Дни проведения бесед: ПН 13.3, 24.4., 15.5.

Ярвенпяя

Храм Иконы Казанской Богоматери (Адрес: Kartanontie 45, Järvenpää). Дни проведения бесед: ПН 20.3., 22.5.

Вантаа (Тиккурила)

Храм Вознесения Господня (Адрес: Läntinen Valkoisenlähteentie 48, Tikurila). Дни проведения бесед: ВТ 14.3., 25.4, 16.5

Эспоо

Храм Святого Германа Аляскинского (Адрес: Kaupinkalliontie 2, Tapiola). Дни проведения бесед: ПН 6.3, 27.3, 8.5.

TOIMINTAA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

HELSINKI

Helsingin Tiistaiseura

Tiistaiseura kokoontuu seurakuntasalissa (Unioninkatu 39, sisäpiha) joka toinen tiistai klo 16–18. Seuraavat kokoontumiset:

7.3. Isä Markku Salminen kertoo ortodoksisuudesta Ahvenanmaalla 1800-luvulla ja yhteydestä Helsinkiin

21.3. Avoin

4.4. Myyjäistalkoot

2.5. Nunna Elisabet

Ortodoksiakerho

Maanantaisin klo 17 ehtoopalvelus Kotikirkossa, jonka jälkeen klo 18 kerho seurakuntasalilla (Unionink. 39, sisäpiha). Kevään teemana "Seurakunta tutuksi".

6.3. Ortodoksisuuden sunnuntai

13.3. Ikonimaalaus

20.3. Dominikaani-isä Michael O'Sullivan kertoo islamista ja kristinuskosta arabimaissa

27.3. Tutustuminen seurakunnan kirjastoon

3.4. Ristin tie

Paastoluentosarja

Uspenskin katedraalin kryptassa sunnuntaihin ehtoopalveluksen jälkeen.

5.3. Isä Mikko Leistola: Katumus

12.3. Isä Sergei Petsalo: Kasteen sakramentti

19.3. Isä Teo Merras: Ortodoksisen kirkon missiologinen itseymmärrys: ulkoistettua lähetystyötä kaukana vierailta mailla vai jokaisen kristityn velvollisuus omissa lähiympäristössään?

26.3. Isä Markku Salminen: Kuuliaisuuden vaikea taito

Raamattupiiri

Kotikirkossa torstaisin ehtoopalvelus klo 17, jonka jälkeen raamattupiiri kokoontuu ortodoksisessa kirjastossa.

Pyhän Kolminaisuuden kirkon kuoro hakee uusia laulajia

Kuoro harjoittelee ma klo 18–20 ja laulaa la-illan vigiliassa, su-aamujen liturgiassa sekä suurten juhlien jumalanpalveluksissa kirkkoslaavin kielellä. Kuoro etsii uusia laulajia, joilta toivotaan nuotinlukutaitoa. Lisätietoja: kuoron johtaja, kanttori Irina Tchervinskij-Matsiin, irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 0503740019.

Хор Свято-Троицкого храма приглашает новых певчих!

Хор поет на богослужениях по субботам и по воскресениям, а также на богослужениях церковных праздников на церковнославянском языке. Сейчас хор ведется набор новых певчих. Желаящим петь в хоре необходимо знать нотную грамоту. Репетиции хора проводятся по понедельникам с 18 до 20 в Свято-Троицком храме. В осеннем периоде хор готовится к 190-летию Хельсинкского прихода и Свято-Троицкого храма. Объявиться, или получить дополнительную информацию можно у регента Ирины Червинский-Матси: irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019

Suomalais-venäläinen nuorten laulukerho

Kerho on tarkoitettu 9–14-vuotiaille nuorille. Kaksikielinen kerho toimii nuorten kohtaamispaikkana, jossa harjoitellaan kirkkovuoden jumalanpalvelusveisuja sekä tutustutaan laululeikein melodiaan, rytmiin ja nuotinlukuun. Laulukerhoon haetaan uusia jäseniä. Ilmoittautumiset ja lisätiedot: kanttori Irina Tchervinskij-Matsi, irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019.

Финско-Русский молодежный хор

Молодечный хор организован для подростков 9–14 лет. Для ребят двуязычный хор является местом встречи, где они разучивают церковные песнопения всего церковного года,

с помощью песен и игр знакомятся с мелодией, ритмом и нотной грамотой. Сейчас в молодежный хор ведётся набор новых певчих. Добро пожаловать! Присоединяйтесь! Объявиться, или получить дополнительную информацию можно у регента Ирины Червинский-Матси: irina.tchervinskij-matsi@ort.fi, 050 374 0019.

TAPAHTUMIA

Ruusutalkoot seurakuntasalilla

Keskiviikkona 29.3. klo 16.30–18.30, perjantaina 31.3.2017 klo 16.30–18.30 ja keskiviikkona 5.4.2017 klo 16.30–18.30. Osoite Unioninkatu 39, sisäpiha. Järjestää Valamon ystävien pääkaupunkiseudun paikallisosasto. Lisätietoja Hilkka Kinnuselta, p. 040-738 2843

Stefanoskodin Tiistaiseuran perinteiset pääsiäismyyjäiset

Lasaruksen lauantaina 8.4. klo 10–14 osoitteessa Hallatie 2 B, Helsinki. Paikalle pääsee bussilla 72. Leivonnaisia, pashaa, kulitsaa, baboja, lohi-, sien- ja kaalipiiraita, karjalanpiirakoita, virpovitsoja, gluteenittomia tuotteita, lounasbuffet ja pika-arpajaiset. Ulkokirppis teltassa, jossa mm. kristallia, posliinia, koriste-esineitä, figurineja ja ikoneja.

Kotiseutumatka Kyyrölään

10.6–12.6 2017. Yöpymiset Viipurissa ja Terijoella. Sunnuntaina 12.6. muistolitania Kyyrölässä. Tiedustelut ja ilmoittautumiset 8.4. mennessä: Pavel Uschanov, p. 040 553 5796 tai sähköpostilla: pavel.uschanov@welho.com

Jumalansyntyttäjän syntymän yhteisö

Yhteisön kappelissa aamupalvelukset, Jeesuksen rukous -palvelukset ja akatistokset jatkuvat arkipäivisin. Olohuone-lafka on auki lauantaisin kello 13.00–16.00. Mahdollisuus opetella rukousnauhojen solmimista, tehdä käsitöitä, tai muuten vain viettää hetki kanssamme keskustellen kahvikupin ääressä. Myynnissä muun muassa tuohuksia, ikoneita, kirjallisuutta ja joulukortteja. Osoite Mikonkatu 25, Helsinki (summerissa lukee kappeli, käynti sisäpihalta). Lisätietoja: www.theotokos.fi

Oletko kiinnostunut vapaaehtoistoiminnasta?

Ota yhteyttä: Kristiina Aminoff, p. 040 350 1951

Stefanoskodissa pidettävä käsipaikkakerho
Vetäjä Lahja Martikainen. Vuoden 2017 kerhopäivät ovat: 16.3., 30.3., 27.4. ja 11.5.

Filantropian vuosikokous Helsingissä 26.4.
Ortodoksisen kirkon kansainvälisen diakonian ja lähetystyön järjestön Filantropia ry:n vuosikokous pidetään Uspenskin katedraalin kryptassa Helsingissä (Kanavakatu 1) keskiviikkona 26.4.2017 klo 16. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat, valitaan hallituksen puheenjohtaja, tilintarkastaja, toiminnantarkastaja ja heidän varahenkilönsä. Kokouksen jälkeen on palvelus Uspenskin katedraalissa klo 18 alkaen. Palveluksen jälkeen kryptassa järjestetään Suomen ortodoksisen kirkon 40-vuotisen lähetystyötaipaleen kunniaksi Lähetystyön aikamatka -tilaisuus.

Kirjakerho KirjaKrypta

Uspenskin katedraalin kryptassa 19.4. ja 17.5. klo 18.45.

Yhteisöpäivät Uspenskin katedraalissa

8.4. klo 11–17 ja 20.5. klo 10–17. Yhteisöpäivät ovat kaikille avoimia tilaisuuksia, joissa voi piipahtaa tai viipyä koko päivän. Talkoohengessä valmistamme katedraalia tuleviin juhliin. Tarjolla on siivoamista, kirkon koristelua, koristeiden tekoa, käsitöitä, pakkaustalkoita, ruokaa, kahvia, juttuseuraa ja ennen kaikkea yhteishengen rakentamista.

Pyhän Athosvuoren ystävät ry - Det heliga Athosbergets Vänner rf

Sääntömääräinen vuosikokous pidetään la 8.4.2017, klo 12 kulttuurikeskus Sofiassa, Kallvikinniementie 35 00980 Helsinki. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Pyhän Athosvuoren ystävät ry järjestää seminaarin yhteistyössä kulttuurikeskus Sofian kanssa.

Lintulan Luostarin Ystävät Ry:n sääntömääräinen vuosikokous

Kokous pidetään Porvoon Kristuksen kirkastumisen kirkon seurakuntasalissa (Vanha Helsingintie 1) sunnuntaina 12.3.2017 klo 13.00 alkaen.

Lähetyspiiristä Ortodoksinen Filantropia-Mission

Helsingin ortodoksisen lähetyspiirin nimi on muutettu. Se on nykyisin Ortodoksinen Filantropia-Mission ry. Yhteydenotot: pj. Ritva Dahlström, puh. 050 3055 851, ritva.dahlstrom@gmail.com

ITÄ-HELSINKI

Aleksanteri Syväriäläisen kuoro

Harjoitukset kappelilla (Jauhokuja 3 B 2) keskiviikkoisin klo 18-19.30. Uusia laulajia otetaan kaikkiin stemmoihin, erityisesti tarvitaan miesääniä. Jos olet kiinnostunut laulamaan kanssamme, ota yhteyttä kanttoriin. Lisätiedot Kirsi-Maria Hartikainen p. 050 401 4798 tai kirsi-maria.hartikainen@ort.fi

Perhemuskari

Tervetuloa laulamaan, soittamaan ja leikkimään koko perheen voimin! Lisätiedot Kirsi-Maria Hartikainen, p. 050 401 4798.

TAPAHTUMIA

Kirkkokahviluennot

Ortodoksisuuden sunnuntaina 5.3. FL Seija Lappalainen kertoo kirkkokahveilla paaston ajan ikoneista ja palmusunnuntaina 9.4. kirkkokahveilla tutustutaan suuren viikon jumalanpalveluksiin isä Jyrkin ja kanttori Kirsi-Marian opastuksella.

Ristileipiä leipomaan

Ristin viikon keskiviikkona 22.3. kappelilla leivotaan ristileipiä klo 15.30-17.00. Paistetut leivät siunataan EPL:n lopussa, ja siunatun leivän voi viedä siunauksen toivutukseksi esimerkiksi kummille, kummilapselle tai vaikka sairastavalle läheiselle.

KULTTUURIKESKUS SOFIA

Taidenäyttely

Pauli Aalto-Setälän taidenäyttely, 5.3.–18.4. Eeva-Liisa Alasen pastellinäyttely Mikä ihana kesä!, 23.4.–23.5. Liisa Tynkkynen ikoninäyttely Kirkastetut, 28.5.–29.8. Rosa Liksomien Postmoderni ekumeeninen ikonostaasi, esillä toistaiseksi. Pysyvä kirkkotaidenäyttely.

Pyhä(n) paikka –seminaari

Ma 6.3. klo 10–17 Seminaarissa pohditaan pyhyiden käsitettä itäisen ja läntisen kirkon näkökulmista. Alustajina rovasti Lasse Maarala, nunna Elisabet, hiippakuntasihteerri Jaana Ranttilä ja metropoliitta Ambrosius. Seminaarin avaa piispa Irja Askola. Seminaari on tarkoitettu ort. ja lut. papiston täydennyskoulutukseksi, mutta avoin myös kaikille muille kiinnostuneille. Yhteistyössä Helsingin ort. hiippakunnan ja ev.lut.hiippakunnan kanssa. Hinta 45€, sis. ohjelman, lounaan ja kahvin.

Kirjoituskurssi

Pe–su 10.–12.3. Kurssi jakaantuu spontaaneihin kirjoitusharjoituksiin ja pitempiin tehtäviin. Opettajana toimittaja Mari Vainio. Hinta 150€, sis. opetuksen ja ateriat.

Miksi olla eurooppalainen? –seminaari

La 18.3. klo 12–17 Alustajina mm. entinen pääministeri Paavo Lipponen, tohtori Risto Volanen, filosofi Juha Olavinen ja metropoliitta Ambrosius. Yhteistyössä Filosofiklubin ja Kriittisen korkeakoulun kanssa. Hinta 25€, sis. välipalan ja kahvit. Ilm. 17.3. mennessä.

Retriitti pe–su 24.–26.3.

Tässä Sofian retiitissä yhdistämme hiljenty-misen, rukouksen, virikepuheet ja niihin liittyvän keskustelun. Retriitti painottuu Jeesuksen rukouksen harjoitukseen. Retriitin ohjajina ovat yliopistonlehtori Johan Bastubacka ja metropoliitta Ambrosius. Osallistumismaksu täysihoidolla 195€, sis. ohjelman, ateriat ja majoituksen yhden hengen huoneessa.

Kultauskurssi "Ikonikulttuurin salaisuudet"

La–su 25.–26.3. Kurssilla opetellaan ikonikulttuurin vanhoja nikskejä ja työmenetelmiä, jotka ovat olleet käytössä salaisuuksina ainoastaan mestareiden työhuoneilla. Opettajina kultaajamestari Raimo Snellman ja kultaajakisälli Mikko Snellman. Hinta 360€, sis. opetuksen ja ateriat.

Taideterapeuttinen ateljee

Pe–su 31.3.–2.4. Kuvataiteellinen viikonlopputyöpaja on suunnattu taideterapian ryhmäkokeemusta jo entuudestaan omaaville. Vetäjänä taideterapeutti Meri-Helga Mante-re. Hinta 94€, sis. ohjelman, ateriat ja materiaalit. Ilmoittautuminen: mh.mantere@gmail.com.

"Guru Jeesus", Aasian uskontojen ja kristillisyyden rajankäyntiä –seminaari

La 1.4. klo 13–17 Kristinuskon ja muiden uskontojen rajapintoja –seminaarisarjan neljäs osa. Alustajina mm. dosentti Jyri Komulainen ja metropoliitta Ambrosius. Maksuton.

Vuorovaikutustaidot parisuhteessa –kurssi
Pe–su 7.–9.4. Kurssilla opetellaan puhumiseen, kuuntelemiseen ja ristiriitojen ratkaisemiseen liittyviä taitoja. Ei sovellu kriisissä oleville suhteille. Ohjaajina Katri ja Petri Meripaasi. Yhteistyössä Kataja Parisuhdepalveluiden kanssa. Hinta 280€/hlö, sis. opetuksen ja majoituksen täysihoidolla.

Etiopian kirkko ja luostariperinne –seminaari

La 8.4. klo 13–16 Englanninkielisessä seminaarissa tutustutaan Etiopian orientaaliortodoksiseen tewahedo-kirkkoon ja luostari-aitokseen. Alustajina mm. isä Hiruy Ermias ja diakoni Alemnew Asrese. Yhteistyössä Athoksen ystävät ry:n kanssa. Maksuton.

Pääsiäinen Sofiassa

13.–17.4. Tervetuloa viettämään pääsiäistä kauniiseen ja rauhalliseen Sofiaan. Ohjelmaa päivittäiset jumalanpalvelukset Pyhän Viisauden kappelissa, alustuksia ja keskustelua pääsiäisen merkityksestä. Sofia ja Pyhän Viisauden kappeli ovat avoinna kaikille. Edullisia pääsiäisen ateria- ja majoituspaketteja. Lisätiedot: sofia.fi/paasiainen.

Pyhän Athosvuoren ystävät ry - Det heliga Athosbergets Vänner rf

Sääntömääräinen vuosikokous pidetään la 8.4.2017, klo 12 kulttuurikeskus Sofiassa, Kallvikinniementie 35 00980 Helsinki. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Pyhän Athosvuoren ystävät ry järjestää seminaarin yhteistyössä kulttuurikeskus Sofian kanssa.

LÄNTINEN ALUE

Espoon miesten piiri Hermanninjengi

Kokoontuu joka kuukauden kolmas torstai klo 18. Lisätietoja piiriin vetäjältä: Jouni Rantanen, p. 044 974 9687 (trumpetti.jouni@kolumbus.fi).

Pyhän Hermanin kuoro

Lisätietoja: isä Petri Hakonen, p. 040 767 4335

Perhekerho

Lisätietoja: Kristiina Klubb, p. 040 725 5713

Lohjan kuoro

Keskiviikkoisin Lohjan kirkolla klo 18–20 10.5. ja 17.5. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782.

Lohjan seniorikerho

Torstaisin Lohjan kirkolla klo 14–16 9.3., 23.3., 6.4., 11.5. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782

Ortodoksisuus tutuksi -kurssi

Torstaisin Lohjan kirkolla klo 18–20: 16.3. ja 23.3. Lisätietoja: isä Kalevi Kasala 040 525 2868.

Lohjan ikonipiiri

Tiistaisin Lohjan kirkolla klo 12.45–16 ja 17–20 7.3., 14.3., 21.3. ja 28.3. Lisätietoja: Tarja Tarima, p. 040 541 3901

Miestenpiiri Lohjalla

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen, 040 525 0782.

Naistenpiiri Lohjalla

Kokoontuu erikseen sovittuina ajankohtina. Lisätietoja: Pirkko Siili, 0400 782 144.

Lastenkerho

Lohjan kirkolla liturgiapalvelusten yhteydessä. Lisätietoja: Päivi Kasala 050 347 0205.

Länsi-Uudenmaan ortodoksien seurakuntaillat

Torstaisin Lohjan kirkolla klo 18–20. Lisätietoja: puheenjohtaja Urpo Uotila, p. 044 314 5210

Hangon kuoro

Sunnuntaisin Hangon kirkolla klo 14–16: 5.3., 19.3., 26.3., 2.4. ja 28.5. Uudet laulajat ovat tervetulleita laulukokeen kautta koeajalle. Lisätietoja kanttori Matti Jyrkinen 040 525 0782, matti.jyrkinen@ort.fi.

Hangon torstaikerho

Torstaisin Hangon kirkolla klo 18–20: 9.3., 6.4. ja 11.5. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782

Nummelan perjantaiipiiri

Perjantaisin Nummelan rukoushuoneella klo 12–14: 3.3., 17.3., 7.4. ja 19.5. Ruokailu ja kahvi 3 €, vaihtuvaa ohjelmaa, keskustelua. Kerhoon ei tarvitse erikseen ilmoittautua. Lisätietoja: Jaana Larikka p.0407640992, jaana.larikka@ort.fi

Nummelan ikonipiiri

Nummelan rukoushuoneella tiistaisin klo 10–14 7.3., 14.3., 21.3. Lisätietoja: Ritva Tarima, p. 0400 719 563, ritva.tarima@suomi24.fi

Vihdin-Nummelan ortodoksit ry

Ortodoksiapiiri keskiviikkona 8.3. klo 17.30. Aiheena uskontunnustuksen tarve. Aiheesta tulee puhumaan isä Lars Ahlbäck.

Ikoninäyttely Nummelassa

Vihdin-Nummelan ortodoksit ry:n ikoninäyttely on avoinna 13.3.–17.4. ma–pe klo 10–14 ja la–su klo 12–15. Näyttely esittelee laajasti Nummelassa toimivien Ritva Tariman ohjaamien ikonimaalausryhmien oppilastöitä.

Nummelan nuortenkerho

Lisätietoja: Niina-Maarit Rautamäki 040 484 2427

Nummelan lastenkerho

Lisätietoja: Niina-Maarit Rautamäki 040 484 2427

Karkkilan seurakuntaillat

Perjantaisin klo 18–20: 7.4., 12.5. ja 26.5. Karkkilan ev.lut. seurakuntatalo, Huhdintie 9–11. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen, p. 040 525 0782

Karkkilan ikonipiiri

Tiistaisin ja torstaisin klo 12.30–15.45 ja 17–20: 9.3., 16.3., 23.3. ja 30.3. Karkkilan ev.lut. seurakuntatalo, Huhdintie 9–11. Lisätietoja: Tarja Tarima, p. 040 541 3901

Kirkkonummen seurakuntailta

Torstaisin klo 18–20: 9.3., 6.4. ja 11.5. Kirkkonummen ev.lut. seurakuntatalo, sali 6, Seurakunnantie 1. Lisätietoja: kanttori Matti Jyrkinen, 040 525 0782.

Tammisaaren kirkkokahvit

Liturgian jälkeen Tammisaaren motellilla. Liturgiapalvelukset toimitetaan 18.3. ja 27.5. klo 10 alkaen Tammisaaren ev.lut. kirkossa, Iso Kirkkokatu 1.

TAPAHTUMIA

Filoksena ry:n vuosikokous

Filoksena ry:n sääntömääräinen vuosikokous pidetään ti 21.3.2017 klo 18 Kansainvälisessä toimintakeskuksessa Trapesassa, Kotikyläntie 5, Espoo.

ITÄINEN ALUE

Porvoon diakoniakerho

Tiedustelut: Jaana Björninen, p. 0400 304 36

Tikkurilan tiistaiseuran ortodoksiakerho

Parillisten viikkojen keskiviikkoina Tikkurilan kirkolla Arseni-salissa ehtoopalveluksen jälkeen klo 18. Kevään aikana teemoina Mooseksen kirjat sekä bioeettisiä kysymyksiä. Opettaja isä Mikael Sundkvist. 5.4. Kolmas Mooseksen kirja

Tikkurilan ikonimaalauspiiri

Ikonimaalaus Tikkurilan ortodoksikirkolla kokoontuu tiistaisin pv. ryhmä klo 14.15 ja iltaryhmä 17.30. Ikonimaalauksen opettaja, tiedustelut liisa.holst@kolumbus.fi, 0405668481

Järvenpään diakoniakerho

Järvenpään kirkon kryptassa, os: Kartanontie 45, Järvenpää. Kerho-ohjelma tarkentuu myöhemmin. Kahvi- ja teetarjoilu. Tiedustelut: Jaana Björninen, p. 0400 304 361

Järvenpään kirkkokuoro

Järvenpään kirkkokuoro etsii musikaalisia ja sitoutuneita laulajia. Harjoitukset pidetään maanantaisin klo 17.30–19:30. Lisätiedot: Joo-sef Vola, p. 040 454 2250 tai joosef.vola@ort.fi.

Luovan kirjoittamisen ryhmä Järvenpäässä

Vuorovaikutuksellinen luovan kirjoittamisen ryhmä joka toinen maanantai klo 13-15 Järvenpään kirkolla seitsemän kertaa keväällä alkaen 23.tammikuuta 2017. Ohjaajana FM, hahmotaide- ja Gestalt-terapeutti, kirjailija Lucia Seija Viitaniemi. Aiempaa kirjoittajakokemusta ei tarvita.

TAPAHTUMIA

Lintulan Luostarin Ystävät Ry:n sääntömääräinen vuosikokous

Kokous pidetään Porvoon Kristuksen kirkastumisen kirkon seurakuntasalissa (Vanha Helsingintie 1) sunnuntaina 12.3.2017 klo 13.00 alkaen.

Vanhusten kirkkopyhä Tikkurilassa

Liturgia 19.3. klo 10, jonka jälkeen Tiistaiseuran tarjoilema lounas ja ohjelmaa. Paikalla seurakunnan diakoniatyöntekijä.

Kukkientekotalkoot Tikkurilassa

Sunnuntaina 26.3. ja 2.4. Arseni-salissa liturgian ja kirkkokahvien jälkeen. Tiistaiseura tuo tarvikkeet.

HAMINAN SRK

ORTODOKSIAKESKUS SYSPRESSI, KIRKKOHERRANVIRASTO

Varuskuntakatu 14, 45100 Kouvola,
Avoinna ti-pe klo 9-13
p. 040 7047 171, hamina@ort.fi,
www.orthamina.fi

PAPISTO

Kirkkoherra Ville Kiiveri
p. 040 962 0063 ville.kiiveri@ort.fi

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori Kari Päivinen, p. 040 866 7686
Seurakunnan vahtimestari, Jaana Juka,
p. 040 486 5550, jaana.juka@pp.inet.fi
Seurakuntasihtööri Liisa Eerola,
p. 040 7047 171

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Martti Honkaselkä, p. 044 306 4900,
marttihonkaselka@gmail.com

Pastori Johannes Wuorilinna, p. 050 589
9011, jouko.wuorilinna@gmail.com

Pastori Vassi Livio, p. 040 752 7727,
vassi.livio@fimnet.fi

Pastori Jukka Jauhiainen

p. 0400 958 760 jukka.jauhiainen@ort.fi
Diakoni Gennadi Ikävalko, p. 040 742 4615

HAMINAN SEURAKUNNAN LIIKE- JA VUOKRATALO

Isöympyräkatu 20, Hamina
Isännöinnistä vastaa Itä-Suomen
Kiinteistöpalvelu, Isöympyräkatu 9 A 10,
49400 Hamina. Isännöitsijä Tero Tuononen
puh. 050 546 7120 (klo 15 jälkeen), tero.
tuononen@outlook.com

Hamina

Pyhien apostolien Pietarin ja
Paavalin kirkko, Raatihuoneentori 2
Kirkon ja trapesan vahtimestari
pastori Jukka Jauhiainen p. 0400 958 760
jukka.jauhiainen@ort.fi

JUMALANPALVELUKSET

Pe 3.3. klo 18 EPL
La 11.3. klo 10 liturgia
La 11.3. klo 18 vigilia
Su 12.3. klo 10 liturgia
La 18.3. klo 10 liturgia
La 25.3. klo 18 vigilia
Su 26.3. klo 10 liturgia
To 30.3. klo 18 katumuskanoni
La 1.4. klo 18 vigilia, su/sl
Su 2.4. klo 10 liturgia, su/sl
La 8.4. klo 10 liturgia

Kouvola

Pyhän ristin kirkko, Sakaristonmäki,
Kirkonmäenkatu 2

JUMALANPALVELUKSET

La 4.3. klo 18 vigilia su/sl
Su 5.3. klo 10 liturgia su/sl
Ke 15.3. klo 9 EPL
La 18.3. klo 18 vigilia
Su 19.3. klo 10 liturgia
Ke 29.3. klo 9 EPL

La 1.4. klo 10 akatistos
La 8.4. klo 18 vigilia *
Su 9.4. klo 10 liturgia*

Myllykosken tsasouna

Koulutie 4, Myllykoski

JUMALANPALVELUKSET

Pe 10.3. klo 18 EPL
Pe 24.3. klo 18 vigilia *
La 25.3. klo 10 liturgia*

TOIMINTAA HAMINAN SEURAKUNNASSA

Kirkkokuorojen harjoitukset

Haminan kuoron harjoitukset torstaisin klo
17.30 Pietarin ja Paavalin trapesassa. Kouvo-
lan kuoron harjoitukset keskiviikkoisin klo 18
Ortodoksiakeskus Sypressissä alkaen. Lisätie-
toja kanttori Kari Päivinen, p. 0206 100 483

Hamina diakoniapiiri

Sunnuntaisin liturgian jälkeen Pietarin ja
Paavalin trapesassa. Lisätietoja: Tatiana Pit-
känen, p. p. 050 380 9828

Venäjänkielinen kerho

Ortodoksiakeskus Sypressissä 7.3., 21.3. ja
4.4. klo 10-14. 5.3. liturgian jälkeen Kou-
volassa klo 12- 13. Pietarin ja Paavalin tra-
pesassa Hamina 14.3. ja 28.3. klo 16-20.
Liturgian jälkeen 2.4. Hamina klo 12-13.
Lisätietoja: pastori Pavel Pugovkin p. 0206
100 295

Ortodoksiapiiri

Kokoontuu Ortodoksiakeskus Sypressissä
tiistaisin klo 18 14.3. ja 25.4. Aiheena Martti
Haavion teos Viimeiset runonlaulajat. Lisä-
tietoja: Lahja Wartainen, p. (05) 371 3434

Uusi tiistaiseura

Uusi tiistaiseura kokoontuu Pyhän Ristin
kirkon juhlasalissa helmikuusta alkaen kuu-
kauden 1. ja 3. keskiviikko klo 18 alkavan
ehtoopalveluksen jälkeen. Lisätietoja: Tiina
Toikka puh. 040 5800 907

Kirkkotekstiilikerho

Pyhän Ristin kirkon juhlasalissa keskiviikko-
isin klo 10-13. Lisätietoja: Irma Leimulahti,
p. 040 587 8798

Ikoniapiiri Hamina

Pietarin ja Paavalin trapesassa klo 18 keski-
viikkoisin 29.3. ja 5.4. Lisätietoja: Ritva Ko-
verola, p. 040 837 5909

Ikoniapiiri Kouvola

Ortodoksiakeskus Sypressissä klo 10-15
lauantaisin 4.3., 25.3. ja 1.4. Lisätietoja: Rit-
va Koverola p. 040 837 5909

KOTKAN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka
Avoinna ti-to klo 10-13, p. (05) 212 490,
kotka@ort.fi, www.ort.fi/kotka

NIKOLAOS-SALI

Kymenlaaksonkatu 2, Kotka,
p. (05) 212 482. Nikolaos-salia vuokrataan
erilaisiin tilaisuuksiin, p. (05) 212 490

PAPISTO

Kirkkoherra Alexander Hautamäki,
p. (05) 213 157, 0500 480 269

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori Katarine Lehtomäki,
p. 050 359 4823

Vahtimestari Vesa Lehtomäki,
p. (05) 212 490

Seurakuntaemäntä Anna-Maria Osola-
Tähtinen, p. (05) 212 482

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Veikko Lisitsin, p. 050 597 7349
veikko.lisitsin@gmail.com (eläkkeellä)

Pastori Pavel Pugovkin, p. 0206 100 295

Kotka

Pyhän Nikolaoksen kirkko
Isopoisto, p. (05) 212 767
Isännöitsijä Esa Tervio, p. 0440 837846
Pappi Alexander Hautamäki
Kanttori Katarine Lehtomäki

JUMALANPALVELUKSET

Pe 3.3. klo 18 EPL
La 4.3. klo 18 vigilia
Ke 8.3. klo 18 rukouspalvelus, sl
La 11.3. klo 18 vigilia, sl/su
Su 12.3. klo 10 liturgia, sl/su
Ke 15.3. klo 18 EPL, sl/su
La 18.3. klo 18 vigilia
Su 19.3. klo 10 liturgia
Ke 29.3. klo 18 EPL
La 1.4. klo 18 vigilia
Ke 6.4. klo 18 EPL, sl/su
La 8.4. klo 18 vigilia, su/sl *
Su 9.4. klo 10 liturgia, su/sl*

Juhlisiin liittyvät
palvelukset
on merkitty
tummennettuina.

Suuret juhlat
merkitty tähti-
symbolilla*.

Loviisa

Loviisan kirkko Jumalansynnyttäjän
Kasanilaisen ikonin muistolle,
Itäinen Tullinkatu 17
Isännöitsijä Margarita Yukhevich,
p. 040 561 9915

JUMALANPALVELUKSET

To 2.3. klo 18 Andreas kreetalaisen katu-
muskanoni
Su 5.3. klo 10 liturgia
Ke 22.3. klo 18 EPL, sl/su
Su 2.4. klo 10 liturgia

TOIMINTAA KOTKAN SEURAKUNNASSA

Kirkkokuoro

Kirkkokuoro kokoontuu torstai-iltaisin seu-
rakunnan Nikolaos-salilla. Jos torstaina on
jumalanpalvelus, olemme kirkolla. Lisätieto-
ja kanttori Katilta.

Ponomarikerho

Alltariapulaisille ponomarikerho joka sun-
nuntaiiturgian aikana Pyhän Nikolaoksen
kirkossa.

Kotkan Tiistaiseura

Tiistaisin klo 17, paikkana Nikolaos-sali
Kotkassa. Pj. Leena Karjalainen, p. 050 343
2966, Siht. Birgit Salmenhaara, p. 050 561
4740.

3.3. Katumuksen sakramentti klo 17.30, EPL
klo 18 Pyhän Nikolaoksen kirkossa.

14.3. Kanttori Katarine Lehtomäki: Ortodok-
sinen ruokapaasto

28.3. Anita Osola: Seurakunnan toimintaym-
päristön historiaa

Torstaikerho

Kokoontuu suuren paaston aikana palmu-
sunnuntaina 9.4., klo 10 liturgia.

Ikonimaalarit

Kokoontuvat seurakunnan kerhuhuoneessa.

Karhulan ortodoksit

Joka kuukauden ensimmäinen torstai 2.3.
ja 6.4. klo 15 Karhulan Kodintalossa, Vesival-
lintie 21.

TAPAHTUMIA

Näyttely

"Kirkollisia teksteillejä ja esineitä Kotkan py-
hän Nikolaoksen kirkosta Katariina Suuren
ajalta aina 1800-luvun lopulle". Näyttely
avoinna ti-to 10-13 sekä erikseen sovittui-
na ajankohtina Nikolaos-salissa.

LAHDEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Harjukatu 5, 15110 Lahti,
p. 020 610 0450

Avoinna ma-to klo 10-13,
lahti@ort.fi, www.ort.fi/lahti

PAPISTO

Kirkkoherra Jonas Bergenstad,
p. 0400 330 484

Pastori Pavel Pugovkin, p. 040 824 2403
(maahanmuuttajatyö)

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori Petri Huttu, p. 0206 100 453

Seurakuntakeskuksen vahtimestari
Kimmo Mäenrinne, p. 0206 100 456

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Olavi Merras, p. 040 510 4664

Pastori Taisto Rikkinen, p. 050 371 6475

Pastori Matti Lipitsäinen, p. 0400 625 446

Diakoni Aki Korpela, p. (019) 422 101

Lahti

Pyhän kolminaisuuden kirkko,
Harjukatu 5
Isännöitsijä Juha Romanov, p. 050 3289 000

JUMALANPALVELUKSET

Su 5.3. klo 10 liturgia

Ma 6.3. klo 12 rukouspalvelus

Pe 10.3. klo 18 EPL

La 11.3. klo 17 yleinen panihida

La 11.3. klo 18 vigilia

Su 12.3. klo 10 liturgia

Ma 13.3. klo 12 rukouspalvelus

Ke 15.3. klo 18 EPL

La 18.3. klo 16.30 yleinen panihida, sl/su

La 18.3. klo 18 vigilia, sl/su

Su 19.3. klo 10 liturgia, sl/su

Ma 20.3. klo 12 rukouspalvelus

Pe 24.3. klo 18 vigilia *

La 25.3. klo 10 liturgia*

La 25.3. klo 18 vigilia

Su 26.3. klo 10 liturgia

Ma 27.3. klo 12 rukouspalvelus

Ke 29.3. klo 18 EPL

Su 2.4. klo 10 liturgia

Ma 3.4. klo 12 rukouspalvelus

La 8.4. klo 18 vigilia *

Su 9.4. klo 10 liturgia*

Hyvinkää

Karjalan valistajien kirkko, Tsasounakuja 1
Puh. 0206 100 450 (ma-to klo 10-13).

JUMALANPALVELUKSET

La 4.3. klo 10
aamupalvelus ja
liturgia

Ke 8.3. klo 18 EPL

La 18.3. klo 18 vigilia

Su 19.3. klo 10
liturgia

Ke 22.3. klo 18 EPL

La 25.3. klo 18 vigilia

Su 26.3. klo 10 liturgia

La 1.4. klo 10 liturgia

Ke 5.4. klo 18 EPL

La 8.4. klo 18 vigilia *

Su 9.4. klo 10 liturgia*

Juhliin liittyvät
palvelukset
on merkitty
tummennettuina.

Suuret juhlat
merkitty tähti-
symbolilla*.

Heinola

Kristuksen taivaaseen astumisen kirkko
Isännöitsijä Mikko Äikäs, p. 040 520 1696

JUMALANPALVELUKSET

La 11.3. klo 18 vigilia

Su 12.3. klo 10 liturgia

Pe 17.3. klo 18 EPL

La 8.4. klo 18 vigilia *

Su 9.4. klo 10 liturgia*

Riihimäki

Seurakunnan toimitali Minea,
Valtakatu 3

JUMALANPALVELUKSET

La 11.3. klo 10 liturgia

To 23.3. klo 18 ehtoopalvelus

To 6.4. klo 18 Jeesuksen rukous

La 8.4. klo 10 liturgia

Kausala

Neitsyt Marian syntymän tsasouna

JUMALANPALVELUKSET

La 18.3. klo 10 liturgia

To 30.3. klo 18 ehtoopalvelus ja teeilta

TOIMINTAA LAHDEN SEURAKUNNASSA

Lahten kirkkokuoro

Kirkkokuoron harjoitukset pidetään
joka toinen keskiviikko klo 18 Lahden

seurakuntasalissa. Kuoroon toivotaan uusia
laulajia mukaan. Uudet laulajat, ottakaa
yhteyttä kanttori Petri Huttuun, p. 0206 100
453, petri.huttu@ort.fi.

Katekumeenikerho Lahdessa

Kokoonnumme torstaina 16.3. ja 30.3.
kerhuhuoneella (Harjukatu 5, Lahti) klo
18. Lisätietoja antaa kirkkoherra Jonas
Bergenstad, p. 0400330484 tai jonas.
bergenstad@ort.fi.

Kirjallisuuspiiri Lahdessa

Kirjallisuuspiirissä tutustutaan
ortodoksiseen ja muuhunkin kirjallisuuteen.
Kokoonnumme jokaisen kuukauden
kolmantena tiistaina klo 17 Lahdessa
seurakunnan kerhuhuoneella osoitteessa
Harjukatu 5. Tiistaina 21.3. aiheena Aino
Kallaksen Novelleja. Lisätietoja antaa Maria
Lehtinen, marialehtinen@gmail.com

Lahden ikonipiiri

Lahden ikonipiiri kokoontuu seurakunnan
kerhuhuoneella (Harjukatu 5, toinen kerros)
keskiviikkoisin 8.3., 15.3., 22.3. ja 29.3. klo
16-19.

Русскоязычная воскресная школа в Лахти

Каждое первое воскресенье месяца в
10:00:

Хоровое пение для детей старше 7 лет
Уроки закона Божьего для малышей (3-
6 лет)

Каждое третье воскресенье месяца:
9:40 Уроки закона Божьего (две группы:
5-7 лет и 7-13 лет)

10:00 Общеразвивающие занятия для
малышей (1-4 года)

По завершении занятия руководитель
приводит детей в храм ко Причастию.
Дополнительная информация: Анастасия
Лалпалайнен, тел. 040 867 5887, anastasia.
lappalainen@gmail.com

Venäjänkielinen kerho Lahdessa

Kokoontuu n. kaksi kertaa kuussa tiistaisin
klo 17 kerhuhuoneella osoitteessa
Harjukatu 5, Lahti. Lisätietoja isä Pavel
Pugovkinilta, p. 0206 100 295 tai
sähköpostilla pavel.pugovkin@ort.fi.

Русскоязычный кружок ВСТРЕЧА при
Троицком храме города Лахти собирается
каждый второй вторник в помещении
Приходского дома "Kerhuhuone" по
адресу Harjukatu,5. Начало в 18.00.

Каждую третью субботу месяца, за
час до начала Всенощного бдения (ц-
славянский/финский), в Троицком храме
города Лахти совершается Таинство
Исповеди. Начинается последование
Таинства чтением священником Канона
ко Святому Причащению, а также молитв,
положенных Уставом перед Исповедью.
Начало в Исповеди и Правил в 17.00,
Всенощного бдения в 18.00.

Hyvinkään kirkkokuoro

Harjoituksista vastaa kanttori Petri Huttu.
Uusia laulajia toivotaan mukaan kuoroon.
Lisätietoja: Petri Huttu, p. 0206 100 453,
petri.huttu@ort.fi.

Katekumeenikerho Hyvinkäällä

Kokoontumme kirkossa (Tsasounakuja 1, Hyvinkää) klo 18 alkaen torstaina 9.3. ja 23.3. Lisätietoja saa kirkkoherra Jonas Bergenstadilta, p. 0206 100 451 tai jonas.bergenstad@ort.fi.

Hyvinkään Tiistaiseura

Hyvinkään tiistaiseura kokoontuu normaalisti joka kuukauden toisena tiistaina klo 16 Hyvinkään kirkolla (Tsasounakuja 1, 05830 Hyvinkää), mutta maaliskuussa tapaamme poikkeuksellisesti torstaina 23.3.2017 klo 16. Vieraaksemme tulee isä Mikael Sundkvist. Lisätietoja tiistaiseuran toiminnasta Raila Hokkaselta, p. 050 5435957.

Hyvinkään ikonimaalauskerho

Ikonimaalaus kokoontuu Hyvinkään ortodoksisella kirkolla lauantaisin klo 10–14. Kevätkauden aikataulu on 18.3. ja 25.3. Opettajana toimii ikonimaalari Liisa Holst, tiedustelut liisa.holst@kolumbus.fi tai p. 040 566 8481.

Riihimäen toimitila Minea

Osoitteessa Valtakatu 3. Avoimna palvelusten yhteydessä ja sopimuksen mukaan. Lisätietoja tapahtumista ja toiminnasta saa Meri-Helga Mantereelta, p. 040 552 9378, meri-helga.mantere@kolumbus.fi sekä Minean kotisivuilta <http://minea.palvelee.net/>.

Orimattilan Tiistaiseura

Kokoontuu Maire Kuusminin johdolla osoitteessa Erkontie 30 A 2, Orimattila. Seuraava kokoontuminen 21.3. klo 13.

LAPPEENRANNAN SRK

LAPPEENRANNAN KIRKKOHERRAN-VIRASTO JA SEURAKUNTATALO

Kristiinankatu 7, 53900 Lappeenranta, p. 040 0414792

Virasto auki ma klo 10–14. Virastoajan ulkopuolellakin voi ottaa yhteyttä suoraan työntekijöihin.

lapeenranta@ort.fi,
www.ort.fi/lapeenranta

IMATRAN SEURAKUNTATALO

Vuoksenniskantie 3, 55510 Imatra

PAPISTO

Kirkkoherra Timo Tynkkynen, p. 040 0654883

Pappi Aarne Ylä-Jussila, p. 040 4804868

MUU HENKILÖKUNT A

Kanttori: Jarmo Huttu, p. 040 7521793

Kanttori Tatiana Mäkelä, p. 040 6858592

Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 040 0933287

AVUSTAVA PAPISTO

Rovasti Markus Petsalo, p. 0400 253 370

Rovasti Mauri Patronen, p. 040 595 1688

Diakoni Jorma Liesma, puh. 040 7176491

Lappeenranta

Jumalansynnyttäjän suojeluksen kirkko, Kristiinankatu 3
Seurakuntamestari Kauko Pussinen, p. 040 0933287

JUMALANPALVELUKSET

La 4.3. klo 18 vigilia
Su 5.3. klo 10 liturgia
Ke 8.3. klo 18 slaavinkielinen paastoliturgia
La 11.3. klo 18 vigilia
Su 12.3. klo 10 liturgia
Ke 15.3. klo 18 paastoliturgia
La 18.3. klo 18 vigilia ja ristin esiinkanto
Su 19.3. klo 10 liturgia
Ke 22.3. klo 18 paastoliturgia
Pe 24.3. klo 18 juhlavigilia
La 25.3. klo 10 liturgia*
La 25.3. klo 18 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 26.3. klo 10 slaavinkielinen liturgia
Ke 29.3. klo 18 paastoliturgia
La 1.4. klo 18 vigilia
Su 2.4. klo 10 liturgia
Ke 5.4. klo 18 paastoliturgia
La 8.4. klo 18 juhlavigilia ja virpovitsojen siunaus
Su 9.4. klo 10 liturgia*

Imatra

Pyhän Nikolaoksen kirkko, Vuoksenniskantie 3
Vahtimestari Nadezda Ryyppö, p. 040 1698676

JUMALANPALVELUKSET

Pe 3.3. klo 18 paastoliturgia
La 4.3. klo 18 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 5.3. klo 10 slaavinkielinen liturgia
Ke 8.3. klo 18 paastoliturgia
La 11.3. klo 18 vigilia
Su 12.3. klo 10 liturgia
Ke 15.3. klo 18 slaavinkielinen paastoliturgia
La 18.3. klo 18 vigilia ja ristin esiinkanto
Su 19.3. klo 10 liturgia
Ke 22.3. klo 18 paastoliturgia
Pe 24.3. klo 18 juhlavigilia
La 25.3. klo 18 vigilia
Su 26.3. klo 10 liturgia
Ke 29.3. klo 18 paastoliturgia
Pe 31.3. klo 18 aamupalvelus ja akatistos
Jumalansynnyttäjälle
La 1.4. klo 18 vigilia suomeksi ja slaaviksi
Su 2.4. klo 10 slaavinkielinen liturgia
Ke 5.4. klo 18 paastoliturgia
La 8.4. klo 18 juhlavigilia ja virpovitsojen siunaus
Su 9.4. klo 10 liturgia*

Parikkala

Johannes Kastajan tsasouna, Uimalantie 1, Parikkala

JUMALANPALVELUKSET

Pe 3.3. klo 18 paastoliturgia
La 25.3. klo 10 liturgia*

Juhliin liittyvät palvelukset on merkitty **tummennettuina**.

Suuret juhlat merkitty tähtisymbolilla*.

БОГОСЛУЖЕНИЯ НА ЦЕРКОВНО-СЛАВЯНСКОМ ЯЗЫКЕ

Покровская церковь в Лappeenranta
Ср 8.3. в 18 литургия преждеосвященных даров
Сб 25.3. в 18 всенощная на финском и церковно-славянском языках
Вск 26.3. в 10 литургия

Никольская церковь в Иматра
Сб 4.3. в 18 всенощная на финском и церковно-славянском языках
Вск 5.3. в 10 литургия
Ср 15.3. в 18 литургия преждеосвященных даров
Сб 1.4. в 18 всенощная на финском и церковно-славянском языках
Вск 2.4. в 10 литургия

LAPPEENRANNAN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

Katso myös seurakunnan internet-sivuilta www.ort.fi/lappeenranta. Muutokset mahdollisia! Viikko-ohjelma myös Facebookissa: Lappeenrannan ortodoksinen seurakunta

LAPPEENRANTA

Katumuksen sakramentti suuren paaston aikana

Katumuksen sakramenttiin osallistuminen on osa paaston aikaa ja valmistautumista pääsiäisen ylösnousemusjuhlaan. Seurakunnassamme on mahdollista osallistua tähän sakramenttiin keskiviikkoisin kello 17-18 ennen ns. paastoliturgian alkua, ennen ja jälkeen jokaista vigiliapalvelusta sekä erikseen sovittuna ajankohtana. Suurella viikolla synnintunnustuksen sakramenttia ei toimiteta kuin erityistapauksessa, koska viimeiset paaston päivät ovat Kristuksen kärsimysten seuraamista eivätkä niinkään henkilökohtaiseen katumukseen keskittyvää.

ТАИНСТВО ИСПОВЕДИ ВО ВРЕМЯ ВЕЛИКОГО ПОСТА

Исповедь совершается по средам в 17-18 часов до начала литургии преждеосвященных даров, также до и после каждой всенощной или по договоренности. На страстной неделе нет исповеди.

Miestenpiiri

Kokoontumme kerran kuukaudessa ja tarvittaessa useamminkin Lappeenrannan linnoituksen kirkolle tiistaisin. Yhdessäoloa, maailmaparannusta ja toimintaa seurakunnan hyväksi. Seuraava kokoontumisemme on tiistaina 28.3. klo 13. Tule mukaan!

Lappeenrannan Tiistaiseura

Kokoontuu tiistaisin klo 14 Linnoituksen seurakuntasalilla. Kokoontumiset: 7.3. Maria Ylä-Jussila: Naismarttyyri Pyhä Tekla
21.3. Ristinkumartamisen viikolla ei toimintapiiriin kokoontumisia
4.4. Isä Aarne: Suuren viikon evankeliumit

Kirkkotiedon polku suuren paaston aikana
Kirkkotiedon polku –illat jatkuvat myös suuren paaston aikana. Kokoonnumme tiistaina 7.3. kello 18 Imatran kirkossa ja tiistaina 14.3. klo 18 Lappeenrannan seurakuntatalossa. Tällä kertaa keskustelemme paastosta niiden ajatusten pohjalta, jotka viime kesän Kreetan synodi toi paastosta esille. Tervetuloa!

Ortodoksinen kirjallisuuspiiri

Keskusteluillat ovat avoimia kaikille kiinnostuneille Lappeenrannan seurakuntatalolla. Kevätkauden aiheena on munkki Serafimin ”Kultainen Jerusalem”.
Ti 7.3. klo 18. Munkki Serafim: Kultainen Jerusalem (luvat V ja VI)
Ma 3.4. klo 18 Munkki Serafim: Kultainen Jerusalem (luvat VII, VIII ja IX)

Valamon ystävät

Valamon Ystävät ry tukee ja tekee tunnetuksi Valamon luostaria. La–su 1.–2.4 matka Valamon luostariin Heinävedelle.

Kirkkokuorot Lappeenrannassa

Suomenkielisen kirkkokuoron harjoitukset Lappeenrannassa maanantaisin klo 18. Kuoroon ilmoittautuminen kanttori Tatiana Mäkelälle, p. 040 6858592 tai sähköpostilla tatiana.makela@ort.fi.

Церковный хор на русском языке в Лappeенранта по понедельникам после репетиции финского хора.

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ЛАППЕЕНРАНТА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы
В каждое четвертое воскресенье месяца в 10 часов в Покровском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы всенощная в 18 часов совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии духовная беседа в приходском зале.

Тема на март 26.3. «Страстная неделя – путь к Воскресению»

ИМАТРА

Imatran Tiistaiseura

Kokoontuu tiistaisin klo 14 seurakuntatalolla.
14.3. Kristuksen tähden houkat
28.3. Ortodoksinen hautausperinne
4.4. Virpovitsatalkoot

Ortodoksinen kirjallisuuspiiri

Keskiviikkoin Imatran seurakuntatalolla. Keskusteluillat ovat avoimia kaikille kiinnostuneille. Kevätkauden aiheena on Johanneksen evankeliumi.
Ti 14.3. klo 18. Johanneksen evankeliumi (luvat 11–15)

Kirkkokuorot Imatralla

Suomenkielisen kirkkokuoron harjoituksen viikottain maanantaisin klo 18 Imatran seurakuntatalolla. Ilmoittautuminen kuoroon kanttori Jarmo Hutulle, p. 040 7521793 tai

sähköpostilla jarmo.huttu@ort.fi.

Церковный хор на русском языке в Иматра по вторникам в 18 часов.

ИМАТРАН НИКОЛАОКСЕН МИЕХТ

Tutustumme uskoimme eri näkökulmista, keskustelemme yhteisistä asioista ja teemme seurakunnan tarvitsemia korjaus- ja talkootöitä. Kokoonnumme tiistaina 26.3. klo 18 Imatran kirkossa ja tiistaina 14.3. klo 18 Lappeenrannan seurakuntatalossa. Tällä kertaa keskustelemme paastosta niiden ajatusten pohjalta, jotka viime kesän Kreetan synodi toi paastosta esille. Tervetuloa!
Ti 7.3. klo 18. Munkki Serafim: Kultainen Jerusalem (luvat V ja VI)
Ma 3.4. klo 18 Munkki Serafim: Kultainen Jerusalem (luvat VII, VIII ja IX)

МЕРОПРИЯТИЯ НА РУССКОМ ЯЗЫКЕ В ИМАТРА

Богослужения на церковно-славянском языке и духовные беседы
В каждое первое воскресенье месяца в 10 часов в Свято-Никольском храме совершается божественная литургия на церковно-славянском языке с участием русскоязычного хора. В субботу на кануне славянской службы всенощная в 18 часов совершается на финском и церковно-славянском языках. После литургии чаепитие и беседа в приходском зале.

Simpeleen-Parikkalan Tiistaiseura

Kokoonnumme seuran jäsenten kodeissa iltaisin klo 18. Ma 27.3. klo 18 vuosikokous.

ТАРАНТУМИА

Kirkkokahviesitelmä Lappeenrannan seurakunnan elämästä menneiltä vuosikymmeniltä

Rovasti Olavi Merras kertoo muistojaan lapsuudestaan ja nuoruudestaan Lappeenrannan seurakunnassa. Tilaisuus on sunnuntaina 19.3. liturgian jälkeen Lappeenrannan seurakuntatalolla.

Pisanka-kurssi 18.-19.3. sekä Lappeenrannassa että Imatralla

Pääsiäismunia perinteisillä värjäysmenetelmillä. Opettajana Sveta Peura. Lauantai 18.3. Lappeenrannassa klo 10-16 ja sunnuntai 19.3. Imatralla n. klo 11. eteenpäin. Kurssille voi osallistua joko molempina päivinä tai vaikka vain omalla asuinpaikkakunnalla. Kurssimateriaalin saa opettajalta maksua vastaan. Kursi on seurakuntalaisille maksuton, muille 20€. Ilmoittautumiset kirkkoherranvirastoon ma 13.3. mennessä, puhelimitse maanantaisin, puh. 0400 414 792 tai sähköpostilla lappeenranta@ort.fi

Perinnepäivä Lappeenrannassa lauantaina 25.3.

Perinnetalkoot Lappeenrannassa liturgian jälkeen lauantaina 25.3. Värjäämme kirkon pääsiäisajan koristeeksi punaisia pisanka-munia ja perehdymme virpovitojen paperiruuksujen valmistamiseen. Tekemistä riittää kaikenikäisille!

Perinnepäivä Imatralla sunnuntaina 26.3.

Perinnetalkootapahtuma Imatralla liturgian jälkeen sunnuntaina 26.3. Pisanka-koristeita ja virpovitoja valmistusta. Tervetuloa koko perheen voimalla!

Yleisöluento Imatran seurakuntatalolla 27.3.

Maanantaina 27.3. kello 18 aiheesta Lasarus. Tervetuloa!

Pääsiäismyyjäiset Lappeenrannassa ja Imatralla la 8.4.

Seurakunnan toimintapiirin perinteiset pääsiäismyyjäiset järjestetään Lasaruksen lauantaina 8.4. Myyjäisistä on saatavilla perinteisiä pääsiäisherkuja, suomalaisia ja makeita leivonnaisia, virpovitoja yms. Myös arpajaiset sekä kahvio! Lappeenrannassa myyjäistapahtuma järjestetään kello 10-13 ja Imatralla 10-12. Tervetuloa tukemaan kirkon työtä vapaaehtoisten järjestämien toimintapiirin kautta!

TAMPEREEN SEURAKUNTA

KIRKKOHERRANVIRASTO

Suvantokatu 10, 2 kerros, 33100 Tampere, Avoimna ti–pe klo 9–13.

Suljettu 23.–30.12.

p. 0400 346 089, tampere@ort.fi, www.ort.fi/tampere

PAPISTO

Kirkkoherra Aleksej Sjöberg, p. 050 557 0050

Pastori Heikki Honkamäki, p. 050 557 0057

MUU HENKILÖKUNTA

Kanttori 6.8.2017 saakka Minna Jokinen, p. 050 358 7339

Kanttori Jenni Hakkarainen, p. 044 301 0974

Nuorisotoimienohjaaja Nemanja Balčin, p. 040 1781633

Kanslisti Arja Pikkuharju, p. 050 557 0056

Emäntä Tatiana Kallo, p. 050 557 0053

AVUSTAVA PAPISTO

Pastori Jelisej Rotko, p. 044 940 0221, elisrotko@gmail.com,

Pastori Mikael Punnala, p. 050 524 2641, mikael.punnala@gmail.com

Diakoni Harri Kahila, p. 045 130 6723

Diakoni Jarkko Luonila, p. 040 521 8697, jarkko.luonila@gmail.com

DIAKONIAITYÖ

Diakonia-asioissa yhteys ensisijaisesti seurakunnan kansliaan. Avunpyynnön toimittamiseksi eteenpäin voi myös täyttää diakoniatyön palvelukortin. Niitä on saatavana Tampereen kirkossa ja seurakunnan kansliassa.

Tampere

Pyhän Aleksanteri Nevskin ja pyhän Nikolaoksen kirkko, Tuomiokirkonkatu 27, p. 040 358 9099
Vahtimestari Mika Kangasaho, p. 050 557 0054
Isännöitsijä Leena Uusi-Tarkka, p. 040 563 5556

JUMALANPALVELUKSET

Ti 7.3. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 8.3. klo 18 EPL
Pe 10.3. klo 18 EPL
La 11.3. klo 18 vigilia
Su 12.3. klo 10 liturgia
Ti 14.3. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 15.3. klo 18 EPL
Pe 17.3. klo 18 EPL
La 18.3. klo 10 liturgia, ro
La 18.3. klo 18 vigilia
Su 19.3. klo 10 liturgia, sl
Ti 21.3. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 22.3. klo 18 EPL
Pe 24.3. klo 18 vigilia
La 25.3. klo 10 liturgia*
Su 26.3. klo 10 liturgia
Ti 28.3. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 29.3. klo 18 suuri katumuskanoni
Pe 31.3. klo 18 EPL
La 1.4. klo 18 vigilia
Su 2.4. klo 10 liturgia
Ti 4.4. klo 17.30 ehtoopalvelus
Ke 5.4. klo 18 EPL
La 8.4. klo 10 liturgia, katekumeenien kirkkoonliittäminen
La 8.4. klo 18 vigilia, virpovitsojen siunaaminen
Su 9.4. klo 10 liturgia*

Pori

Johannes Teologin kirkko, Maantiekatu 46
Isännöitsijä Jarkko Luonila, p. 040 5218697

JUMALANPALVELUKSET

Su 12.3. klo 10 liturgia
Ke 15.3. klo 18 epl-liturgia
To 16.3. klo 18 Jeesus-rukous
La 25.3. klo 18 vigilia
Su 26.3. klo 10 liturgia
To 6.4. klo 18 Jeesus-rukous
La 8.4. klo 18 vigilia, virpovitsojen siunaaminen
Su 9.4. klo 10 liturgia*

Kolho

Pyhittäjien Sergei ja Herman Valamolaisen kirkko, Kappelitie, Vilppulan Kolho
Isännöitsijä Toivo Nikoskinen, p. 050 431 6431

JUMALANPALVELUKSET

Su 19.3. klo 10 liturgia

Valkeakoski

Pyhän Nikolaoksen rukoushuone, Kalmistonkatu

JUMALANPALVELUKSET

Su 12.3. klo 10 liturgia

Jämsä

Jämsän ev.lut. seurakuntatalo, Koskentie 30

JUMALANPALVELUKSET

Su 26.3. klo 10 liturgia

TAMPEREEN SEURAKUNNAN TOIMINTAA

TAMPERE

Tampereen kirjallisuuspiiri

Kokoontuu kerran kuukaudessa sunnuntai- sin palveluksen jälkeen n. klo 12.30–14 Ni- kolaintalon kerhohuoneessa. Lisätietoja: Ar- ja Kangaspunta, p. 050 325 1880.

Tampereen kirkon kuoro

Harjoitukset Nikolainsalissa torstaisin 18– 20. Uudet laulajat, ottakaa yhteyttä kantto- riin. Kanttori Minna Jokinen, p. 0503587339, minna.jokinen@ort.fi

Yksiääninen kuoro

harjoittelee vanhaa ortodoksista kirkko- laulua täysin yksiäänisesti ja iisonin säes- tyksellä. Harjoitteluaika on pääsääntöisesti keskiviikko klo 16.30–18.00 kryptassa. Jos- kus kokoonnumme keskiviikon sijasta myös maanantaisin. Uudet laulajat, ottakaa yh- teyttä kanttori Jenniin. Kuoroon pyrkijöille on noin 15 minuutin laulutesti.

Nokian Tiistaiseura

Puheenjohtaja Eeva-Liisa Kaikkonen, p. 040 568 3147.

Kevään kokoontumiset:

30.3. Sanna Leppänen, Sii- vikkalantie 46, Ylöjärvi

27.4. Heikki ja Sirpa Häyhtiö, Mukaniityntie 18 A 3, Nokia

Ortodoksimotoristit

Ortodoksimotoristeille puuhailaan yhteistä toimintaa mm. moottoripyöräpyhiinvaellus- ten muodossa. Jos kiinnostaa, ota yhteyttä Minna Jokiseen, p. 050-3587339 tai minna.jokinen@ort.fi.

TAPAHTUMIA

Pyhiinvaellus. ja seurakuntamatka Saarenmaalle 27.4.–1.5.2017

Lähtö Tampereelta 27.4. klo 18, paluu samaan paikkaan 1.5. n.klo 21. Matkan aikana mm. vierailimme P. Johannes Kastajan skiitassa, osallistumme juma- lanpalveluksiin Kuressaaren P. Nikolaok- sen kirkossa ja teemme retken Anglan Tuulimyllypuistoon ja Kaalin kraaterille. Matkan hinta 220–270€ sis. laivamatkat (menomatalla 2 – 4h hytit), bussikul- jetukset, majoituksen Kuressaare Lin- nahotellissa 2 – 3hh, aamiaiset, retket kohteessa, lauantain lounaan sekä per- jantain illallisen. Matkanjohtajana toimii kanttori Minna Jokinen. Myös pappi mu- kana. Ilmoittautumiset ja lisätiedot 24.3. mennessä minna.jokinen@ort.fi tai puh. 050-3587339.

Hiljennymme paastoon -konsertti.

Tampereen ortodoksisen kirkon kuoro konsertoi Athos-säätiön keskuspaikassa, Lammin Panagiassa (os. Ronninkuja 56, Ronni) sunnuntaina 26.3. klo 14. Kuoroa johtaa kanttori, TM Minna Jokinen.

Luostarielämän merkitys ortodoksiselle maailmalle -esitelmä

Athosvuoren Ksenofontoksen luosta- rin munkki Damaskinos puhuu aiheesta "Luostarielämän merkitys ortodoksiselle maailmalle" tiistaina 7.3.2017 Nikolain- salissa. Tilaisuus alkaa teetarjoilulla klo 18.00.

Pääsiäismyyjäiset

Pääsiäismyyjäiset 8.4 Nikolainsalissa. Tänä vuonna myyjäisiä järjestellee seurakunnan lastenmaalaukerho.

PORI

Porin Tiistaiseura

Tiistaiseura kokoontuu joka toinen tiis- tai kello 18. Aluksi on aina rukoushetki. Isä Aleksej, isä Heikki, Jenni, Minna ja Nemanja pitävät vuorollaan opetustilaisuuden. Mui- na tiistaiseurailtoina voi olla esitelmä kiin- nostavasta aiheesta tai luetaan PSHV:n ope- tusmateriaalia. Jokaisessa illassa on tarjolla myös maittava kahvipöytä sekä piristykseksi miniarpajaiset.

Seuraavat tiistaiseurailat ovat:

Ti 7.3. Isä Aleksejin opetusta

Ti 21.3. Myyjäisvalmisteluja

Ti 4.4. Suursiivouksen takia ei ole tiistaiseu- railtaa.

Kirkkokahvit

Liturgiajumalanpalvelusten jälkeen Teologi- salin puolella.

Lukupiiri

Vetäjänä toimii Sirpa-Helene Soini. Seuraa- vat kokoontumiset ovat:

Su 5.3. kello 16. Aiheena on Mirkka Lappa- lainen: Jumalan vihan ruoska.

Su 2.4. kello 16. Aiheena on Arvid Järnefelt: Vanhempieni romaani.

Raamattupiiri

Vetäjänä Jyri Luonila. Kokoontuu kerran kuukaudessa tiistai-illalla. Aluksi on ehto- opalvelus, jonka jälkeen luetaan ja keskustel- laan seuraavan liturgian raamatun kohdista.

Askartelukerho Pyöröset

Kerho kokoontuu joka toinen keskiviikko kello 15-17. Kerhoa pyörittävät Anita Luonila, Sirkka Grönlund ja Tuula Nousiainen. Kerhossa valmistetaan sekä yhteisiä että omia töitä. Vaalitaan perinteitä ja opetel- laan uusia tuulia. Toiminta on monipuolis- ta. Siellä syntyy tuotteita kirkon käyttöön ja myytävää myyjäisiin. Lisäksi voi myös har- joitella karjalan kielen ymmärtämistä. Seu- raavat kerhoillat ovat ke 15.3. ja 29.3.

TAPAHTUMIA

Karjalanpiirakkatalkoot

Lauantaina 25.3. alkaen klo 9.

Pääsiäismyyjäiset

Sunnuntaina 26.3. klo 12–14. Myyjäistalkoi- ta pidetään kirkolla koko edeltävä viikko ja kaikki apu on tarpeen. Jos haluat mukaan, ota yhteyttä Anita Luonilaan, p. 050 569 3671.

Diakonia

DIAKONIAN TOIMINTA HELSINGIN SEURAKUNNASSA

DIAKONIATOIMISTON PUHELINPÄIVYSTYSAJAT
ma, ti, to ja pe klo 9 - 12 puh. (09) 85646160
Henkilökohtaiset tapaamiset sovitaan ensisijaisesti oman alueen työntekijän kanssa.

SÄHKÖPOSTI

diakonia.helsinki@ort.fi
Kaikilla työntekijöillä on oma sähköpostiosoite muotoa: etunimi.sukunimi@ort.fi

DIAKONIATYÖSTÄ VASTAAVA PAPPI

isä Teo Merras p. (09) 85646120, 040 540 3200

TIIMIESIMIES

ylidiakoni Juha Lampinen
p. (09) 85646130, 040 527 9580

DIAKONIATYÖNTEKIJÄT

Helsinki

Kari Hartikka p. (09) 8564 6162, 040 703 4616
Sarianne Karulinna p. (09)85646165, 0400 531 308

Itä

Vantaa: Johanna Jomppanen
p. (09) 8564 6166, 050 404 9404
Itä- ja Keski-Uusimaa: Jaana Björninen
p. (09) 8564 6164, 0400 304 361

Länsi

Espoo, Kauniainen: Taisia Pohjola
p. (09) 856 46163, 040 583 2915
Länsi-Uusimaa: Jaana Larikka
p. 040 764 0992

OLETKO KIINNOSTUNUT VAPAAEHTOISTOIMINNASTA?

Ota yhteyttä: Kristiina Aminoff p. 040 350 1951

SAIRASTATKO TAI SAIRASTAAKO LÄHEISESI?

Jos haluat papin tai diakoniatyöntekijän käyvän sinun tai läheisesi luona kotona tai sairaalassa, ota rohkeasti yhteyttä päivystävään pappiin puhelinnumero (09) 856 46105 (arkisin klo 9–14) tai alueesi diakoniatyöntekijään.

HELSINKI

Horse

Tervetuloa mukaan kaikki uudet ja vanhat horselaiset! "Helsingin ortodoksisen seurakunnan ompeluseura" kokoontuu torstaisin. Aloitamme ehtoopalveluksella Kotikirkossa klo.17.00 ja jat-

kamme diakonian alatoimistolla (os. Unioninkatu 39, sisäpiha) klo.20.00 saakka. Horse on diakonian ja kasvatuksen yhteinen toimintapiiri, ohjaajina diakoniatyöntekijä Jaana Larikka ja kasvatustyöntekijä Kristiina Klubb. Horsessa voi neuloa, virkata, ommella, huovuttaa, maalata ym. Eikä haittaa jos käsityöt eivät koulussa olleet parasta osaamista, kyllä Horsessa hommat sujuu! Ja aina on mahdollista vaan istuskella ja nauttia hyvästä seurasta. Lisätietoja Horsesta saat Jaanalta p. 040-764 0992 ja Kristiinalta p. 040-725 5713 tai s-postitse etunimi.sukunimi(at)ort.fi. Tervetuloa mukaan!

Sofiakerho

Myllypuron kappeli Jauhokuja 3 B2, Helsinki. Kehitysvammaisille ja heidän omaisilleen tarkoitettu kerho. To 9.3. Klo 11.00-12.30 Rukouspalvelus, kahvit ja askartelua. To 6.4. Klo 11.00-12.30 Yleinen synnintunnustus, Ehtoollinen, kahvit ja askartelua. Lisätietoja: Taisia Pohjola

Virkistysiltapäivä seniori-ikäisille

Tervetuloa virkistysiltapäivään parittomien viikkojen torstaina kello 12–14. Kokoontumiskauppa toimii seurakuntasali (os. Unioninkatu 39, sisäpiha). Tarjolla mielenkiintoisia esityksiä ja keskustelua sekä lounas, joka maksaa kaksi euroa. Tilaisuus on avoin kaikille. 16.3. vieraana Anneli Sthålborg "Kuuluisuuksien leposijojä Hietaniemessä". 30.3. Timo Lehtonen kertoo "Vaienneet kellot" –kirjasta. Tervetuloa! Lisätietoja: Sarianne Karulinna

Diakoniaruokailu

Joka tiistai seurakuntasalilla (Unioninkatu 39, sisäpiha) klo 12. Sisäänkäynti klo 12.30 asti. Ateria maksaa yhden euron. Tervetuloa! Tiedustelut: Sarianne Karulinna

ITÄ

Järvenpään diakoniakerho

9.3.2017 klo 12-14.30 Tervetuloa "Kohti pääsiäistä" -tapahtumaan! Teemme pääsiäiskortteja ja rukousnauhoja. Avoin tilaisuus, joka sopii kaikenikäisille. Tarjolla välipalaa (vapaaehtoinen tarvi-ke/tarjoilumaksu). Os. Järvenpään kirkon krypta, Kartanontie 45, Järvenpää. Huhtikuun ohjelmätiedot Ortodoksiviestin nro:ssa 3. Tiedustelut: Jaana Björninen

Porvoon diakoniakerho

16.3.2017 klo 13–15.30 "Kohti pääsiäistä" -tapahtuma Porvoon kirkon salissa. Teemme pääsiäiskortteja ja rukousnauhoja. Avoin tilaisuus kaikenikäisille, tervetuloa mukaan! Vapaaehtoinen tarjoilu/tarvikemaksu.
6.4.2017 klo 13–15.30 Isä Mikko Leistola puhuu aiheesta "Kuoleman kohtaaminen ortodoksis-

sa elämänpiirissä". Os. Vanha Helsingintie 2, Porvoon. Tiedustelut: Jaana Björninen

"Kohti pääsiäistä" -tapahtuma Tikkurilassa

"Kohti pääsiäistä" -tapahtuma Tikkurilan ortodoksisella kirkolla 9.3.2017 klo 15.30. Teemme rukousnauhoja ja pääsiäiskortteja, mahdollisuus kokeilla myös solmintanauhatekniikkaa. Tilaisuus on avoin ja sopii kaikenikäisille. Tarjolla välipalaa, vapaaehtoinen tarvi-ke/tarjoilumaksu. Rukouspalvelus alkaa klo 17.30. Tervetuloa! Lisätietoja: Johanna Jomppanen

LÄNSI

Maria Pariisilaisen piiri Espossa

Kahvitreffit: ke 8.3. klo 14–15 Cafe Ciao Kauppakeskus Lippulaiva 2 krs., Espoonlahti. To 16.3. klo 14–15 Kaisan kahvila Kauppakeskus Ainoa 1 krs., Tapiolantie 4, Tapiola. Ke 5.4. Klo 14–15 Cafe Ciao Kauppakeskus Lippulaiva 2 krs., Espoonlahti. Ti 28.3. klo 13.30 "KUUN METSÄN KAISA" dokumenttielokuva ohjaajan isoäidistä, legendaarisesta kolttasaamelaisesta sadunkertojasta Kaisa Gauriloffista sekä sveitsiläis-venäläisestä kirjailijasta Robert Crottetista. Ohjaus Katja Gauriloff ja elokuvan kesto on 1h 22min. Vapaa pääsy. Esityspaikka: Sellohalli (Sellon kirjaston vieressä) Soittoniekanaukio 1 A, Leppävaara. Tavataan Leppävaaran bussitermiinissä laiturilla 16 vieressä klo 12:30-12:45 välisenä aikana. Pääsiäisarkartelu ti 6.4. klo 12–14. Keitto ja päiväkahvi maksavat yhden euron! Os. Herman Alaskalaisen kirkko, Kaupinkalliontie 2, Tapiola. Tervetuloa! Lisätietoja: Taisia Pohjola

Trapesa – kansainvälinen kohtaamispaikka

Os. Kotikyläntie 5, Espoon keskus. Diakoniatyöntekijä Taisia Pohjola tavattavissa ti 7.3., ti 11.4., ti 9.5. klo 12.00–13.00. Olet tervetullut asioimaan, nauttimaan kupposen kahvia tai teetä, lukemaan päivän lehden ja keskustelemaan kanssamme. Lisätietoja: Taisia Pohjola

Nummellan perjantaipiiri

Nummellan rukoushuone os. Naaranpajuntie 7, Nummela. Alkuvuoden kerhoissa Diakoniatyöntekijä mukana 7.4. klo 12–14. Ruokailu ja kahvi 3 €, keskustelua. Kevään teemana "Suomi ja seurakunta 100 vuoden aikana". Kerhoon ei tarvitse erikseen ilmoittautua ja niihin ovat tervetulleita kaikki seurakuntalaiset! Lisätietoja saa alueen diakoniatyöntekijältä: Jaana Larikka

Lohjan seniorikerho

Karjalan valistajien kirkko, os. Nahkurinkatu 4, Lohja. Alkuvuoden kerhossa Diakoniatyöntekijä mukana torstaina 6.4. klo 14–16. Kahvittelua, keskustelua. Kevään teemana "Nimipäivä ja taivaallinen esirukoilija". Kerhoon ei tarvitse erikseen ilmoittautua. Lisätietoja saa alueen diakoniatyöntekijältä: Jaana Larikka

Perheutisia

ETSITÄÄN VAPAAEHTOISIA

Lappeenrannan lähimmäispalveluun

Lappeenrannan seurakunnassa on aktiivinen ystäväpalvelutoiminta. Etsimme uusia kiinnostuneita toimintaan mukaan. Koulutamme myös yksilöllisesti tai ryhmänä, mikäli saamme kootuksi uuden aloittavien joukon. Tiedustelut: diakoniatoimikunnan puheenjohtaja Pirjo Kemppainen, puh. 040 824 3669 tai Timo Tynkkynen, puh. 0206 100 473. Ota yhteyttä!

Kerro & Kuuntele

AUTTAVA PUHELIN, HELSINGIN ORTODOKSINEN SEURAKUNTA.

Helsingin ortodoksinen seurakunta

AUTTAVA PUHELIN

09-8564 6299

päivystää ti, pe ja la klo 18–22

Auttavan puhelimen toiminnasta lisää:

www.hos.fi

Телефон доверия мы слушаем тебя

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ, ХЕЛЬСИНКСКОГО ПРАВОСЛАВНОГО ПРИХОДА.

Телефон доверия Хельсинкского православного прихода

По понедельникам
с 18 до 20

Тел. 09 85 646 299

Yksityisyydensuojan turvaamiseksi julkaisemme perheutisia vain saatuaamme siihen erillisen luvan. Jos haluatte tiedon avioliittoon vihkimisestä, lapsenne kasteesta tai omaisenne kuolemasta, pyydämme antamaan julkaisuluvan joko toimituksen yhteydessä tai ilmoittamalla siitä seurakunnan asiakaspalveluun, asiakaspalvelu.helsinki@ort.fi tai puhelimitse numeroon **09-85 646 100**.

Helsingin seurakunta

KASTETUT

Fjella Lea Serafima Geissler, 10.12.2016
Adeliina Sani Milena Naumanen, 14.1.2017
Ossian Lars Kitti, 22.1.2017
Elia Heikki Juhani Haapaniemi, 11.2.2017

IKUINEN MUISTO

Vasili Viljo Wasiljeff, s. 1927, Terijoki
Juhani Maljonen, s. 1935, Suistamo

Lahden seurakunta

KASTETUT

Senna Serina Hirvonen, 25.9.2016

Kiitokset

Sydämellisen lämpimät kiitokseni K.P.

Metropoliitta Ambrosiukselle, Kronstadtin piispa Nazarille, Igumenia Mikaelalle ja sisaristolle, Helsingin ortodoksille seurakunnalle, yhdistyksille ja säätiöille sekä kaikille teille, jotka osaa ottaen kunnioititte 17.01.2017 edesmenneen rakkaan puolisoni Tamara Porokaran muistoa.

Kiittäen isä Viktor

Haluamme välittää lämpimät kiitoksemme

rovasti Juhani Härkinille, yli diakoni Juha Lampiselle ja kaikille juhlavieraille siitä, että teitte juhlastamme ikimuistaisen.

Tamara ja Kalevi Vehkakoski

Tamara ja Kalevi Vehkakoski viettivät 60-vuotishääpäiväjuhlaansa 14.1.2017 Stefanoskodissa.

LAINATUT

"Suuren paaston aika sääntöineen ja perinteineen ei ole meille pakottava velvollisuus tai taakka. Päinvastoin se on suuri lahja, joka oikein käsitettynä on täynnä hengellistä iloa ja valoa."

*Pastori Kaarlo Saarento,
Aamun Koitto 24.1.2017*

"Jumalanpalvelukset aamuin illoin ovat minusta arjen ihanuutta."

*Nunna Nektaria,
Kodin Kuvalehti 20.1.2017*

"Ei ole mitään virallista kauneuskilpailua koskaan järjestetty, mutta kuulin, että piispainkokouksessa oli leikkimielisesti valittu Kajaanin kirkko Suomen kauneimmaksi kirkoksi."

*Pastori Reijo Marjomaa
Yle 13.2.2017*

"Kaikessa on lopulta kyse ihmisen vapaasta tahdosta, yhteistyöstä ihmisen ja Jumalan välillä. Ihminen kompuroi koko ajan. Se on inhimillistä. Se tekee meistä ihmisiä. Virheittemme kautta opimme ja kasvamme. Lopulta Jumalan edessä on pakko antautua ja suostua, ojentaa käsi. Tässä olen. Voi vain sanoa – auta!"

*Nunna Elisabet
Sana 2.2.2017*

"Armotalous ei ole enää itsestään selvää. Olemme ulkoistaneet sen. Kristittyinä meidän tulisi muistaa sosiaalinen vastuu. Olisi aika palata siihen, että huolehtisimme yhteisöinä toisistamme. Tänä päivänä olemme ikään kuin ulkoistaneet nämä asiat yhteiskunnalle, mutta unohtamme, että me olemme se yhteiskunta."

*Oulun metropoliitta Elia
Ilkka 20.2.2017*

Oikaisu: Toisin kuin Ortodoksiviestin numeron 1/17 kannessa kerrottiin, Haminan vakituisten kirkkoherrojen toimenhoidossa ei ollut 40 vuoden taukoa. Pitkäaikaisen kirkkoherran Leo Huurinaisen jälkeen kirkkoherran tointa hoidettiin pitkään sijaisuuksilla. Seurakunnan uutena vakituksena kirkkoherrana aloitti tämän vuoden alussa isä Ville Kiiveri.

Suuren paaston keräys LÄHETYSTYÖN hyväksi Keniassa, Burundissa ja Ruandassa

"Antakaa Kristuksen sanan asua runsaana keskuudessanne." Kol. 3:16

www.filantropia.fi

Keräysaika 27.2.–16.4.2017 • FI53 5480 0520 0233 08 • viite 12551

Keräyslupa POI-2015-11267. Koko Suomi Ahvenanmaata lukuun ottamatta. 4.1.2016–31.12.2017.
Kerätyt varat käytetään Filantropian kansainvälisiin diakonia-, lähetys- ja kehitysyhteistyöhankkeisiin.

Osallistu Helsingin seurakunnan valokuvanäyttelyyn

Helsingin ortodoksinen seurakunta kokoaa 190-vuotisjuhlensa kunniaksi valokuvanäyttelyn seurakunnan elämästä eri vuosikymmeniltä.

Osallistu nyt näyttelyn kokoamiseen. Lähetä kotialbumisi kuvia seurakunnasta elämäsi arjessa ja juhlassa. Kuvat voivat olla paperikuvia, dioja tai digikuvia. Näyttelyä varten kuvat käsitellään digitaalisesti.

Kuviin pitää olla tekijänoikeudet tai lupa valokuvaajalta. Myös kuvissa näkyviltä ihmisiltä tulee olla lupa kuvan julkaisuun näyttelyssä, paitsi vanhoista yksityisalbumikuvista.

Lähetä kuvat pe 31.3. mennessä Irina Tchervinskij-Matsille
irina.tchervinskij-matsi@ort.fi; Liisankatu 29 A 00170 Helsinki; p. 09 85 646 141

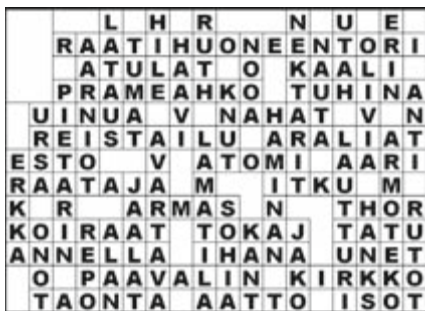
Lähetyspiirin nimi muuttunut

Helsingin ortodoksinen lähetyspiirin nimi on muuttunut. Se on nykyisin Ortodoksinen Filantropia-Mission ry. Yhteydenotot puheenjohtaja Ritva Dahlströmiin, p. 050 3055 851 tai ritva.dahlstrom@gmail.com

ORTODOKSIVIESTIN RISTIKKO 2/17

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu Heli Kärkkäinen

RISTIKKO 1/17 RATKAISU

Ristanatehtävän oikein ratkaisseiden kesken arvotaan mielenkiintoinen kirjapalkinto. Lähetä ristikon avainsanat (keltaisella pohjalla) sekä nimesi ja osoitteesi postikortilla osoitteeseen Ortodoksiviesti / ristikko, Liisankatu 29 A, 00170 Helsinki. Vastausten tulee olla perillä 16. maaliskuuta mennessä. Ratkaisu sekä voittajan nimi julkaistaan 3/17-lehdessä 7.4.

Edelliseen tehtävään saimme runsaasti vastauksia – kiitokset niistä! Onnetar suosi **Maire Enkenbergiä** Ikaalisista. Hänelle postitimme **Serafim Seppälän** teoksen *Taivaalliset voimat*. Onnittelut!

Laatukivet kohtuuhintaan
www.HautakiviHalvemmallafi

Sanna Taipale – Puh: 045 109 18 09 – Email: hautakivi@hautakivihalvemmallafi

Jumalansynnyttäjän ilmestys 25.3.

*Tämä päivä on pelastuksemme alku / ja
iankaikkisuudesta kätkeyn salaisuuden ilmoitus: /
Jumalan Poika tulee Neitseen Pojaksi, /ja Gabriel
armon ilosanoman julistaa. / Lausukaamme siis
mekin enkelin kanssa Jumalansynnyttäjälle: /
Iloitse, Armoitettu, Herra on Sinun kanssasi.*

Tropari, 4. sävelmä